

Validat în ședința CLDPS din 27.11.2023

Aprobat în Consiliul de Administrație al IȘJ Bihor din 29.11.2023

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT (PLAI)

2020 - 2025

JUDEȚUL BIHOR

Autori:

Abrudan Horea-Florian - Inspector Școlar General, Inspectoratul Școlar Județean Bihor
 Vîlceanu Daniela Corina – Inspector școlar pentru Învățământ profesional și tehnic, Inspectoratul Școlar Județean Bihor
 Călinescu Daniela – Consilier pentru afaceri europene, Instituția Prefectului Județul Bihor
 Nica Daciana - Consilier clasa I grad profesional superior, AJOFM Bihor

Componența Comitetului Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social al județului Bihor

Nr. crt.	Numele și prenumele	Instituția reprezentată	Funcția în cadrul instituției	Funcție în cadrul CLDPS
1.	Abrudan Horea Florian	Inspectoratul Școlar Județean Bihor	Inspector Școlar General	Membru titular
2.	Vîlceanu Daniela Corina	Inspectoratul Școlar Județean Bihor	Inspector Școlar IPT	Secretar
3.	Călinescu Daniela	Instituția Prefectului Județul Bihor	Consilier pentru afaceri europene	Membru titular
4.	Chebeleu Alexandra	Instituția Prefectului Județul Bihor	Consilier asistent	Membru supleant
5.	Roșan Mihaela Simona	Consiliul Județean Bihor	Consilier juridic	Membru titular
6.	Jurca Roxana Cătălina	Consiliul Județean Bihor	Consilier juridic	Membru supleant
7.	Negrean Daniel	Consiliul Local al Municipiului Oradea	Consilier local	Membru titular
8.	Nica Daciana	Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Bihor	Consilier clasa I grad profesional superior	Președinte
9.	Békési Csaba	Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Bihor	Director executiv	Membru supleant
10.	Bonța Florica Simona	Direcția pentru Agricultură Bihor	Consilier superior	Membru titular
11.	Iacob Maria Elisabeta	Direcția pentru Agricultură Bihor	Consilier superior	Membru supleant
12.	Cîrmaciu Eugen	Inspectoratul Teritorial de Muncă Bihor	Șef serviciu	Membru titular
13.	Ursădan Cosmina	Inspectoratul Teritorial de Muncă Bihor	Inspector de muncă	Membru supleant
14.	Beleneși Traian	Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Bihor	Consilier superior	Membru titular

15.	Pătroiu Lenuța	Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Bihor	Consilier superior	Membru supleant
16.	Tebieș Angela	Federația Patronilor Bihor	Manager Novatex SRL	Membru titular
17.	Deac Vlad Cristian	Federația Patronilor Bihor	Medic stomatolog	Membru supleant
18.	Silaghi Radu	Asociația Firmelor Bihorene	Director General	Membru titular
19.	Culic Dorin	Asociația Firmelor Bihorene	Director Departament auto	Membru supleant
20.	Silaghi Teodora Alina	Agenția de Dezvoltare Locală Oradea	Director general	Membru titular
21.	Hebriștean Sebastian	Agenția de Dezvoltare Locală Oradea	Consilier juridic	Membru supleant
22.	Mintaș Ioan	Consiliul Național al Întreprinderilor Mici și Mijlocii din România	Prim-vicepreședinte	Membru titular
23.	Mintaș Olimpia	Consiliul Național al Întreprinderilor Mici și Mijlocii din România	Vicepreședinte	Membru supleant
24.	Vesa Călin	S.C. Connect Group România S.R.L.	Director General	Membru titular
25.	Mălan Octavian	S.C. Connect Group România S.R.L.	Manager Operațiuni	Membru supleant
26.	Badea Constantin	Camera de Comerț și Industrie Bihor	Secretar general	Vicepreședinte
27.	Vasilescu Delia Maria	Camera de Comerț și Industrie Bihor	Consultant cameral	Membru supleant
28.	Morgovan Nicolae	Blocul Național Sindical – filiala Bihor	Președinte	Vicepreședinte
29.	Voicu Vasile	Blocul Național Sindical – filiala Bihor	Vicepreședinte	Membru supleant
30.	Pașcu Florin Dan	Confederația Națională Sindicală – cartel Alfa – Filiala Bihor	Președinte	Membru titular

31.	Moț Nicolae	Sindicatul din Învățământul Preuniversitar "Spiru Haret" - Bihor	Președinte	Membru titular
32.	Neag Alunița	Sindicatul din Învățământul Preuniversitar "Spiru Haret" - Bihor	Vicepreședinte	Membru supleant
33.	Zancu Flaviu Ștefan	Sindicatul Liber din Învățământ Bihor	Președinte	Membru titular
34.	Hora Radu Călin	Sindicatul Liber din Învățământ Bihor	Vicepreședinte	Membru supleant
35.	Antik Cristina Ioana	Asociația Județeană a Consiliilor Reprezentative ale Părinților – Învățământul Preuniversitar, Bihor	Președinte	Membru titular
36.	Lazuran Mihaela Claudia	Asociația Județeană a Consiliilor Reprezentative ale Părinților – Învățământul Preuniversitar, Bihor	Vicepreședinte	Membru supleant

Cuprins

Cuvânt înainte	7
Capitolul 1 - Rezumat.....	8
Capitolul 2 - Contextul european, național, regional și local.....	9
2.1. Contextul european.....	9
2.2. Contextul național.....	10
2.3. Contextul regional.....	12
2.4. Contextul local.....	15
Capitolul 3 - Aspecte demografice	16
3.1. Evoluția și situația actuală.....	16
3.1.1. Populația totală. Dinamica generală.....	16
3.1.2. Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural) și pe sexe:.....	17
3.1.3. Structura populației pe grupe de vârstă (Sursa: INS):.....	17
3.1.6. Mișcarea migratorie a populației din județul Bihor.....	20
CAPITOLUL 4 - PROFILUL ECONOMIC JUDEȚEAN	25
4.1. Evoluții și situația actuală. Principalii indicatori economici	25
4.1.1. Evoluția PIB în cadrul regiunii Nord Vest și județul Bihor	25
4.1.2. Mediul de afaceri bihorean	26
4.1.3. Distribuția firmelor din cadrul județului Bihor pe domenii de activitate.....	28
CAPITOLUL 5 - PIAȚA MUNCII	30
Capitolul 6 - Învățământul profesional și tehnic din județ	39
6.1. Indicatori de intrare în IPT.....	39
6.1.1. Populația școlară pe nivele de educație, sexe, medii de rezidență	39
6.1.2. Grad de cuprindere în învățământ (Rata specifică de cuprindere școlară pe vârste).....	44
6.1.3. Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională.....	45
6.1.4. Oferta unităților școlare din ÎPT - Evoluția elevilor cuprinși în învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional	49
6.1.5. Oferta unităților școlare din ÎPT - Evoluția elevilor cuprinși în învățământul postliceal	51
6.1.6. Oferta unităților școlare din ÎPT – Cuprinderea elevilor în învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional în anii școlari din perioada 2020-2023.....	52
6.1.7. Oferta unităților școlare din ÎPT – Cuprinderea elevilor în învățământul postliceal începând cu anul școlar 2020-2021	58
6.1.8. Oferta unităților școlare din ÎPT - Gradul de satisfacere a solicitărilor operatorilor economici pentru școlarizarea în învățământul profesional	60
6.1.10. Rețeaua unităților școlare IPT.....	63
6.1.11. Ierarhizarea unităților IPT funcție de număr de elevi înscriși la învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional, curs de zi.....	63

6.1.12. Resursele umane din ÎPT	64
6.1.13. Infrastructura unităților școlare din IPT	65
6.1.14. Cheltuieli publice pentru educație.....	66
6.2. Indicatori de proces	67
6.2.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT.....	67
6.2.2. Asigurarea calității în ÎPT	69
6.2.3. Situația școlară a elevilor din IPT la sfârșitul anului școlar	69
6.2.4. Serviciile de orientare și consiliere	71
6.3. Indicatori de ieșire	74
6.3.1. Absolvenți pe niveluri de educație	74
6.3.2. Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED.....	77
6.3.3. Rata de tranziție la următorul nivel de educație.....	80
6.3.4. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED	82
6.3.5. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație.....	85
6.3.6. Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor (PISA)	86
6.3.7. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care nu urmează un program de educație și formare și nici nu au un loc de munca (NEET).....	87
6.3.8. Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani)	88
6.4. Indicatori de impact.....	89
6.4.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra șomajului	89
6.4.2 Inserția profesională a absolvenților IPT la 6/12 luni de la absolvire, pe niveluri de educație	90
6.5. Concluzii din analiza ÎPT.....	90
6.5.1. Ținte pe termen mediu pentru oferta IPT pe niveluri de formare profesională și domenii de pregătire.....	90
6.5.2. Adaptarea ofertei IPT la țintele pe termen mediu	94
Capitolul 7 - Monitorizarea implementării PLAI.....	95
7.1. Procesul de monitorizare.....	95
7.2. Evaluarea progresului în implementarea PLAI	96
Capitolul 8 - Analiza SWOT a corelării ofertei de formare profesională cu cererea	97
Capitolul 9 - Rezumatul principalelor concluzii și recomandări pentru planul de măsuri.....	99
Capitolul 10 - Planul de măsuri.....	103

Cuvânt înainte

Planificarea strategică¹ a ofertei de formare profesională prin învățământ profesional și tehnic (IPT) are caracter național și este realizată în raport cu obiectivele asumate de România ca stat membru al Uniunii Europene.

Obiectivul major al planificării strategice a ÎPT constă în creșterea contribuției învățământului profesional și tehnic la tranziția rapidă și eficientă către o economie competitivă bazată pe inovare și cunoaștere, participativă și inclusivă.

Învățământul profesional și tehnic, prin obiectivele sale, este subsumat dublului rol al educației: economic și social. Prin urmare ÎPT nu se poate rezuma, în sens restrâns, la satisfacerea cerințelor imediate ale unui loc de muncă, el trebuie să asigure pregătirea pentru dezvoltarea unei cariere de succes care presupune integrare socio – profesională, inclusiv în plan antreprenorial, și/sau continuarea studiilor. În aceste condiții învățământul profesional și tehnic trebuie să asigure absolvenților șansa ocupării unui loc de muncă, văzută ca o etapă, imediată sau ulterioară, în procesul învățării pe parcursul întregii vieți, care include și învățarea la locul de muncă în vederea adaptării la cerințele acestuia.

Iată de ce prognoza ofertei ÎPT realizată în corelare cu o cerere previzionată a forței de muncă și tranziția de la școală la viața activă devin elemente strategice pentru o planificare performantă.

Modelul propus și implementat începând cu anul 2013 urmărește asigurarea unei oferte de formare profesională prin ÎPT **relevantă** în raport cu nevoile previzionate ale pieței muncii.

Relevanța ofertei de formare profesională se referă atât la aspectul cantitativ (deficitul de competențe și calificări de pe piața muncii) cât și la aspectul calitativ (teritorialitatea ofertei și calitatea rezultatelor învățării).

Modelul de planificare strategică se caracterizează prin:

- descentralizarea deciziei și distribuirea acesteia pe mai multe niveluri decizionale, respectiv național, regional, județean și local;
- realizarea exercițiului participativ bazat pe acțiunea colectivă a partenerilor economici și sociali multipli (Consortii regionale, Comitete Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social, Consilii de Administrație al unității de învățământ);
- combinarea fluxului decizional de sus în jos cu cel de jos în sus;
- elaborarea, implementarea și monitorizarea instrumentelor de planificare strategică: Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ (PRAI) - nivel regional; Planul Local de Acțiune pentru Învățământ (PLAI) - nivel județean; Planul de Acțiune al Școlii (PAS) - nivelul comunității din aria de acțiune a școlii.

Scopul Planului Regional de Acțiune pentru Învățământ (PRAI) este de a îmbunătăți corelarea dintre oferta învățământului profesional și tehnic și nevoile de dezvoltare socio-economică la nivel regional și de a crește contribuția învățământului superior la dezvoltarea regională, în perspectiva anului 2025. **PLAI** cuprinde:

- ✓ analiza contextului regional și local din punct de vedere al evoluțiilor și previziunilor demografice, de piață a muncii și economice;
- ✓ analiza capacității sistemului învățământului profesional și tehnic de a răspunde nevoilor identificate prin analiza contextului regional;
- ✓ prioritățile, țintele și acțiunile pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic la nivel regional și județean ca răspuns la nevoile identificate.

Rolul PLAI este de a furniza cadrul de referință și de a facilita documentarea pentru elaborarea și armonizarea documentelor strategice de la nivelul școlii (PAS).

¹ Termenul „planificare strategică” este utilizat cu semnificația de „prognoză” pe termen mediu de 5 – 7 ani a ofertei IPT realizată în contextul modelului propus de CNDIPT.

Capitolul 1 - Rezumat

Planul Local de Acțiune pentru Învățământ al județului Bihor a fost elaborat având drept repere două direcții majore de acțiune:

- adaptarea ofertei educaționale la nevoile de dezvoltare socio-economice de la nivel local și regional, ținând cont de nevoile și interesele de formare ale elevilor;
- asigurarea calității actului educațional, ca bază a succesului inserției socio-profesionale a absolvenților.

Structura adoptată la nivel național pentru PLAI, asigură comparabilitatea datelor și a rezultatelor la nivel național, pentru a permite monitorizarea progresului realizat în raport cu țintele asumate de România, ca o contribuție la obiectivele europene.

Astfel, **Capitolul 2 Contextul european, național, regional și local** oferă o sinteză a indicatorilor relevanți pentru ÎPT, indicatori asumați de România pentru următorul interval, ciclul de programare european. Sunt prezentate elemente ale analizei la nivel european, național și regional, pentru a permite ca setul de obiective și activități planificate la nivel regional să constituie o contribuție la realizarea indicatorilor de progres asumați la nivel național. Acest capitol permite totodată să realizăm analiza propriului sistem prin metoda benchmarking, având repere situațiile și exemplele din statele membre ale UE, relevante pentru progresul asumat pentru următoarea perioadă.

Capitolele Aspecte demografice (3), Profilul economic județean (4) și Piața muncii la nivel județean (5) oferă o sinteză a celor mai importante elemente ale aspectelor regionale și județene privind evoluțiile demografice la nivel regional și județean, nevoia actuală și cea prognozată de calificări cerute pe piața muncii. Concluziile obținute din interpretarea corelată a datelor specifice aferente acestor domenii constituie imaginea cererii actuale de forță de muncă la nivel regional.

Capitolul 6 - Învățământul profesional și tehnic din județ, oferă imaginea actualizată a capacității sistemului educațional de a răspunde nevoilor de calificări pe nivelele reglementate 3, 4 și 5, în raport cu cererea conturată în capitolele mai sus menționate. Evoluția ofertei de ÎPT urmărită și documentată pentru ultimii 10 ani (pentru majoritatea indicatorilor relevanți) scoate în evidență reducerea ponderii ofertei ÎPT, datorată în primul rând declinului demografic care a afectat oferta regională și județeană, dar și a atractivității scăzute a învățământului profesional și tehnic, în contextul unei slabe orientări profesionale în rândul elevilor și părinților.

Analizele realizate sunt relevante la nivel județean și pot fi utilizate la nivel de școală, pentru actualizarea PAS. Având în vedere constrângerile de ordin metodologic, compensate prin dialogul social structurat și desfășurat în cadrul CLDPS, PLAI oferă rezultatele analizelor prin **Capitolul 8 - Analiza SWOT** a corelării ofertei de formare profesională cu cererea, pentru ca în **Capitolul 9 - Rezumatul principalelor concluzii și recomandări pentru planul de măsuri**, să fie rezumate principalele recomandări care vor fi cuprinse în planul de măsuri.

Pentru a pune în practică recomandările finale, acestea sunt dezvoltate sub forma unui **Plan de măsuri (Capitolul 10)**, structurat pe trei priorități, cuprinzând acțiunile propuse pentru implementare, care vor fi operaționalizate fie la nivel regional, fie la nivel de județ. Documentul PLAI urmează să fie actualizat cu date noi conform metodologiei de reactualizare și urmează a fi utilizat la nivelul unităților școlare de învățământ profesional și tehnic pentru dezvoltarea și implementarea PAS– Planul de Acțiune al Școlii.

Măsurile din Planul de acțiune vor fi implementate la nivel județean, proces care va fi monitorizat, asigurându-se astfel continuitatea procesului de corelare a ofertei de formare profesională cu cererea de pe piața muncii.

Capitolul 2 - Contextul european, național, regional și local

2.1. Contextul european

Educația și formarea profesională din România din perspectiva Țintelor și indicatorilor derivați din Strategia Europa 2030

Consiliul European, în Rezoluția Consiliului privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030), evidențiază:

- Cadrul strategic anterior pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale (Europa 2020) a contribuit la promovarea învățării reciproce în educație și formare – prin obiective strategice comune, prin instrumente și abordări comune de referință, prin informații concrete și date de la toate agențiile europene și organizațiile internaționale relevante, precum și prin schimbul de bune practici și învățarea reciprocă derulate între statele membre ale UE și alte părți interesate – și a sprijinit punerea în aplicare a reformelor naționale în educație și formare.

- Un cadru strategic actualizat de cooperare europeană în domeniul educației și formării – respectând pe deplin principiul subsidiarității și diversitatea sistemelor naționale de educație ale statelor membre, precum și valorificând rezultatele cadrelor anterioare – va îmbunătăți această cooperare în domenii precum: coordonarea consolidată, inclusiv la nivel politic, creșterea sinergiilor între diferitele politici care contribuie la creșterea economică și socială și la tranziția verde și cea digitală, precum și comunicarea și diseminarea consolidată a rezultatelor, cu o perspectivă mai inovatoare și orientată spre viitor a sprijinului pentru reformele din domeniul educației și formării.

- Criza provocată de pandemia de COVID-19 a demonstrat că sistemele de educație și formare trebuie să fie suficient de flexibile și de rezistente la întreruperile ciclurilor lor obișnuite și că țările din UE au capacitatea de a găsi soluții pentru ca procesele de predare și de învățare să continue să aibă loc, în moduri și contexte diferite, și pentru a face astfel încât toți cursanții, indiferent de contextul lor socioeconomic sau de nevoile lor de învățare, să nu întrerupă studiul.

În cadrul acestei rezoluții s-a convenit că *o cooperare europeană în domeniul educației și formării pentru perioada până în 2030 ar trebui stabilită în contextul unui cadru strategic care să cuprindă sistemele de educație și formare ca un întreg, într-o perspectivă incluzivă, holistă și incluzând învățarea pe tot parcursul vieții*. Acest lucru ar trebui subliniat ca principiu de bază pe care să se întemeieze întregul cadru, care este menit să cuprindă predarea, formarea și învățarea în toate contextele și la toate nivelurile.

Potrivit acestei rezoluții, în următorul deceniu, cadrul strategic va aborda următoarele cinci **priorități strategice**:

Prioritatea strategică 1: Îmbunătățirea calității, a echității, a incluziunii și a reușitei pentru toți în educație și formare

Prioritatea strategică 2: Transformarea învățării pe tot parcursul vieții și a mobilității într-o realitate pentru toți

Prioritatea strategică 3: Îmbunătățirea competențelor și a motivației în profesia de cadru didactic

Prioritatea strategică 4: Consolidarea învățământului superior european

Prioritatea strategică 5: Susținerea tranziției verzi și a tranziției digitale în și prin educație și formare.

2.2. Contextul național

Contextul național este definit de o serie de strategii, între care, de o relevanță deosebită pentru educația și formarea profesională se numără:

- Strategia națională de învățare pe tot parcursul vieții 2015 -2020;
- Strategia pentru Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii în România;
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030;

Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2014-2020 are următoarele obiectivele strategice și direcțiile de acțiune:

Obiectivul strategic 1: Îmbunătățirea relevanței sistemelor de formare profesională pentru piața muncii, având ca țintă strategică creșterea ratei de ocupare a tinerilor din grupa de vârstă 20-34 ani, necuprinși în educație și formare, cu nivel de educație ISCED 3 și 4 la 63% până în 2020, față de 57,2% în 2014

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv strategic, sunt prevăzute următoarele direcții de acțiune:

1. Actualizarea instrumentelor de descriere a ocupațiilor și calificărilor, a curriculumului și a auxiliarelor curriculare, pe nivelurile de calificare stabilite prin Cadrul național al calificărilor, pentru o mai bună articulare între subsisteme, pentru facilitarea mobilității în educație și formare profesională și pentru creșterea relevanței pentru piața muncii;
2. Dezvoltarea mecanismelor pentru anticiparea competențelor solicitate pe piața muncii, definirea profilurilor profesionale, în scopul dezvoltării/revizuirii calificărilor în concordanță cu abilitățile și cunoștințele relevante pentru nevoile pieței forței de muncă și adaptarea programelor de învățământ la nevoile și tendințele pieței muncii;
3. Monitorizarea inserției profesionale a absolvenților programelor de formare;
4. Îmbunătățirea învățării la locul de muncă în formarea profesională;
5. Îmbunătățirea mecanismelor de finanțare publică și privată a formării profesionale;
6. Creșterea implicării partenerilor sociali în dezvoltarea sistemului de formare profesională.

Obiectivul strategic 2: Creșterea participării și facilitarea accesului la programele de formare profesională, având ca ținte strategice:

- a) Creșterea ponderii elevilor cuprinși în învățământul liceal tehnologic și în învățământul profesional la 60% în 2020, față de 49,8% în 2014;
- b) Creșterea ratei de participare a adulților la programe de învățare pe tot parcursul vieții la 10% în 2020, de la 1,5% în 2014.

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv strategic, sunt prevăzute următoarele direcții de acțiune:

1. Dezvoltarea marketingului programelor de formare profesională și al rezultatelor învățării dobândite în context nonformal și informal;
2. Îmbunătățirea orientării profesionale și a consilierii în carieră;
3. Consolidarea și flexibilizarea mecanismelor de recunoaștere și validare a rezultatelor învățării dobândite în context nonformal și informal;
4. Facilitarea accesului la programele de formare profesională din sistemul de învățământ pentru tineri, cu accent pe cei din grupuri vulnerabile;

Obiectivul strategic 3: Îmbunătățirea calității formării profesionale, având ca ținte strategice:

- a) Reducerea ratei abandonului școlar la învățământul liceal tehnologic și la învățământul profesional la 2% în 2020, de la 4,2% în 2014 ;
- b) Creșterea ponderii absolvenților învățământului liceal tehnologic declarați reușiți la examenul de bacalaureat la 60% în 2020, de la 45 % în 2014;
- c) Creșterea ratei de participare a adulților la programe de învățare pe tot parcursul vieții la 10% în 2020, de la 1,5% în 2014.

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv strategic, sunt prevăzute următoarele direcții de acțiune:

11. Dezvoltarea unui cadru național de asigurare a calității educației și formării profesionale la nivel de sistem;
12. Asigurarea calității certificării rezultatelor învățării;
13. Îmbunătățirea competențelor persoanelor cu atribuții în furnizarea programelor de formare profesională din formarea profesională inițială și formarea profesională continuă și în evaluarea rezultatelor învățării dobândite în context formal, nonformal și informal;
14. Îmbunătățirea infrastructurii formării profesionale inițiale și continue;
15. Promovarea excelenței în educație și formare profesională.

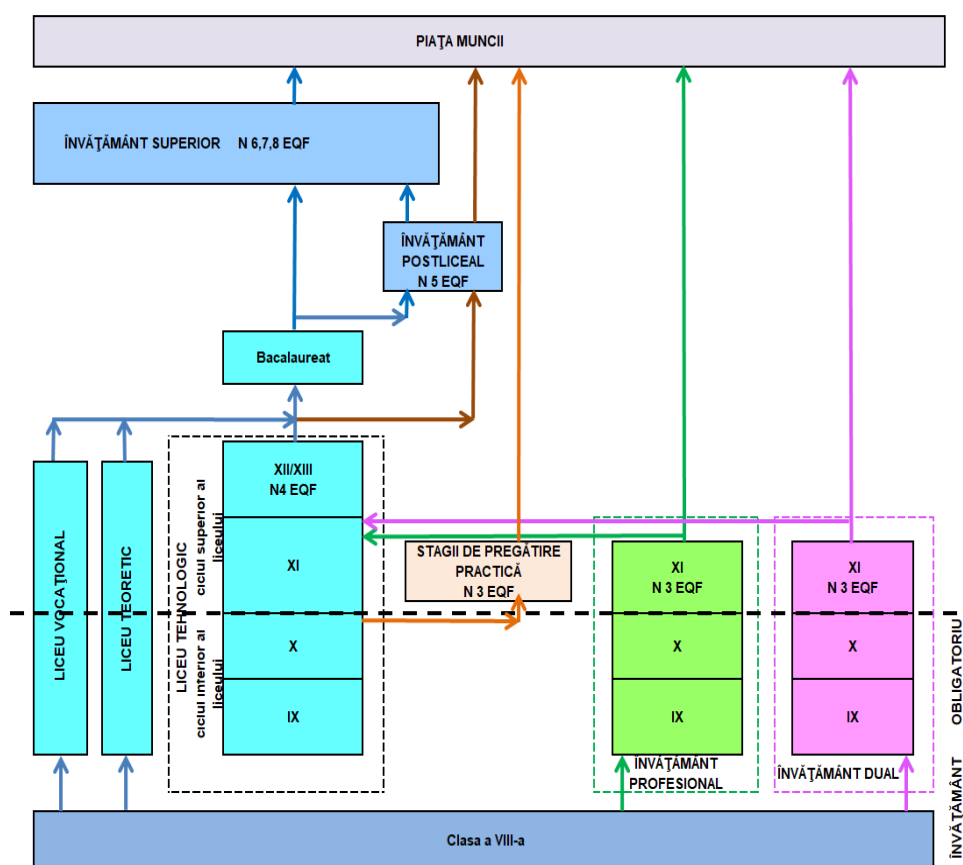
Obiectivul strategic 4: Dezvoltarea inovării și cooperării naționale și internaționale în domeniul formării profesionale, având ca ținte strategice:

- a) Creșterea numărului total de elevi implicați în programe de inovare și dezvoltarea spiritului antreprenorial la 50.000 în 2020, de la 40.000 în 2014;
- b) Creșterea numărului total de elevi implicați în programe de mobilitate internațională la 4.600 în 2020, de la 2.800 în 2014.

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv strategic, sunt prevăzute următoarele direcții de acțiune:

16. Dezvoltarea componentelor privind inovarea, creativitatea și spiritul antreprenorial din cadrul programelor de formare profesională;
17. Dezvoltarea mobilității internaționale în formarea profesională;
18. Extinderea învățării mutuale și a schimbului de bune practici, în vederea asigurării premiselor pentru participarea la o piață a muncii europene incluzive.

Contextul în care se urmărește dezvoltarea învățământului profesional și tehnic prin strategiile menționate mai sus este definit prin Legea Educației Naționale, nr. 1 din 2011, cu modificările și completările ulterioare. Structura învățământului profesional și tehnic este ilustrată în figura de mai jos.

Sursa:ME

Învățământul liceal asigură continuarea studiilor în învățământul obligatoriu (clasele a IX-a și a X-a) și în ciclul superior (clasele a XI-a și a XII-a), dezvoltând, aprofundând și particularizând competențe (cunoștințe, abilități și atitudini) formate în ciclurile anterioare ale învățării.

Învățământul liceal cuprinde următoarele filiere și profiluri:

- a) filiera teoretică, cu profilurile umanist și real;
- b) filiera tehnologică, cu profilurile tehnic, servicii, resurse naturale și protecția mediului;
- c) filiera vocațională, cu profilurile militar, teologic, sportiv, artistic și pedagogic.

Durata studiilor în învățământul liceal, forma de învățământ cu frecvență, este de 4 ani, în conformitate cu planurile-cadru aprobate de Ministerul Educației. Pentru unele forme de învățământ cu frecvență și cu frecvență redusă, durata studiilor se prelungește cu un an.

Studiile învățământului liceal se finalizează cu examenul național de bacalaureat și cu examen de certificare, pentru absolvenții filierelor tehnologică și vocațională.

Absolvenții de liceu fără diplomă de bacalaureat pot continua studiile în învățământul postliceal și pot obține, ulterior, nivelul 5 de calificare. Absolvenții cu diplomă de bacalaureat pot continua studiile în învățământul postliceal pentru obținerea nivelului 5 sau în învățământul superior, în orice program de studii și pot obține nivelurile de calificare 6, 7 și 8.

Absolvenții învățământului liceal, filierele tehnologică și vocațională, care promovează examenul de certificare, dobândesc certificat de calificare de nivel 4 al Cadrului național al calificărilor (tehnician) și suplimentul descriptiv al certificatului, conform Europass.

Învățământul profesional se organizează pentru calificări stabilite în funcție de nevoile pieței muncii, identificate prin documente strategice de planificare a ofertei de formare regionale, județene și locale, pe baza unui contract de pregătire practică, încheiat între unitatea de învățământ, operatorul economic și elev.

Învățământul profesional are următoarele forme de organizare:

- învățământ profesional, cu durata de 3 ani, organizat după finalizarea clasei a VIII-a, ca parte a învățământului secundar superior, începând cu anul școlar 2014/ 2015, pe baza unui contract cadru, încheiat între unitatea de învățământ și operatorii economici implicați în formarea profesională a elevilor;
- învățământul dual cu durata de 3 ani, organizat după finalizarea clasei a VIII-a, ca parte a învățământului secundar superior, începând cu anul școlar 2017/ 2018, pe baza unui contract de parteneriat încheiat între unul sau mai mulți operatori economici sau între o asociație/un consorțiu de operatori economici, unitatea de învățământ și unitatea administrativ-teritorială pe raza căreia se află unitatea școlară. unui contract de pregătire practică, încheiat între unitatea de învățământ – agentul economic și elev;
- stagii de pregătire practică cu durata de 720 de ore, organizate după finalizarea clasei a X-a de liceu , formă de organizare specifică în prezent programelor de tip „A doua șansă”.

În învățământul profesional se parcurg disciplinele pentru învățământul obligatoriu și modulele de pregătire de specialitate pentru obținerea calificării profesionale. Studiile se finalizează cu examen de certificare. Absolvenții care promovează examenul de certificare a calificării profesionale dobândesc certificat de calificare de nivel 3 al Cadrului național al calificărilor (muncitor calificat) și suplimentul descriptiv al certificatului, conform Europass.

2.3. Contextul regional

Planul de dezvoltare regională (PDR) este principalul document de planificare elaborat la nivel regional și reflectă politicile de dezvoltare relevante la nivel național în raport cu nevoile specifice la nivel de regiune, dar și cu direcțiile strategice de politică ale celorlalți principali finanțatori ai programelor de dezvoltare aferente regiunii respective.

Planificarea are în vedere atât fondurile externe (europene) cât și interne (naționale/guvernamentale, regionale, locale). PDR a fost realizat în conformitate cu orientările metodologice elaborate de către Ministerul Dezvoltării Regionale ce vizează atât conținutul Planurilor de Dezvoltare Regională cât și cadrul partenerial de elaborare, consultare și aprobare al acestora, fiind modificat în urma analizei ex-ante.

Planul de Dezvoltare Regională își propune să contribuie la realizarea celor trei obiective de bază ale politicii de dezvoltare regională în România, stipulate în Legea nr.315/2004 privind dezvoltarea regională:

1. Diminuarea dezechilibrelor regionale existente,
2. Corelarea politicilor sectoriale guvernamentale la nivelul regiunilor,
3. Stimularea cooperării inter-regionale, interne și internaționale, transfrontaliere.

PDR 2014-2020 pornește de la analiza cantitativă și calitativă a condițiilor existente și a tendințelor înregistrate în perioada de programare trecută (2007-2013) la nivelul regiunii de dezvoltare Nord-Vest (Transilvania Nord) în domenii legate de: resursele naturale, sistemul de așezări, structura socio-demografică a populației, infrastructura, mediul, economia, turismul, agricultura și dezvoltarea rurală și administrația și buna guvernare.

Analiza situației existente se încheie cu evidențierea potențialului și a nevoilor specifice regiunii, prin intermediul analizei punctelor tari și slabe, oportunităților și amenințărilor (SWOT).

Pe baza acestor informații, a viziunii de dezvoltare pe termen lung, precum și a contextului de planificare și programare de la nivel național și european privind politica de coeziune pentru perioada 2014-2020, au fost formulate obiective, priorități și acțiuni specifice de dezvoltare ale regiunii pentru exercițiul financiar 2014-2020.

Ultima parte a documentului oferă informații privind cadrul în care ar trebui să se realizeze procesul de monitorizare și evaluare a PDR pe parcursul perioadei 2014-2020. Aceste activități sunt importante, deoarece perioada actuală de programare pune un accent mai mare pe obținerea de rezultate care să conducă la un impact real mai mare, dar și pentru a putea realiza rapoartele strategice privind implementarea planului în 2016, 2019 și 2022.

PDR 2014-2020 oferă cadrul necesar pentru identificarea și integrarea/corelarea proiectelor la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest, pe baza priorităților de dezvoltare pentru următoarea perioadă de programare.

Astfel documentul conține și un portofoliu de proiecte prioritare strategice. Prin acest portofoliu se dorește să se contribuie la creșterea absorbției și impactului fondurilor la nivel regional. De asemenea, sperăm, că în acest mod impactul asupra dezvoltării regiunii ar fi unul mult mai puternic, investițiile prioritare finanțate din fonduri europene sau guvernamentale fiind multiplicat prin investițiile realizate din fonduri private utilizate pentru proiecte complementare, conexe celor prevăzute în cadrul portofoliului de proiecte strategice la nivel regional.

În cadrul PDR se realizează o analiză detaliată a tuturor sectoarelor de dezvoltare a regiunii Nord-Vest, un capitol aparte reprezintă Educația, care cuprinde informații relevante atât pentru învățământul profesional și tehnic, cât și pentru învățământul superior.

În continuare sunt prezentate prioritățile identificate în cadrul STRATEGIEI DE DEZVOLTARE REGIONALĂ, din care am preluat prioritățile și obiectivele specifice.

Strategia de dezvoltare propusă pentru Regiunea Nord-Vest pentru perioada 2021-2027 se bazează pe rezultatele analizei SWOT și pe nevoile și provocările, care au putut fi identificate în această analiză. De asemenea are în vedere viziunea și obiectivele identificate la nivel regional pe termen lung, precum și orientările de la nivel european și național.

În ceea ce privește aspectele metodologice s-a adoptat orientarea europeană bazată pe concentrarea tematică a resurselor și orientarea către rezultate și impact, ca răspuns la principalele provocări identificate. Conform logicii de intervenție promovate la nivel european pentru perioada 2021-2027, strategia se structurează pe priorități de investiții și categorii de

intervenție, pentru care s-au stabilit obiective specifice, respectiv acțiuni. Fiecare obiectiv specific corespunde unuia sau mai multor obiective de politică europene, fiind finanțabil din unul sau mai multe programe operaționale.

Viziunea și obiectivele pe termen lung (2034) Existența unei viziuni de dezvoltare pe termen lung, care acoperă intervalul rămas până în 2034, este rezultatul final al unui proces de consultare și dezbateră pe tema dezvoltării durabile și echilibrate a Regiunii Nord-Vest, lansat la momentul aderării României la UE. Viziunea pe termen lung a fost adoptată prin PDR 2007-2013 și susținută prin PDR 2014-2020.

Comunitățile din Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord) înțeleg să valorifice împreună, respectând principiile dezvoltării durabile, resursele naturale, materiale, umane, tradițiile istorice și interculturale în scopul unei dezvoltări susținute, constante care face din Transilvania de Nord una dintre cele mai dinamice regiuni europene.

OBIECTIVE STRATEGICE DE DEZVOLTARE PE TERMEN LUNG (2034)

- Valorificarea avantajelor competitive prin investiții în domeniile de specializare inteligentă ale regiunii.
- Racordarea Regiunii la fluxurile internaționale de mărfuri, turiști, investiții, informații și valori culturale.
- Creșterea investițiilor în capitalul uman al regiunii, în vederea adaptării la economia digitală și industria 4.0.
- Creșterea eficienței economiei rurale, conservând totodată calitatea mediului și patrimoniul etnofolcloric extrem de bogat al regiunii.
 - Transformarea centrelor urbane în spații de influență și de atracție regională și trans-regională.
- Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei.
- Promovarea tranziției către surse de energie regenerabilă și gestiunea responsabilă a resurselor.
- Valorificarea spiritului civic în procesul de dezvoltare urbană.
- Dezvoltarea sistemelor de transport cu emisii reduse și încurajarea mobilității active.
- Dezvoltarea bazelor de date pe mai multe niveluri (local, județean, regional) pentru a susține procesul de planificare urbană

Obiectivul general și obiectivele specifice 2021-2027

OBIECTIV GENERAL: Creșterea inteligentă și sustenabilă a economiei regionale, valorificând diversitatea locală și stimulând inovarea, în vederea diminuării disparităților intra-și interregionale și creșterea standardului de viață.

OBIECTIVUL SPECIFIC 1: Economie competitivă, bazată pe inovare și digitalizare

OBIECTIVUL SPECIFIC 2: Capital uman și social dezvoltat

OBIECTIVUL SPECIFIC 3: Cadru de viață sustenabil, autentic și atractiv

OBIECTIVUL SPECIFIC 4: Mediu natural valorificat responsabil

OBIECTIVUL SPECIFIC 5: Conectivitate fizică și digitală ridicată

Aceste obiective specifice urmează să contribuie și la atingerea țintelor stabilite prin politica de coeziune a UE pentru perioada 2021-2027, fiind corelate cu cele 5 obiective de politică europene:

OP1. O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente

OP 2. O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor

OP 3. O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale
OP4. O Europă mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale
OP5. O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii

Fiecare județ al regiunii Nord-Vest a elaborat Strategia de dezvoltare a județului; acestea se află pe site-urile Consiliilor județene, după cum urmează:

Strategia pentru dezvoltarea durabilă a județului Bihor, pentru perioada 2021-2027; și care va fi luată în considerare la elaborarea Planurilor Locale de Acțiune pentru Învățământ (PLAI).

2.4. Contextul local

Pentru județul Bihor în Strategia de dezvoltare sunt propuse, și asumate **patru obiective strategice** de dezvoltare:

1. Dezvoltarea infrastructurii publice din județ;
2. Creșterea competitivității economice în industrie și agricultură;
3. Valorificarea potențialului turistic al județului;
4. Dezvoltarea serviciilor publice și a capacității administrative.

Fiecare din aceste obiective strategice au obiective specifice, măsuri și acțiuni prin care se vor realiza. De asemenea Strategia de Dezvoltare cuprinde o serie de inițiative strategice și o lungă listă de proiecte cu finanțare.

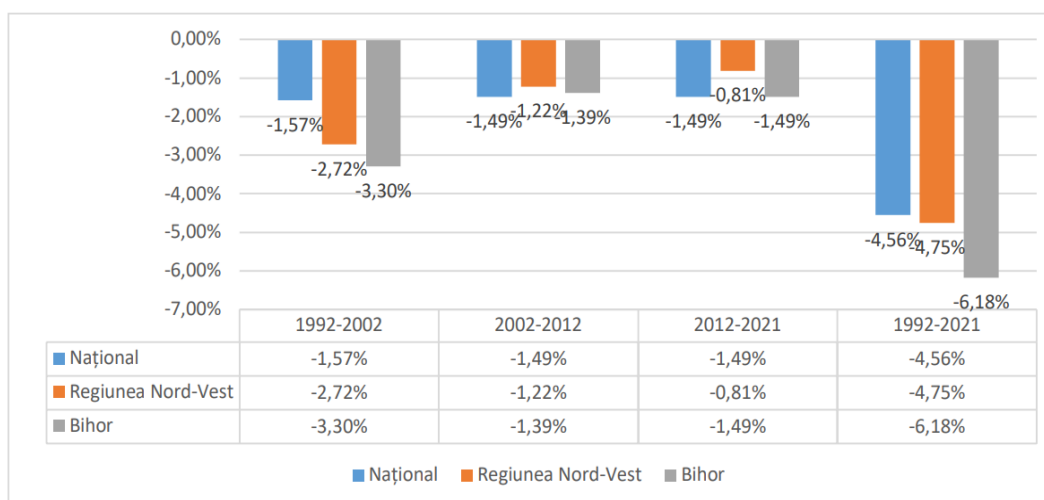
Capitolul 3 - Aspecte demografice

3.1. Evoluția și situația actuală

3.1.1. Populația totală. Dinamica generală.

Conform informării Direcției Județene de Statistică Bihor, rezultatele provizorii ale Recensământului Populației și Locuințelor runda 2021 (RPL 2021) arată o populație rezidentă a județului Bihor de 551,3 mii persoane (551297 persoane), în scădere cu 24,1 mii locuitori (24101 persoane) față de recensământul precedent (RPL 2011).

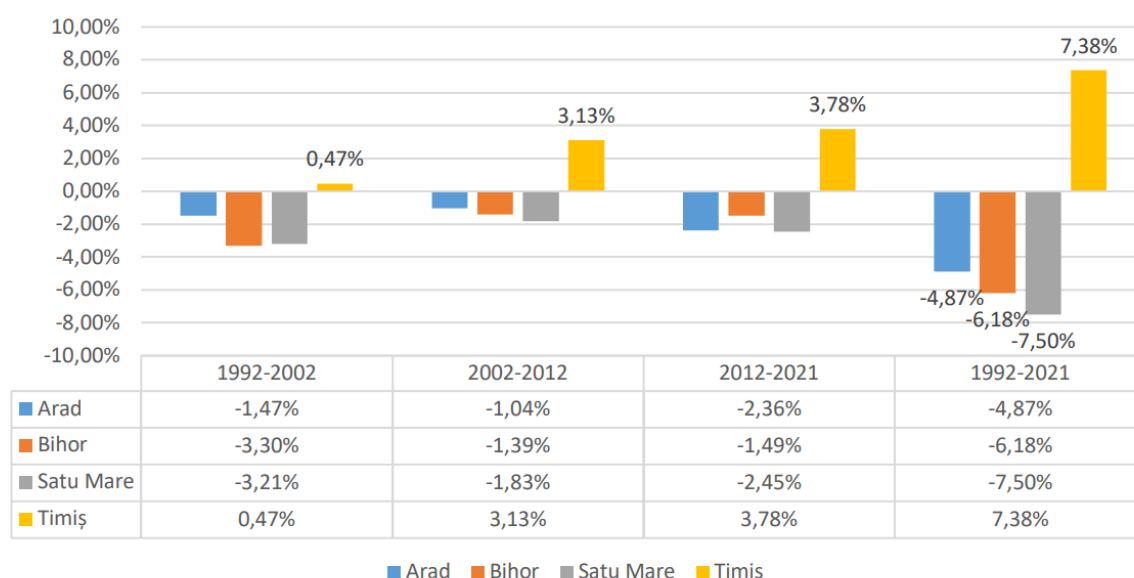
Județul Bihor se află pe un trend descrescător, pierzând aproximativ 6% din populație în ultimii 29 de ani. Populația județului a scăzut cu aproximativ 40.000 de locuitori în 29 de ani, din care 3,3% în prima decadă și apoi câte 1,39% și respectiv 1,49% în următoarele 2 decade. Comparând situația Bihorului cu evoluția populației la nivel regional (-4,75%) și național (-4,56%), constatăm un trend similar, deși mai puțin accentuat ca la nivelul județului Bihor (-6,18%).²

Evoluția populației (1992-2021) la nivel național, regional și județean

Comparând evoluția demografică a județului Bihor în perioada 1992-2021 cu județele Arad, Satu Mare și Timiș, se constată o creștere demografică în cazul județului Timiș (+7,38%), în timp ce toate celelalte trei sunt pe trend descendent: Arad (-4,78%), Bihor (-6,18%), Satu Mare (-7,5%).

² Strategia integrată de dezvoltare durabilă a județului Bihor 2021-2027 [Microsoft Word - Bihor sinteza RO 18 aprilie Alex \(1\).docx \(cjbihor.ro\)](#)

Evoluția populației (1992-2021) comparativ județe

3.1.2. Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural) și pe sexe:

Majoritatea populației rezidente este de sex feminin (283,4 mii persoane, reprezentând 51,4%) și trăiește în mediul rural (290,3 mii persoane, reprezentând 52,7%). Din punctul de vedere al mărimii populației rezidente, județul Bihor se situează pe locul 11 în ierarhia județelor.

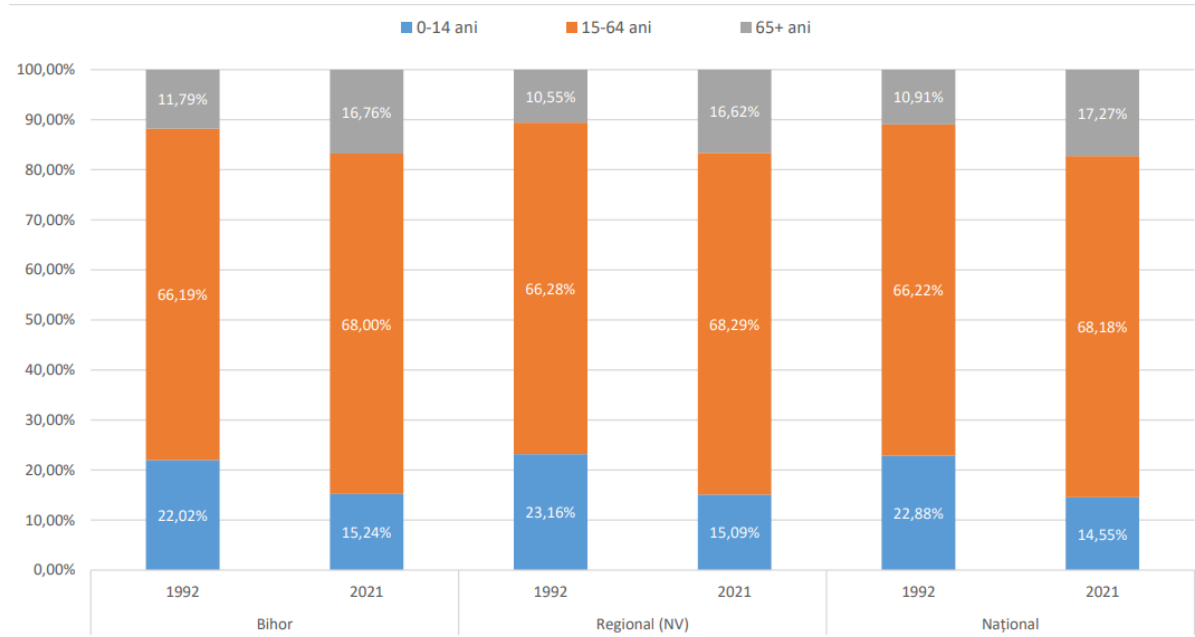
3.1.3. Structura populației pe grupe de vârstă (Sursa: INS):

Fenomenul de îmbătrânire s-a accentuat, vârsta medie a populației rezidente pentru județul Bihor crescând la 41,4 ani (față de 40,0 ani la RPL2011). Față de vârsta medie pe țară, vârsta medie a județului Bihor este mai mică cu 1,0 ani. Indicele de îmbătrânire demografică (numărul persoanelor vârstnice de 65 ani și peste care revine la 100 de persoane tinere, sub 15 ani) în județul Bihor este 109,2 persoane vârstnice la 100 persoane tinere, mai mic decât media națională.

3.1.4. Structura populației pe vârste (calculare proprie, date INS)

Tendința de îmbătrânire a populației este vizibilă și în graficul de mai jos, unde observăm că ponderea populației sub 14 ani în totalul populației a scăzut de la 22% (1992), la 15% (2021), în timp ce populația peste 65 de ani a crescut ca pondere de la 11% în 1992, la 16% în 2021. Același trend îl regăsim și la nivel național și regional, diferențele nefiind semnificative.³

³ Strategia integrată de dezvoltare durabilă a județului Bihor 2021-2027 [Microsoft Word - Bihor sinteza_RO_18_aprilie_Alex\(1\).docx \(cjbihor.ro\)](#)

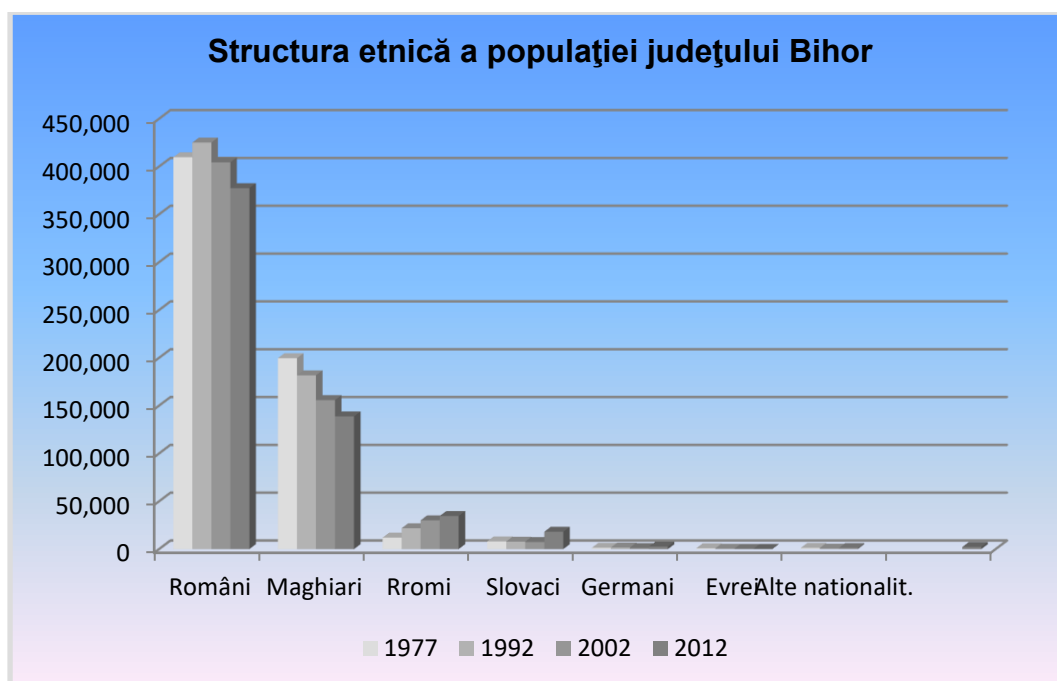
Structura populației pe vârste, comparativ 1992-2021, la nivel de Bihor, Regiunea NV și național.

3.1.5. Structura etnică a populației județului Bihor

La RPL2021, înregistrarea etniei, limbii materne și a religiei s-a făcut pe baza liberei declarații a persoanelor recensate. Pentru persoanele care au refuzat să declare aceste trei caracteristici, precum și pentru persoanele pentru care informațiile au fost colectate indirect din surse administrative, informația nu este disponibilă. Ca urmare, structurile prezentate în continuare pentru cele 3 caracteristici etno-culturale sunt calculate în funcție de numărul total de persoane care și-au declarat etnia, limba maternă și respectiv religia și nu în funcție de numărul total al populației rezidente. Informația privind etnia a fost disponibilă pentru 502,9 mii persoane (din totalul celor 551,3 mii persoane care formează populația rezidentă a județului Bihor). S-au declarat români 347,1 mii persoane (69,0%). Populația de etnie maghiară înregistrată la recensământ a fost de 112,4 mii persoane (22,3%), numărul celor care s-au declarat romi a fost de 36,8 mii persoane (7,3%) iar numărul celor care s-au declarat slovaci a fost de 4,9 mii persoane (1,0%). Potrivit liberei declarații a celor 502,5 mii persoane care au declarat limba maternă, structura populației din județul Bihor după limba maternă se prezintă astfel: pentru 70,8% limba română reprezintă prima limbă vorbită în mod obișnuit în familie în perioada copilăriei, iar în cazul a 24,3% dintre persoane, limba maghiară reprezintă limba maternă; limba romani a reprezentat limba maternă pentru 3,8%, iar limba slovacă pentru 0,9% din totalul populației rezidente pentru care această informație a fost disponibilă. Structura confesională a fost declarată de 498,1 mii persoane din totalul populației rezidente a județului Bihor și arată că 59,3% dintre persoanele care au declarat religia, sunt de religie ortodoxă; 16,0% s-au declarat de religie reformată, 8,2% de religie penticostală (Cultul Creștin Penticostal – Biserica lui Dumnezeu Apostolică), iar 8,0% de religie romano-catolică.

De asemenea, prezentăm structura etnică comparativă cu anii 1977 și 1992 pentru o mai bună ilustrare a situației actuale.

ETNIA	1977	1992	2002	2012
TOTAL populație, din care:	633.094	638.863	600.246	592.046
Români	409.770	425.097	404.468	377.445
Maghiari	199.615	181.703	155.829	138.736
Rromi	12.014	21.796	30.089	34.616
Slovaci	8.079	7.793	7.370	18.149
Germani	1.417	1.593	1.163	2.614
Evrei	910	354	224	211
Alte nationalit.	1289	527	1103	2.275

Din totalul populației rezidente a județului Bihor, 43,8% au nivel mediu de educație (postliceal, liceal, profesional, învățământ complementar sau de ucenici), 39,5% nivel scăzut (preșcolar, primar, gimnazial sau fără școală absolvită) și 16,6% nivel ridicat (superior).

Din punct de vedere al ponderii populației rezidente cu nivel ridicat de educație, județul Bihor se situează pe locul 8 în ierarhia județelor.

Structura populației după nivelul de educație absolvit diferă pe cele două sexe. Astfel, se poate observa un nivel ridicat de educație în procent de 45,2% bărbați și 54,8% femei. Nivel mediu de educație au 52,5% persoane de sex masculin, respectiv 47,5% persoane de sex feminin, iar în ceea ce privește nivelul scăzut de educație, 45,6% sunt bărbați iar 54,4% sunt femei.

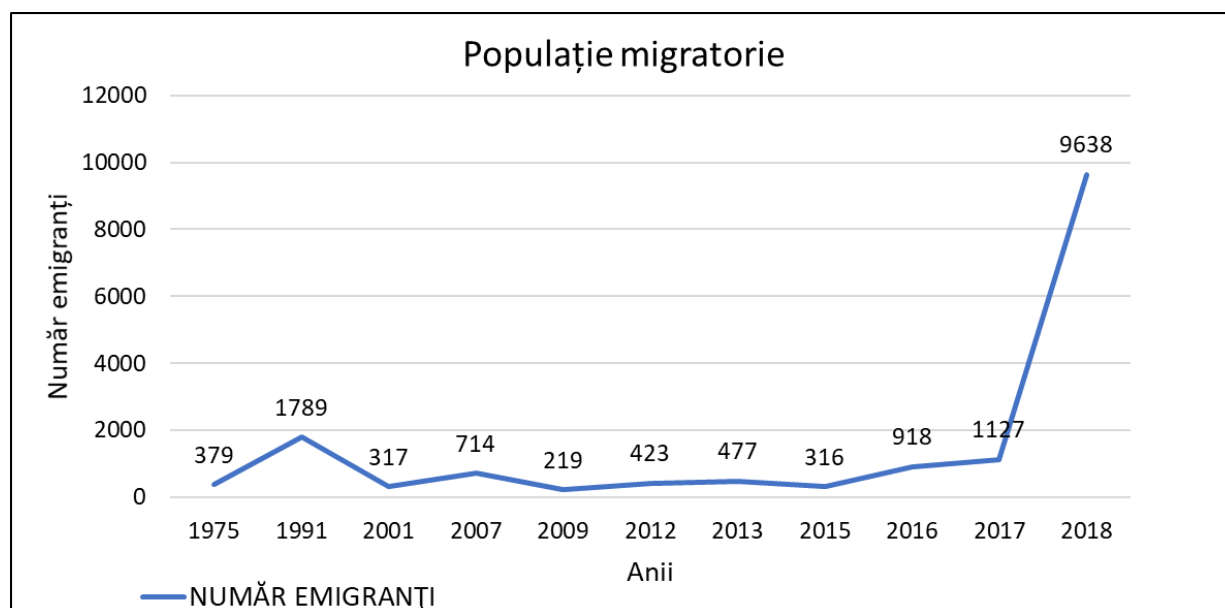
3.1.6. Mișcarea migratorie a populației din județul Bihor

Localitățile din Bihor care au câștigat cel mai mare număr de locuitori, între cele două recensăminte, sunt comuna Sântandrei care a ajuns la o populație de 9025 persoane (cu 4113 persoane mai mult decât în 2011), comuna Sânmartin cu o populație rezidentă de 12 448 persoane (cu 2 876 persoane mai mult decât în 2011), comuna Oșorhei cu o populație rezidentă de 8 536 persoane (cu 2004 persoane mai mult decât în 2011) și comuna Paleu cu o populație rezidentă de 3 765 persoane (cu 1242 persoane mai mult decât în 2011).

Creșterea populației în aceste localități a fost datorată în principal fenomenului migrației persoanelor din municipiul Oradea spre localitățile situate în zona metropolitană. Localitățile cu cele mai mari scăderi ca și număr de locuitori între cele două recensăminte, în cifre absolute, sunt: Municipiul Oradea care a ajuns la o populație de 183 105 persoane (cu 13 262 persoane mai puțin decât în 2011, Municipiul Marghita cu o populație rezidentă de 13 573 persoane (cu 2 197 persoane mai puțin decât în 2011) și Municipiul Salonta cu o populație rezidentă de 15 792 persoane (cu 1 943 persoane mai mult decât în 2011). Cea mai mare comună din județ este comuna Sânmartin care a crescut față de RPL2011 cu 2 876 persoane și care și-a menținut această poziție fruntașă la ambele recensăminte. Comuna cea mai mică din județ este comuna Șinteu cu numai 996 locuitori (în scădere față de RPL2011 când s-au recenzat 1021 locuitori).

În județul Bihor, pe o perioadă de 43 de ani, situația emigrației populației se prezintă după cum urmează:

ANII	NUMĂR EMIGRANȚI
1975	379
1991	1789
2001	317
2007	714
2009	219
2012	423
2013	477
2015	316
2016	918
2017	1127
2018	9638

Conform analizei realizate în cadrul Strategiei de dezvoltare durabilă integrată a județului Bihor 2021-2027 în ceea ce privește migrația populației, se observă că numărul celor care se stabilesc în județ este mai mare decât al celor care pleacă din județ. De asemenea, există un trend de mutare a populației dinspre urban înspre rural, care generează în viitorul imediat o presiune mai mare asupra bugetelor locale ale comunelor și nevoii acestora de a dezvolta servicii publice de calitate.

Proiecții demografice la orizontul anului 2060

Populația rezidentă a României înregistrată în anul 2015 și proiecția populației rezidente, la orizontul anului 2060 este prezentată în tabelul de mai jos – sursa INS.

Macroregiuni/ Regiuni/ Județe	1 iulie 2015			2060		
	0-14 ani	15-64 ani	65 ani și peste	0-14 ani	15-64 ani	65 ani și peste
TOTAL ROMÂNIA	15.5%	67.3%	17.2%	12.9%	57.5%	29.7%
Regiunea NORD-VEST	15.7%	68.2%	16.1%	12.7%	58.1%	29.2%

Analiza grupei de vârstă: 0-14 ani va înregistra o scădere importantă de -157335 persoane în perioada 2015- 2060.

Pentru grupa de vârstă 15-64 de ani scăderea prognozată va fi și mai mare de - 621528 persoane.

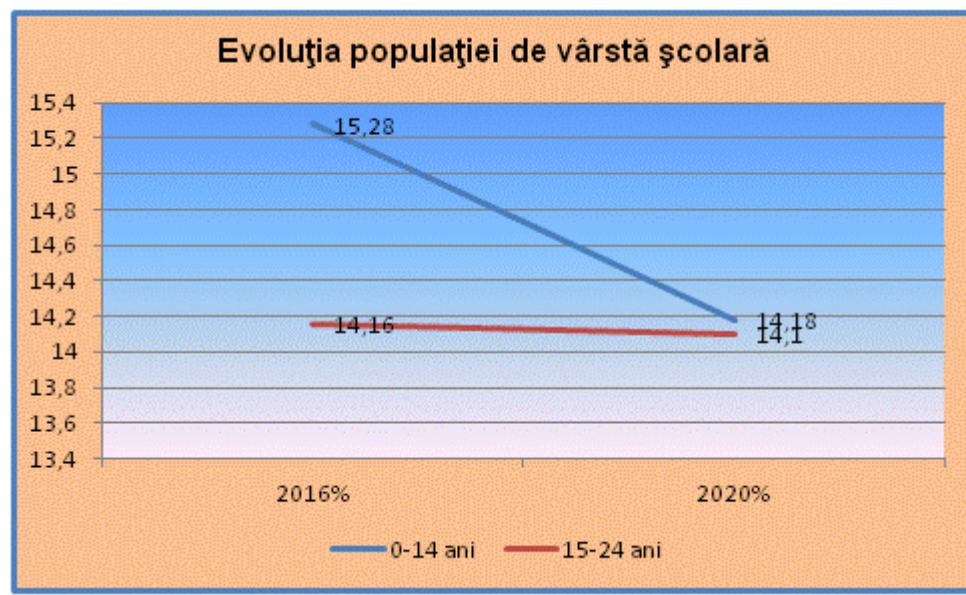
Grupa de vârstă 65 de ani și peste va înregistra o creștere prognozată de 155351 de persoane.

Se constată că grupa de vârstă *65 de ani și peste* va avea o pondere însemnată în cadrul regiunii (aceeași situație înregistrându-se și la nivel național), ceea ce va impune reorientarea ponderii calificărilor spre cele din domeniul asistență socială.

Evoluția populației de vârstă școlară:

Distribuția populației pe grupe de vârstă școlară este în județul Bihor următoarea:

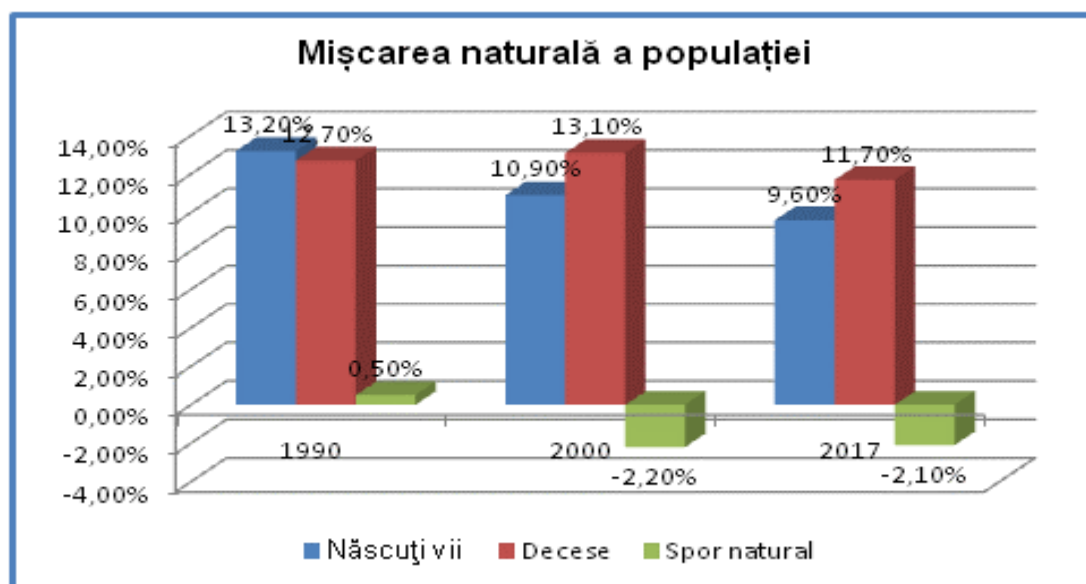
Grupa de vârstă	2016 %	2020 %
0-14 ani	15,28	14,18
15-24 ani	14,16	14,10

Cât privește mișcarea naturală a populației județului Bihor, aceasta se prezintă după cum se poate vedea în tabelul de mai jos, sporul natural fiind negativ în ultimii 20 ani.

Mișcarea naturală a populației:

	Rata la 1000 locuitori			
	1990	2000	2017	2018
Născuți vii	13,2	10,9	9,6	10,0
Decese	12,7	13,1	11,7	12,2
Spor natural	0,5	-2,2	-2,1	-2,2

La nivelul județelor regiunii grupele de vârstă 0-14 ani și 15-64 de ani, vor înregistra scăderi importante, pe fondul creșterii populației din grupa de vârstă 65 de ani și peste. Județul Bihor va înregistra cea mai mare pierdere în cadrul primelor două grupe de -41310 persoane, respectiv -153033 persoane și cea mai mare creștere la grupa de vârstă 65 de ani și peste cu 27238 persoane. Județul Sălaj va înregistra pierderi în toate cele trei grupe de vârstă.

Analiza proiecției populației școlare în vârstă de 15-18 ani la nivelul regiunilor de dezvoltare, la orizontul anilor 2030 și 2060, a evidențiat scăderi importante în toate regiunile.

Având în vedere evoluțiile ultimului deceniu, se anticipează reducerea contingentului populației de vârstă școlară, precum și a grupei de vârstă 15-59 ani, concomitent cu creșterea numerică continuă a populației în vârstă de 60 ani și peste. Acest lucru determină creșterea raportului de dependență demografică, precum și creșterea nevoii de servicii sociale și asistență, alocarea unui procent mai mare din PIB pentru servicii medicale, pensii și alte facilități pentru populația de vârstă a treia.

Principalele concluzii din analiza demografică

Conform Strategiei integrate de dezvoltare durabilă a județului Bihor, punctele tari înregistrate sunt: creșterea populației active cu 2%; speranța de viață a ajuns la 75,3 ani (2021), în creștere cu 10% față de 1992; mortalitatea infantilă este în scădere; în ceea ce privește schimbarea domiciliului, soldul este pozitiv, (+551), persoanele care vin în județ sunt mai multe decât cele care pleacă, dar acest lucru se datorează mai degrabă mediului rural (+1620), decât celui urban (-1069).

Printre punctele slabe amintim scăderea populației (-6% în ultimii 29 de ani), indicele de îmbătrânire pe un trend ascendent, spor natural negativ, mortalitate în creștere.

Durata medie a vieții a crescut pe ansamblul regiunii NV cu 2,9 ani în perioada 1995-2020. În aceeași perioadă, cea mai semnificativă creștere e de 3,24 ani în județul Bihor, iar cea mai neînsemnată de 2,28 ani în județul Bistrița Năsăud.

În anul 2020, județul cu cea mai mică durată medie a vieții este Satu Mare (70,46 ani), la polul opus situându-se județul Cluj, cu cea mai mare durată medie a vieții (74,61 ani).

Durata medie a vieții în 2018 este în Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest de 73,3 ani (69,88 pentru bărbați și 76,12 pentru femei), mai mică decât media națională de 73,43 ani (69,68 – la barbat, respectiv 77,09 – la femei).

Principalul factor care a determinat scăderea populației este sporul natural tot mai mic. Scăderea demografică din ultimul deceniu a afectat cu preponderență așezările situate la mare distanță de căile de comunicație și de principalele centre polarizatoare, precum și cele a căror creștere demografică a fost influențată și de volumul și calitatea fluxurilor migraționale.

Din punct de vedere al dinamicii sporului natural, cele mai semnificative mutații s-au înregistrat în județele Cluj și Bihor.

Sporul natural negativ are drept efect, pe de o parte, schimbarea ponderilor între diferite contingente de vârstă și pe de altă parte, un fenomen general de îmbătrânire a populației Regiunii de Nord-Vest precum și a județului Bihor.

Declinul demografic general va continua, în mod accentuat pentru populația tânără. De aici, nevoia unei gestiuni eficiente, previzionale, a dezvoltării resurselor umane, sprijinită de investiții corespunzătoare în capitalul uman.

În ceea ce privește educația, Strategia punctează promovabilitatea la BAC ca fiind un punct tare, aceasta menținându-se constantă în ultimii 7 ani, în timp ce un punct slab amintit este scăderea populației școlare a județului cu 22 % în ultimii ani.

Din analiza grupelor de vârstă ale populației, relevante pentru învățământul profesional și tehnic (grupele: 10-14 ani, 15-19 ani, 20-24 ani), în perioada 2008-2019, situația se prezintă astfel:

Grupa 10-14 ani înregistrează o scădere la nivelul regiunii de -2,8%.

Întreaga Regiune Nord-Vest înregistrează o scădere accentuată a populației din grupa de vârstă 15-19 ani, (-23,50%).

La nivelul grupei de vârstă 20-24 de ani scăderea înregistrată în perioada 2008-2019 a fost de (-30,5%) la nivelul regiunii.

Față de aceste constatări, se recomandă:

Fenomenul de îmbătrânire demografică (populația în vârstă de peste 65 de ani va reprezenta 29,2% până în 2060, din populația totală a regiunii) conduce la: nevoi sporite de personal calificat - asistență socială și medicală; nevoi educaționale specifice (educație non-formală).

Sistemul de educație și formare profesională este chemat să contribuie prin măsuri specifice vizând: ofertă de pregătire adecvată și asigurarea condițiilor de învățare în unitățile de învățământ din mediul rural, pentru a atrage elevii să rămână cât mai aproape de domiciliu; educație în sprijinul conservării și valorizării patrimoniului cultural specific și resurselor naturale din mediul rural; îmbunătățirea condițiilor de studiu în mediul rural prin dotarea corespunzătoare a atelierelor și laboratoarelor unde se realizează pregătire de specialitate.

CAPITOLUL 4 - PROFILUL ECONOMIC JUDEȚEAN

4.1. Evoluții și situația actuală. Principalii indicatori economici

4.1.1. Evoluția PIB în cadrul regiunii Nord Vest și județul Bihor

Județul Bihor este al doilea ca mărime, din punct de vedere al PIB-ului, din Regiunea Nord Vest și al 10-lea în topul județelor, din punct de vedere al contribuției la PIB-ul național. În formarea PIB regional, Bihorul contribuie cu aproape o cincime, după Cluj, al cărui output economic este dublu.

Ponderea PIB-ului județean în cel regional s-a diminuat de-a lungul timpului (-3%), datorită, în special, evoluției semnificative înregistrată de economia clujeană, care mulțumită structurii și resurselor sale, pare mai bine adaptată realităților economice de după criza economică din perioada 2008-2012. PIB-ul județean/cap de locuitor avea în 2017 valoarea de 7700 euro, valoare identică cu cea înregistrată în Sălaj și mai mare decât celelalte județe din regiune, cu excepția Clujului.

Forța de muncă

Resursele de muncă ale județului Bihor erau cu 10% mai mici în 2019 față de anul 1990, rata de descreștere fiind puțin mai accentuată decât cea de la nivel național. Situația resurselor de muncă, dar și a populației ocupate arată fluctuații în perioada 2008-2019; dacă resursele de muncă înregistrează valori relativ apropiate la începutul și sfârșitul perioadei, valorile populației ocupate scad mai abrupt la sfârșitul perioadei de analiză, în comparație cu valorile inițiale. Rata de ocupare a resurselor de muncă (calculată ca raport dintre populația ocupată civilă și resursele de muncă) este cu 11% mai redusă decât la începutul anilor 90, fapt datorat atât evoluțiilor demografice, cât și celor economice de după anii 90, dar și după criza economică mondială. Rata de ocupare este superioară celei de la nivel național (cu peste 3%), fiind mai ridicată în cazul persoanelor de sex masculin (75,2 % la nivelul anului 2019), față de cea din rândul femeilor (67,2%), fapt explicat de structura economiei locale, dar și de tendințele de la nivel național, unde gap-ul de gen este similar. Structura populației ocupate pe sectoare arată o distribuție relativ echilibrată. Peste 40% din populația ocupată activează în sectoare terțiare, iar ponderea populației ocupate în industrie este mai ridicată decât cea ocupată în agricultură.

Asistăm și la modificări structurale față de anii 2008-2009; odată cu scăderea populației ocupate în agricultură cu peste un sfert, creșteri semnificative au fost înregistrate în sectoarele transporturilor și depozitării (+32%), HoReCa (+51%), IT (+20%), dar și în alte sectoare aferente serviciilor precum activități culturale și recreative și activități de servicii administrative și suport. Unele din activitățile de servicii sunt în declin, mai exact cele profesionale, științifice și tehnice, tranzacții imobiliare și sectorul financiar.

Structura efectivului de salariați pe principalele activități ale economiei în anul 2021 nu a suferit schimbări majore față de structura de la sfârșitul anului 2020, ramura „Servicii” (55,5%) fiind principala activitate de ocupare a forței de muncă.

De asemenea, există o importantă componentă industrială, cu peste 58.000 de angajați în industriile prelucrătoare, extractivă, energetică și distribuția apei. Contribuția industriei în economia locală (în termen de salariați) a rămas relativ stabilă în ultima decadă.

Restructurarea s-a realizat la nivelul sectoarelor construcții și comercial, care au pierdut împreună aproape 7.500 de angajați față de 2008, translatându-se în creșterea numărului de salariați din sectoare aferente serviciilor. Ponderea serviciilor în economia locală a crescut de la 34% la 39%, absorbind, în fapt, pierderea de angajați înregistrată în comerț și construcții.

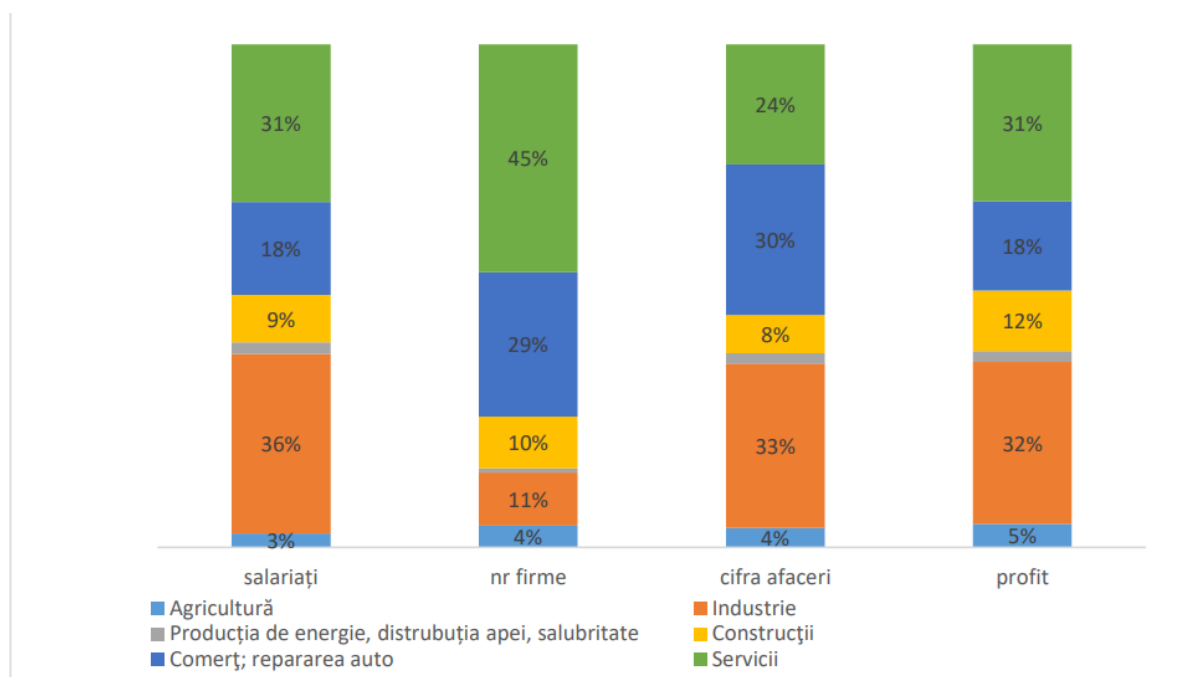
Media câștigurilor salariale nete a fost de 2.385 lei în 2019, reprezentând 80% din valoarea câștigului salarial de la nivel național (care era aproape 3.000 lei), ceea ce plasează Bihorul în rândul județelor cu cele mai mici venituri (poziția 37 în anul 2018). Economia locală concentrează peste 85% din salariați în sectoare al căror nivel mediu salarial la nivel de județ are valori sub salariul mediu net național. Rata de creștere a câștigului salarial mediu net județean este mai ridicată decât a celui național, dar evoluțiile nu sunt unele excepționale (reducerea gap-ului salarial este de doar 3% într-o perioadă de 12 ani)

La nivelul sectoarelor, doar HoreCa, Construcțiile și unele activități de servicii și activitățile asimilabile sectorului public au valori în apropierea venitului salarial național al sectorului, dar, în anumite cazuri, veniturile nete sunt reduse (sub salariul mediu net național). O problema sistemică întâlnită și în alte județe ale regiunii este legată de competitivitatea economiei locale prin costuri – activitatea economică este concentrată în arii cu venituri salariale scăzute (industrie prelucrătoare, comerț). La nivelul anului 2019 se observă o creștere importantă a salariilor în IT, dar valoarea medie este sensibil mai scăzută decât valoarea națională a sectorului (salariații din IT câștigă, în medie chiar mai puțin decât salariul mediu net național). Ratele de creștere a veniturilor nete ale majorității sectoarelor sunt mai ridicate decât cele de la nivel național, dar diferențele nu sunt importante, ceea ce face dificil procesul de recuperare a decalajelor.

4.1.2. Mediul de afaceri bihorean

Economia locală are o structură relativ echilibrată; peste o treime din salariații companiilor locale active activează în industrie (cu precădere cea prelucrătoare), în timp ce serviciile (incluzând activitățile comerciale) concentrează jumătate din angajații companiilor locale. Majoritate firmelor locale activează în sectorul terțiar - 75% din firmele locale (o caracteristică a acestui tip de activitate, industria tinde să localizeze capacitățile productive în întreprinderi mijlocii și mari, pentru a realiza economii la scară și, implicit, competitivitate prin costuri).

Structura economiei locale, 2019. Sursa: Strategia integrată de dezvoltare durabilă a județului Bihor

Cifra de afaceri a companiilor locale active a fost de aproape 8 miliarde de euro în 2019, în vreme ce profiturile au depășit cu puțin 700 de milioane. Distribuția cifră de afaceri-profituri în totalul economiei locale este relativ asemănătoare pentru sectoarele industrial și cel agricol. Profiturile firmelor locale sunt generate, în majoritate de firmele din industrie și servicii. Rata de profitabilitate a companiilor din domeniul comerțului este mai redusă, în timp ce companiile din construcții au un raport profituri/cifra de afaceri superior celor comerciale, transporturilor și depozitării și producției de energie. Analiza realizată în cadrul Strategiei integrate de dezvoltare durabilă a județului Bihor relevă o diminuare a numărului de angajați și o diminuare a cifrei de afaceri după 2008, dar și un tren de revenire în ultimii ani.

Evoluția economiei locale. Sursa: Strategia integrată de dezvoltare durabilă a județului Bihor

	2008	2011	2014	2017	2019
Cifra de afaceri	23.009.827.900	24.227.730.225	25.187.793.451	29.473.526.125	37.933.561.095
Profit	829.311.963	805.426.517	1.629.759.567	1.966.818.112	3.347.324.268
Nr. Salariați	134.095	122.589	121.374	125.545	126.599
Nr Firme	23.687	23.297	24.251	26.523	27.724

Dacă în privința numărului de firme companiile fără angajați reprezintă 41% din total, iar cele cu între 1 și 9 angajați 52%, distribuția numărului de salariați este foarte echilibrată între categoriile de întreprinderi, semn al unei economii flexibile și adaptabile. Peste jumătate din cifra de afaceri locală este generată de firmele mici, cu până la 49 de angajați, ceea ce ar putea reprezenta semne ale unei economii dinamice. O evoluție față de anul 2004, arată că ponderea în totalul economiei locale a acestei categorii de întreprinderi a crescut de la 47% la 54%, în condițiile creșterii valorilor nominale ale indicatorului. Trenduri similare au fost înregistrate și în cazul numărului de salariați, ceea ce arată evoluții structurale favorabile întreprinderilor mici, a căror flexibilitate le face adaptabile condițiilor pieței.

Economia locală trece printr-un proces de transformare: datele arată o scădere a salariaților companiilor din industrie și comerț, cu peste 16,6 mii, parțial compensată de evoluții pozitive la nivelul unor activități aferente serviciilor și HoReCa, dar mai ales în Transporturi și depozitare (+5.400 locuri de muncă).

Ponderea economiei bazate pe cunoaștere este una redusă, predominante fiind activitățile de joasă tehnologie și puțin și mediu intensive în cunoaștere. Cifra de afaceri locală este generată, în cea mai mare parte a ei, de firme cu activitate puțin intensivă în cunoaștere. Manufactura high-tech și cea mediu high-tech au o pondere mai redusă decât cele de medie și joasă tehnologie atât în cifra de afaceri, cât și în cazul numărului de salariați (manufactura de înaltă tehnologie concentrează 4% din salariații companiilor locale active și 8% din cifra de afaceri). Profiturile generate de industria de înaltă tehnologie sunt extrem de reduse, ceea ce arată o lipsă de competitivitate a acestui tip de companii.

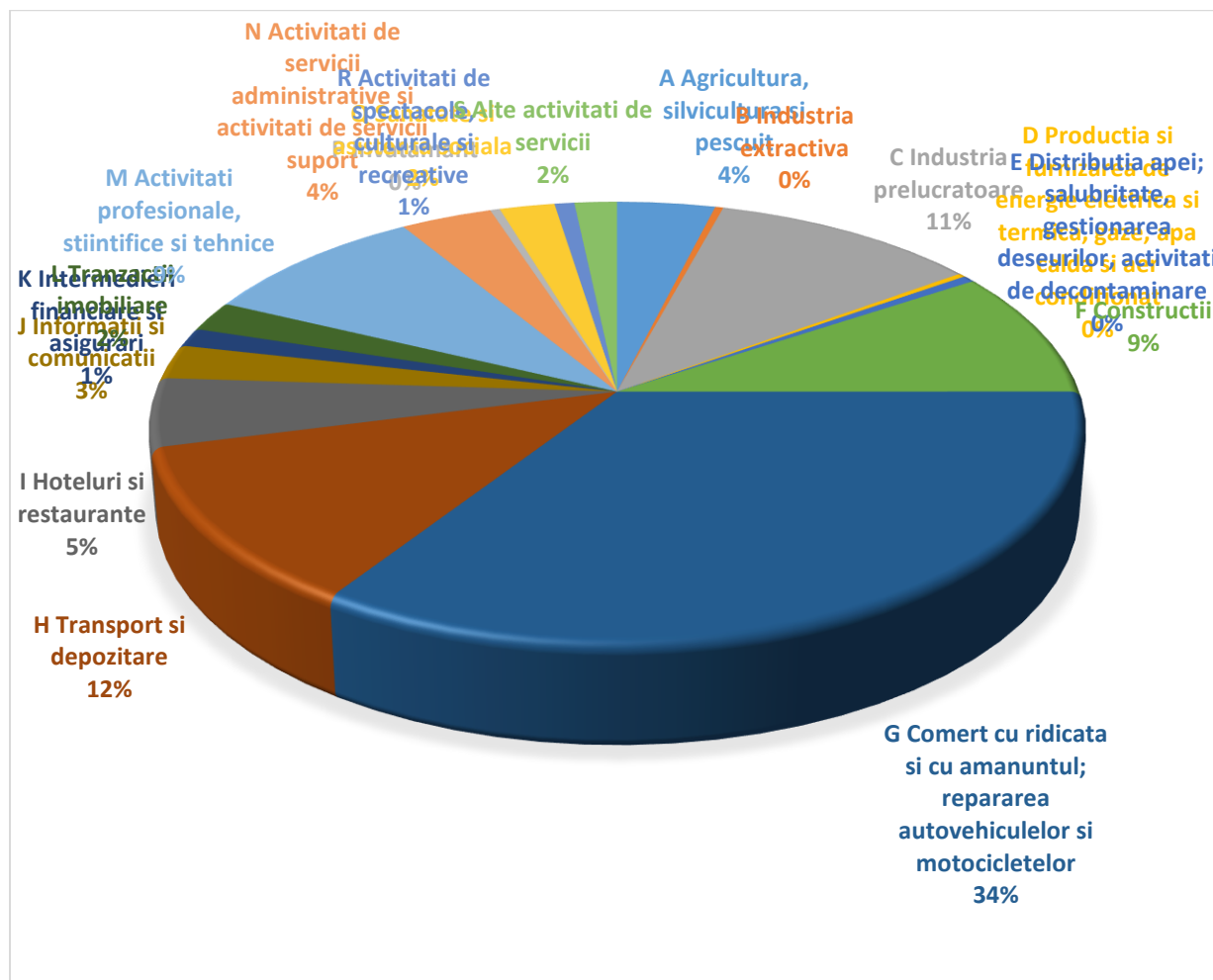
Analiza realizată în cadrul Strategiei integrate de dezvoltare durabilă a județului Bihor identifică domenii care prezintă sau pot dezvolta avantaje competitive, precum și domenii aflate în pierdere de competitivitate. Astfel, sectoarele care reprezintă motoarele economiei locale (baza de creștere) sunt: 49 - Transporturi terestre și transporturi prin conducte; 41 - Construcții de clădiri; 26 - Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice; 31 - Fabricarea de mobilă; 22 - Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice; 25 - Industria construcțiilor metalice; 43 - Lucrări speciale de construcții; 55 - Hoteluri și alte facilități de cazare; 42 - Lucrări de geniu civil; 52- Depozitare și activități auxiliare; 24 - Industria metalurgică.

Sectoarele competitive, dar fără specializare, reprezenând un potențial de dezvoltare sunt: 29 - Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor; 01 - Agricultură, vânătoare și servicii conexe; 80 - Activități de investigații și protecție; 38 - Colectarea, tratarea și eliminarea deșeurilor, 02-Silvicultură și exploatare forestieră; 36 - Captarea, tratarea și distribuția apei; 81-Activități de peisagistică și servicii pentru clădiri; 16 - Prelucrarea lemnului.

Baza de creștere reprezintă zonele unde economia locală a dovedit forță și reprezintă motorul de creștere al economiei locale. Acestor zone li se adaugă grupul domeniilor de perspectivă, pentru completarea avantajelor competitive. Baza de creștere e reprezentată de domenii ce concentrează 40% din forța de muncă județeană precum transporturi, fabricarea calculatoarelor, fabricarea mobilei etc²⁰⁷. Sectoarele de perspectivă pot păstra ritmul de creștere, cu un management performant și în condițiile revenirii la situația antepandemie. În timp, acestea își pot crește baza de angajați și să devină sectoare de bază ale economiei locale, într-o eventuală transformare structurală ulterioară (Fabricarea autovehiculelor, procesarea produselor agricole și unele activități de servicii). Un sfert din angajații locali sunt angrenați în domenii aflate în declin, cea mai mare parte a acestora în activități comerciale și industria alimentară.

4.1.3. Distribuția firmelor din cadrul județului Bihor pe domenii de activitate

Conform datelor existente în cadrul bazei de date administrate de INSSE numărul agenților economici care își desfășoară activitatea în județul Bihor a crescut cu 3.55% în anul 2014 față de anul precedent. Cele mai mari creșteri au fost înregistrate în cadrul sectoarelor Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor și Transport și depozitare.

Grafic: Repartizarea întreprinderilor active bihorene pe activități ale economiei naționale, (prelucrare date INSSE)

CAPITOLUL 5 - PIAȚA MUNCII

5.1. Indicatori statistici ai pieței muncii

Resursele de muncă precum și categoria non-salariați care fac parte din populația ocupată civilă au fost estimate pe baza populației rezidente la 1 ianuarie 2022. Începând cu anul 2021 metodologia Anchetei forței de muncă în gospodării, una din sursele primare ale Balanței forței de muncă, a fost revizuită pentru a răspunde cerințelor noilor reglementări europene. Aceste modificări generează un impact sesizabil asupra estimărilor privind Resursa de munca, Populația activă civilă și Populația ocupată civilă. Din acest motiv nu se va realiza o comparație deoarece datele nu sunt compatibile cu anii anteriori anului 2021.

(Sursa: INS, "Balanta fortei de munca" la 1 ianuarie, anul următor)

Resursele de muncă la sfârșitul anului 2021

	RO	Regiunea NORD VEST	Jud. BIHOR
Resurse de muncă - mii pers.	12201.4	1630.5	358.6
Populația în vârstă de muncă - mii pers.	11850.2	1597.1	349.6
Populația ocupată civilă - mii pers.	7600.8	1065.6	230.5
Șomeri înregistrați - mii pers.	234.8	24.5	3.5
Populația activă civilă - mii pers.	7835.6	1090.1	234.0
Populația în pregătire prof. și alte categ. de pop. în vârstă de muncă - mii pers.	4365.8	540.4	124.6
*) Rata de activitate a resurselor de muncă %	64.2	66.9	65.3
**) Rata de ocupare a resurselor de muncă %	62.3	65.4	64.3
***) Rata șomajului înregistrat %	3.00	2.25	1.50

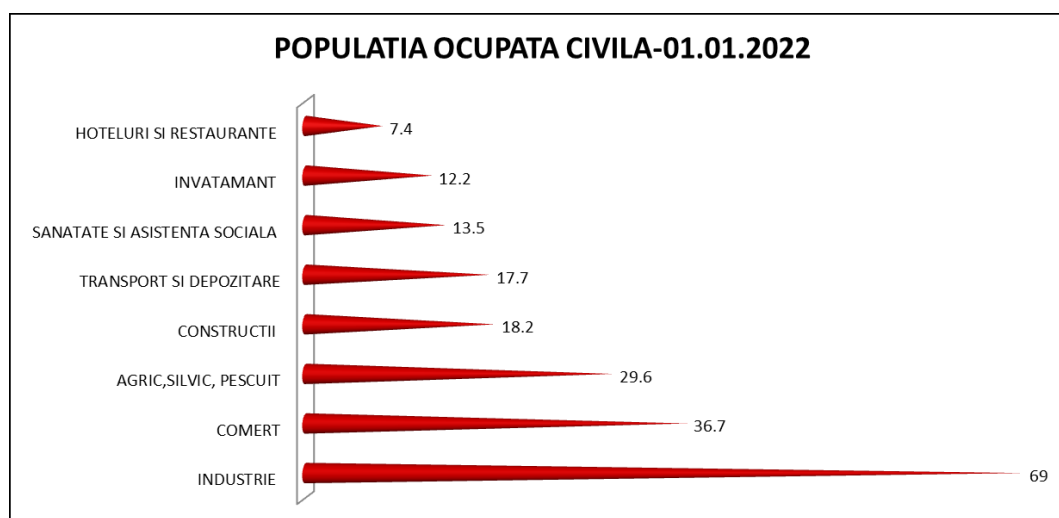
La nivelul județului Bihor, la începutul anului 2022, resursele de muncă au fost de 358,6 mii persoane, ponderea majoritară fiind deținută de bărbați respectiv 51,48%.

În anul 2021, populația în vârstă de muncă deținea o pondere de 97,5% din totalul resurselor de muncă, pondere aproximativ egală cu cea la nivel regional și național. Proporția femeilor a fost de 47%. Persoanele în vârstă de muncă ce nu lucrează se află la o pondere de 0,89% din total resurse de muncă.

Populația activă civilă - cuprinde populația ocupată civilă și șomerii

Populația activă civilă la nivelul județului Bihor la 1 ianuarie 2021 a fost de 265 mii persoane în ușoară creștere față de anul precedent cu 800 persoane. Populația activă civilă la nivelul județului Bihor reprezintă 21,7 % din populația activă civilă a regiunii Nord Vest și 3,0 % din populația activă civilă a României

La 1 ianuarie 2022, populația ocupată civilă a fost de 230,5 mii persoane din care 44,39% femei. De remarcat faptul că 77,2% reprezintă numărul de salariați din total populație ocupată civilă din care 46,7% sunt femei.

La 1 ianuarie 2022, rata de ocupare la nivelul județului Bihor a fost de 64,3%, cu 2% mai mare față de cea națională și mai mică cu 1,1% față de cea la nivelul regiunii Nord-Vest. Rata ocupării la persoanele de sex feminin a fost de 58,8%, mai redusă cu 10,64% comparativ cu rata ocupării la persoanele de sex masculin (69,44%).

Populația activă civilă la nivelul județului Bihor la 1 ianuarie 2022 a fost de 234 mii persoane. Populația activă civilă la nivelul județului Bihor reprezintă 21,5 % din populația activă civilă a regiunii Nord Vest și 3,0 % din populația activă civilă a României. În populația activă civilă persoanele de sex feminin dețineau o pondere mai scăzută față de persoanele de sex masculin (44,48% din total populație activă civilă). În totalul populației active civile, populația ocupată deținea o pondere de 98,5%.

Rata de activitate a resurselor de muncă reprezintă raportul, exprimat procentual, dintre populația activă civilă și totalul resurselor de muncă.

La 1 ianuarie 2022, rata de activitate la nivelul județului Bihor a fost de 65,3%, cu 1,1% mai mare față de cea națională și mai mică cu 1,6% față de cea la nivelul regiunii Nord-Vest. Rata de activitate la persoanele de sex feminin a fost de 59,8%, mai redusă cu 10,56% comparativ cu rata de activitate la persoanele de sex masculin (70,36%).

Din tabelul de mai jos se poate observa că numărul cel mai mare de persoane ocupate civile se regăsesc în servicii (49,32% din total populație ocupată civilă), urmat de industrie (30% din total populație ocupată civilă) și cel mai mic număr de persoane ocupate sunt în domeniul construcțiilor (7,9% din total populație ocupată civilă).

În cadrul secțiunii "servicii" au fost incluse următoarele activități economice importante : comerț, transport, hoteluri și restaurante, informații și comunicații, învățământ, sănătate și asistență socială, administrație publică și apărare. Alte servicii incluse : intermediari financiare și asigurări, tranzacții imobiliare, activități profesionale, alte activități de servicii.

Jud. BIHOR	TOTAL	din care femei
Total	230.5	102.3
Agricultură, silvicultură, pescuit	29.6	13.6
Industrie	69.0	30.8
Industrie extractivă	1.9	0.2
Industrie prelucrătoare	61.3	29.6
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1.6	0.2
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	4.2	0.8
Construcții	18.2	1.7
Servicii	113.7	56.2
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	36.7	18.9
Transport, depozitare	17.7	2.1
Hoteluri și restaurante	7.4	4.7
Informații și comunicații	3.4	1.4
Intermedieri financiare și asigurări	1.7	1.2
Tranzacții imobiliare	0.9	0.4
Activități profesionale, științifice și tehnice	3.4	1.2
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	6.7	1.7
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	4.6	2.8
Învățământ	12.2	9.1
Sanatate și asistență socială	13.5	10.1
Activități de spectacole, culturale și recreative	1.8	0.9
Alte activități de servicii	3.7	1.7

Activitățile cu un pronunțat grad de feminizare a populației ocupate civile, în anul 2021, au fost cele din Sănătate și asistență socială (74.8%), Învățământ(74.6%), Intermedieri financiare și asigurări(70.6%), Hoteluri și restaurante(63.5%), Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor(51.5%).

Bărbații ocupați au predominat în toate celelalte activități economice, deținând 90,66% în Construcții, 88,1% în Transport și depozitare, 74,6% în Activități de servicii administrative și activități de servicii suport și 52% în Industria prelucrătoare.

Județul Bihor este al doilea ca mărime din Regiunea Nord-Vest, din punct de vedere al PIB-ului, și al 11-lea în topul județelor României, din punct de vedere al contribuției la PIB-ul național.

Conform datelor statistice INS, județul Bihor are 22.336 firme, numărul unităților locale active, pe clase de mărime și activități ale economiei naționale fiind prezentate mai jos.

	TOTAL	0 - 9 salariați	10 - 49 salariați	50 - 249 salariați	250 salariați și peste
Total economie	22336	20114	1896	279	47
Agricultură, silvicultură și pescuit	896	801	90	4	1
Industrie - total	2488	1927	408	120	33
Construcții	2530	2238	260	29	3
Servicii	16422	15148	1138	126	10

Sursa: Anuar statistic BIHOR_2022

Concluzii:

✚ Activități cu un pronunțat grad de feminizare a populației ocupate civile - Sănătate și asistență socială (74.8%), Învățământ(74.6%), Intermedieri financiare și asigurări(70.6%), Hoteluri și restaurante(63.5%), Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor(51.5%).

✚ 49,32% din total populație ocupată civilă se regăsește în servicii din care 32% în comerț și urmat de transport și depozitare cu 16%

✚ 30% din total populație ocupată civilă se regăsește industrie

✚ 7,9% din total populație ocupată civilă se regăsește în domeniul construcțiilor

✚ 24% din numărul total de angajatori sunt în ramura industria prelucrătoare

✚ 14% din numărul total de angajatori sunt în ramura comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor

✚ Din totalul numărului de angajatori 23% sunt în ramura comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor deși numărul salariaților este în scădere, iar 12% sunt din ramura construcții

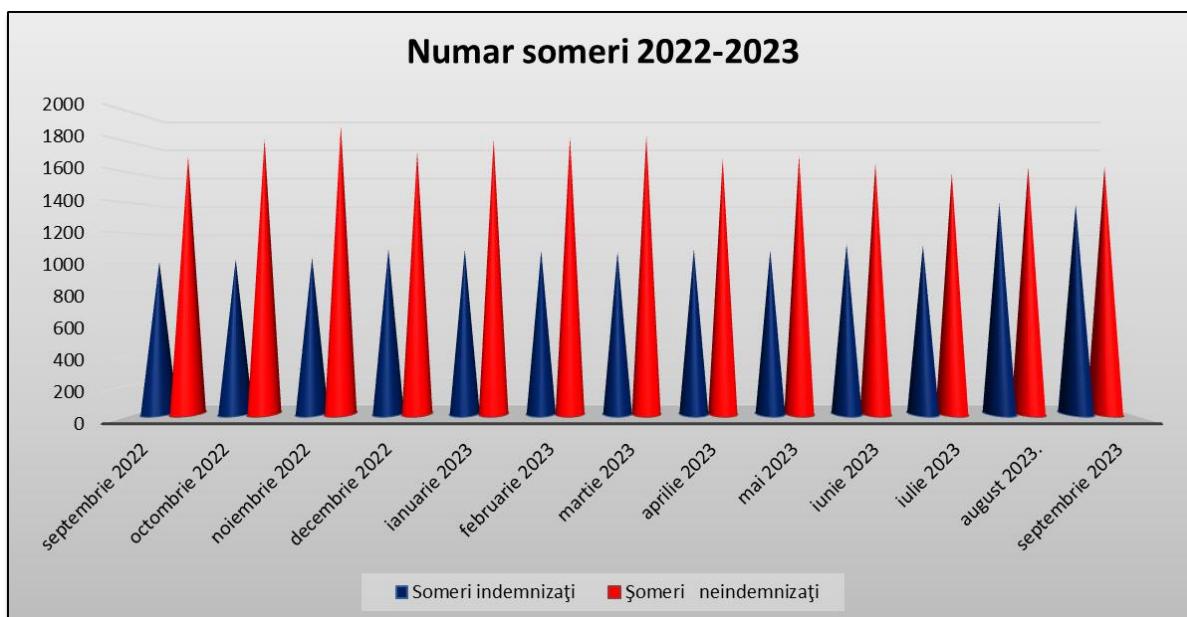
✚ 205 angajatori la nivelul județului Bihor au un număr de peste 100 angajați ceea ce denotă faptul o pondere mare a salariaților se regăsesc în cadrul companiilor mici sau mijlocii.

5.2. Evoluția șomajului în anul 2022-2023

La finele lunii septembrie 2023, numărul șomerilor înregistrați a fost de 3.038 persoane, în creștere față de aceeași luna a anului 2022 cu 310 persoane .

Analizând distribuția șomerilor indemnizați și neindemnizați se remarcă faptul că la data de 30.09.2023 numărul șomerilor indemnizați a fost de 1.394 persoane, cu o creștere de 380 persoane față de aceeași perioadă a anului precedent. Se observă o creștere a numărului de șomeri indemnizați începând cu luna august 2023, motivul fiind disponibilizările colective la nivelul companiilor din domeniul industriei ușoare. Ponderea șomerilor neindemnizați în numărul total al șomerilor este de 54%, în scădere față de anul anterior cu 8%.

	septembrie 2022	octombrie 2022	noiembrie 2022	decembrie 2022	ianuarie 2023	februarie 2023	martie 2023	aprilie 2023	mai 2023	iunie 2023	iulie 2023	august 2023.	septembrie 2023
Someri indemnizați	1014	1030	1041	1097	1094	1087	1079	1097	1089	1132	1123	1411	1394
Someri neindemnizați	1714	1829	1918	1747	1830	1846	1854	1699	1721	1668	1603	1645	1644
TOTAL	2728	2859	2959	2844	2924	2933	2933	2796	2810	2800	2726	3056	3038

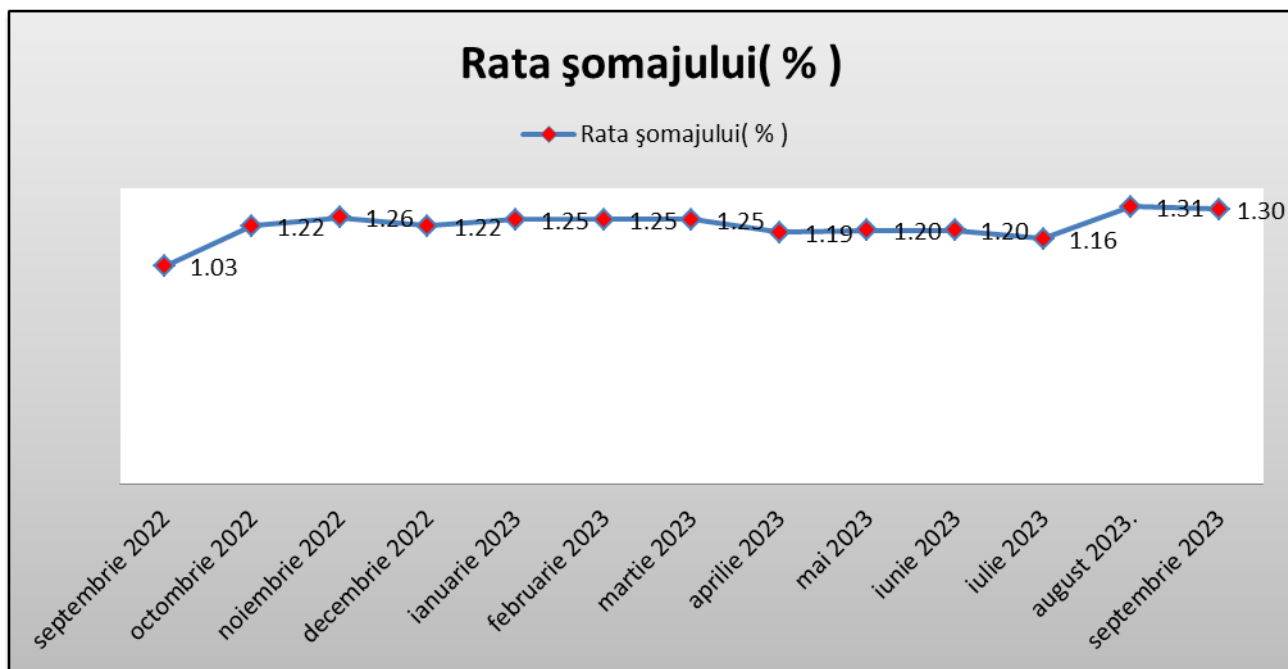

Rata șomajului

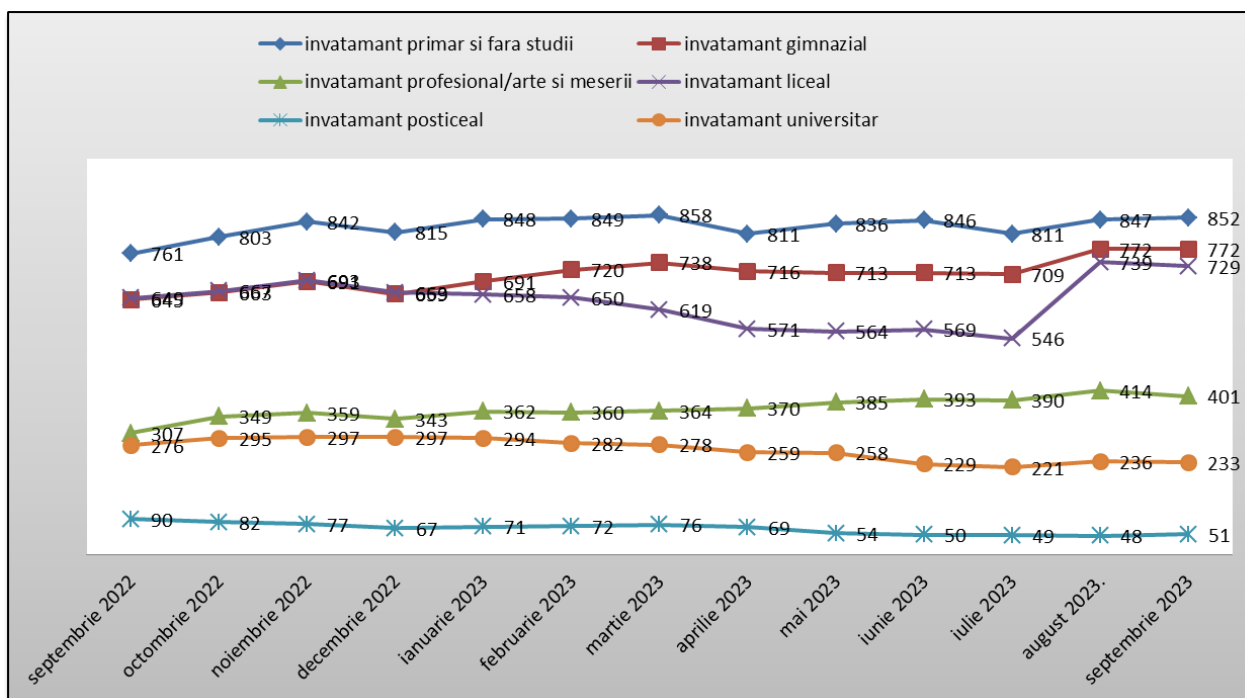
La 30.09.2023, rata șomajului înregistrat la nivel județean a fost de 1,30 %, fiind mai mare cu 0,27 p.p.făță de rata șomajului din aceeași lună a anului precedent.

În tabelul și graficul de mai jos, se observă o creștere semnificativă a ratei șomajului în luna octombrie 2022 dar aceasta creștere nu se datorează de fapt creșterii numărului de șomeri aflați în evidență(stocul șomerilor fiind apropiat pe parcursul perioadei analizate) ci se datorează recalculării populației active civile comunicată de INS, respectiv o scădere de la 265 mii persoane la 230,5 mii persoane.

	septembrie 2022	octombrie 2022	noiembrie 2022	decembrie 2022	ianuarie 2023	februarie 2023	martie 2023	aprilie 2023	mai 2023	iunie 2023	iulie 2023	august 2023.	septembrie 2023
Rata șomajului(%)	1.03	1.22	1.26	1.22	1.25	1.25	1.25	1.19	1.20	1.20	1.16	1.31	1.30

a) Numărul șomerilor înregistrați pe nivel de pregătire profesională

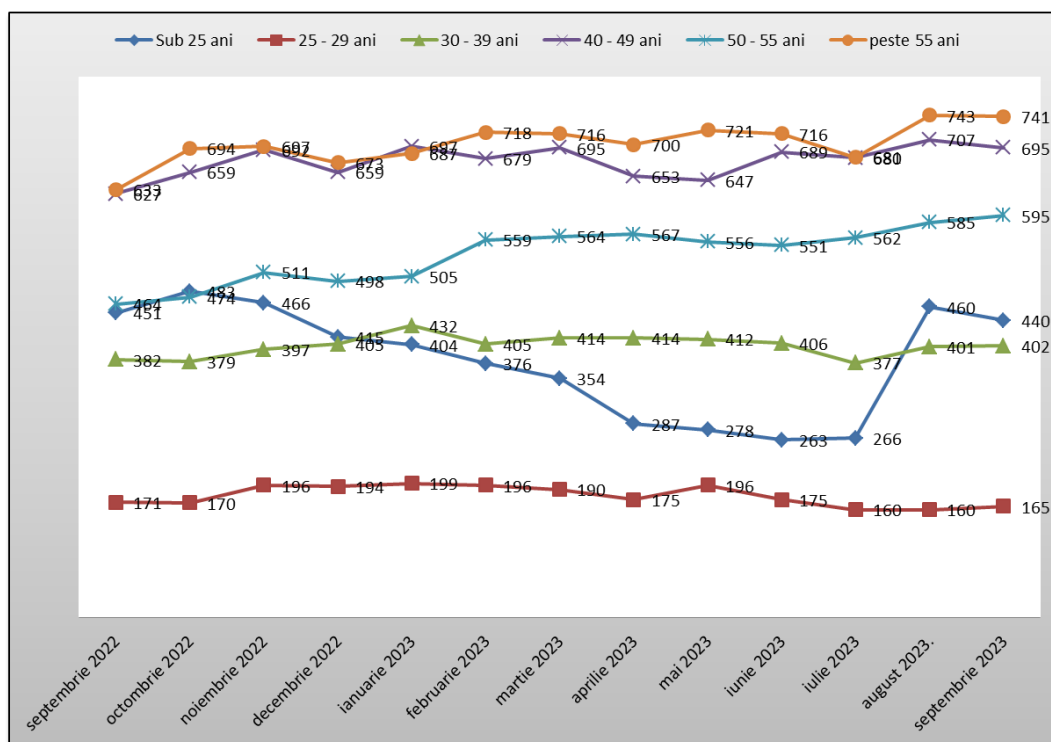

Referitor la structura șomajului după nivelul de instruire, șomerii cu nivel de instruire primar, inclusiv fără studii, sunt în proporție de 28%. Persoanele din această categorie sunt foarte greu ocupabili și sunt șomeri neindemnizați (96%), în mare parte beneficiari de prevederile Legii 416. Din numărul total 852 persoane cu nivel de educație învățământ primar și fara studii , 460 persoane sunt fără studii(54%).

Urmează categoria persoanelor cu nivel gimnazial cu o pondere de 25%, urmată de persoanele cu nivel liceal 24%. Persoanele în căutarea unui loc de muncă înregistrate, cu studii universitare, este de doar 8 %.

b) Numărul șomerilor înregistrați pe categorii de vârstă

JUDET BIHOR	Sub 25 ani	25 - 29 ani	30 - 39 ani	40 - 49 ani	50 - 55 ani	peste 55 ani
septembrie 2022	451	171	382	627	464	633
octombrie 2022	483	170	379	659	474	694
noiembrie 2022	466	196	397	692	511	697
decembrie 2022	415	194	405	659	498	673
ianuarie 2023	404	199	432	697	505	687
februarie 2023	376	196	405	679	559	718
martie 2023	354	190	414	695	564	716
aprilie 2023	287	175	414	653	567	700
mai 2023	278	196	412	647	556	721
iunie 2023	263	175	406	689	551	716
iulie 2023	266	160	377	680	562	681
august 2023	460	160	401	707	585	743
septembrie 2023	440	165	402	695	595	741

Din graficul prezentat mai sus, se observă că pe parcursul anului 2023 cel mai

ridicat șomaj se înregistrează în rândurile persoanelor din categoria de vârstă categoria peste 55 ani, urmat de categoria 40-49 ani.

c) *Intrări – ieșiri comparativ 30.09.2022 – 30.09.2023*

	2022							2023						
	75%	din care intrari noi	50%	din care intrari noi	Neindemnizati	din care intrari noi	TOTAL	75%	din care intrari noi	50%	din care intrari noi	Neindemnizati	din care intrari noi	TOTAL
IANUARIE	163	127	10	2	603	468	776	178	149	2	2	558	413	738
FEBRUARIE	190	151	3	0	726	512	919	248	227	1	1	621	450	870
MARTIE	210	163	3	0	784	606	997	245	227	1	1	614	450	860
APRILIE	181	134	5	2	589	411	775	284	267	0	0	433	309	717
MAI	248	221	4	0	613	472	865	197	181	0	0	711	574	908
IUNIE	136	109	2	2	462	339	600	239	221	1	1	578	425	818
IULIE	131	109	31	31	490	335	652	157	136	6	6	438	372	601
AUGUST	135	110	106	106	487	336	728	251	233	182	181	332	332	765
SEPTEMBRIE	163	123	42	39	684	485	889	192	169	24	23	390	390	606
							7201							6883

Intrări perioadă analizată

Din analiza tabelului de mai sus, se observă o scădere a numărului de intrări de șomeri cu 318 persoane în anul 2023 în perioada analizată.

Dacă în perioada ianuarie-septembrie 2022 au fost înregistrate 7.201 persoane nou intrate în evidență din care 76% șomeri neindemnizați, numărul intrărilor pentru aceeași perioadă a anului 2023, a scăzut la 6.883 persoane din care 68% șomeri neindemnizați. Acest fapt, și concedierile colective anunțate, ne determină să previzionăm că, până la finele anului 2023, stocul persoanelor din evidența noastră va fi de maxim 3.200 persoane.

Ieșiri perioadă analizată

	2022							2023						
	75%	din care prin incadrare mediere	50%	din care prin incadrare mediere	Neindemnizati	din care prin incadrare mediere	TOTAL	75%	din care prin incadrare mediere	50%	din care prin incadrare mediere	Neindemnizati+PC LM	din care prin incadrare mediere	TOTAL
IANUARIE	402	73	16	6	533	169	951	137	51	46	3	475	206	658
FEBRUARIE	260	89	71	4	712	267	1043	223	121	33	7	605	242	861
MARTIE	292	127	33	7	809	330	1134	226	122	28	2	606	226	860
APRILIE	286	114	33	2	735	337	1054	246	112	20	1	588	216	854
MAI	210	111	7	0	564	180	781	202	120	3	0	689	245	894
IUNIE	221	104	8	1	449	149	678	193	111	4	1	631	236	828
IULIE	191	82	0	0	554	182	745	172	87	0	0	503	194	675
AUGUST	162	74	8	3	580	179	750	139	57	6	4	290	170	435
SEPTEMBRIE	186	79	20	6	654	280	860	215	128	18	7	391	229	624
	2210	853	196	29	5590	2073	7996	1753	909	158	25	4778	1964	6689

Din analiza tabelului de mai sus, se observă o scădere a numărului de ieșiri de șomeri cu 1.307 persoane în anul 2023 în perioada analizată. Pe tipuri de indemnizație, așa cum se poate observa, cifrele sunt în scădere pentru toate categoriile. Cât privesc ieșirile prin mediere, cea mai mare creștere se înregistrează la persoanele beneficiare de indemnizație de șomaj 75%, respectiv de la 39% în anul 2022 la 52% în anul 2023.

O ușoară creștere se observă și la persoanele beneficiare de indemnizație de șomaj 50%, respectiv de la 15% în anul 2022 la 16% în anul 2023 iar persoanele în căutarea unui loc de muncă și șomerii neindemnizați de la 37% la 41%.

5.3. Analiza locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM

În perioada ianuarie-septembrie 2023, au fost înregistrate un număr de 9.947 locuri de muncă vacante declarate publice de angajatori și 10.692 locuri de muncă vacante declarate nepublice.

Funcție de nivelul de studii, angajatorii au comunicat locuri de muncă PUBLICE astfel:

- Primar și fără studii 15% din total locuri de muncă
- Gimnazial 28% din total locuri de muncă
- Profesional 29% din total locuri de muncă
- Liceal 18% din total locuri de muncă
- Postliceal 3% din total locuri de muncă
- Universitar 7% din total locuri de muncă

În ceea ce privește ocuparea locurilor de muncă înregistrate, meseriile cele mai solicitate au fost:

- Pentru nivel primar și gimnazial: muncitor necalificat la asamblarea, montarea pieselor, montator subansamble, muncitor necalificat la demolarea clădirilor, căptușeli zidărie, plăci mozaic, faianta, gresie, parchet, muncitor necalificat la spargerea și taierea materialelor de construcții, agent curățenie clădiri și mijloace de transport, manipulant mărfuri, muncitor necalificat în industria confecțiilor, muncitor necalificat la ambalarea produselor solide și semisolide, muncitor necalificat în agricultură, femeie de serviciu, lucrător bucătărie (spălător vase mari), ambalator manual;
- Pentru nivel profesional și liceal: agent vânzări, bucătar, instalator instalații tehnico-sanitare, îngrijitor clădiri, lăcătuș mecanic, lucrător comercial, magaziner, mecanic auto, mecanic utilaj, ospătar, recepționar hotel, secretară, șofer autoturisme și camionete, stivurist, sudor, stivurist, tehnician producție, vânzător;
- Pentru nivel universitar: agent transporturi, asistent manager, consilier economist în economie generală, contabil, director vânzări, funcționar administrativ, inginer construcții civile, inginer producție, manager proiect, specialist marketing.

Referitor la locuri de muncă vacante declarate nepublice, menționăm ca doar 64% au fost comunicate ca ocupate.

Totodată, la nivelul ofertelor angajatorilor prin aplicația SEMM, s-au constatat o serie de completări incorecte/incomplete la nivelul tuturor câmpurilor din aplicație care face posibilă ca datele din aplicația SEMM să fie eronate. De exemplu: dublarea/triplarea cu un număr consistent de locuri de muncă pentru angajatorii care au deja deschise poziții pentru ocupațiile respective și care nu au fost comunicate ca ocupate, imposibilitatea angajatorilor de a avea opțiune în SEMM pentru lucratori NON UE.

Capitolul 6 - Învățământul profesional și tehnic din județ

6.1. Indicatori de intrare în IPT

6.1.1. Populația școlară pe nivele de educație, sexe, medii de rezidență⁴

Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul primar

Din datele statistice analizate pentru județul Bihor, se constată o creștere semnificativă a numărului de elevi din ciclul primar în ultimii ani școlari acest lucru datorându-se în special prin introducerea în sistem a clasei pregătitoare.

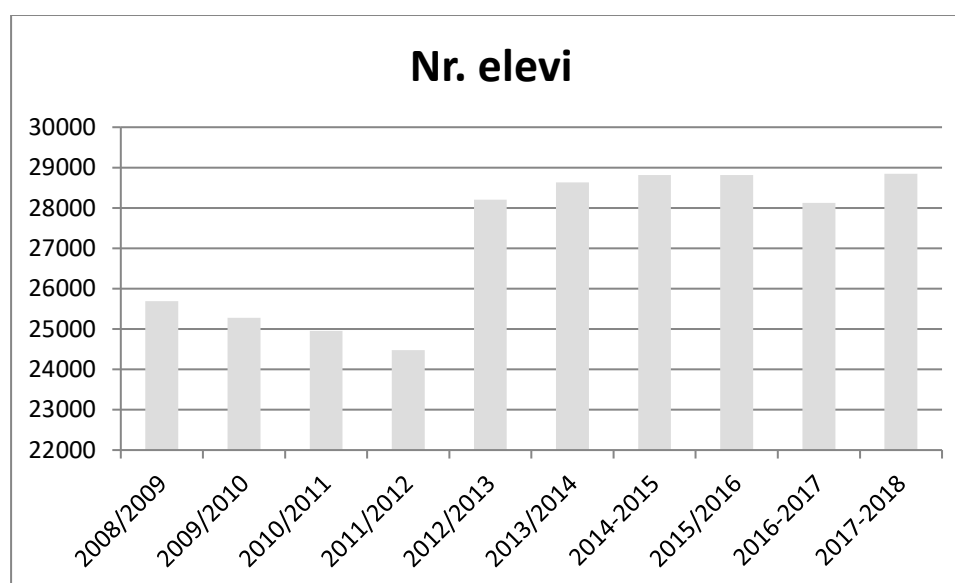

Fig.6.1-Evoluția numărului de elevi din învățământul primar, Sursa: INS

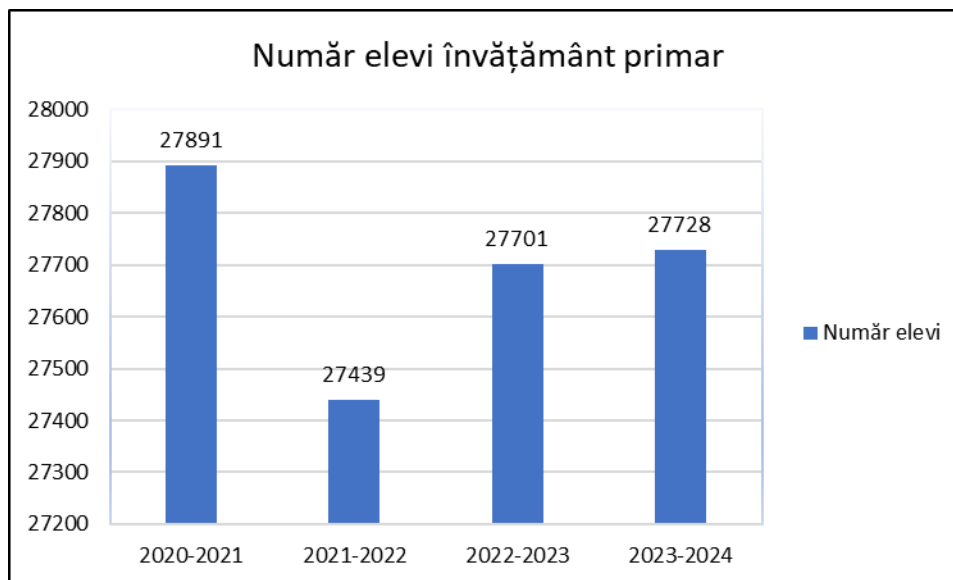
Evoluția ponderii pe sexe a elevilor din ciclul primar a evidențiat în toate județele regiunii că elevii de sex masculin reprezintă puțin peste 51% în perioada analizată iar ponderea elevilor de sex feminin este de ușor peste 48% în 2018.

Referitor la ponderea elevilor după mediul de rezidență (locația școlii), județul Bihor prezintă același trend în evoluție ca și situația la nivel național, cu valori ușor crescute pentru mediul rural până în ultimii 4 ani școlari când ponderea elevilor din mediul urban o depășește pe cea din mediul rural.

În ultimii patru ani școlari, situația numărului de elevi din învățământul primar este următoarea:

⁴ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în an27701exa „01 Populația școlară (INS)”

An școlar	Număr elevi
2020-2021	27891
2021-2022	27439
2022-2023	27701
2023-2024	27728

Analiza datelor arată că după o scădere a numărului elevilor din ciclul primar în anul școlar 2021-2022, urmează perioade de creștere, dar sub efectivele anului școlar 2020-2021.

Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul gimnazial

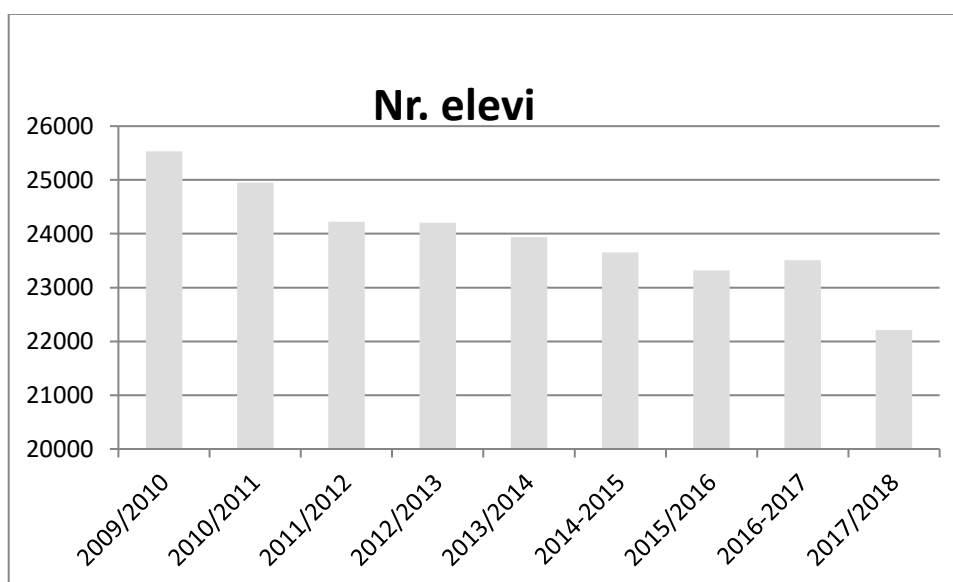

Fig. 6.2-Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul gimnazial, Sursa: INS

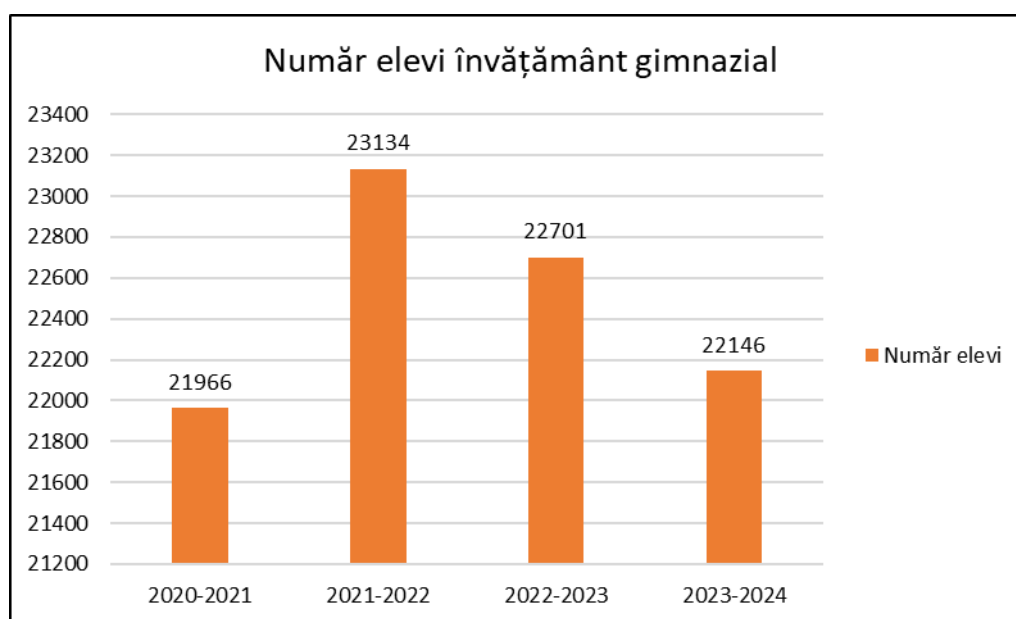
Analiza evoluției numărului de elevi cuprinși în învățământul gimnazial a evidențiat o scădere importantă la nivelul județului Bihor (de la aprox. 26.000 la 22.500 elevi).

Evoluția ponderii elevilor din ciclul gimnazial pe sexe respectă tendința identificată la nivelul ciclului primar, astfel că populația de sex masculin reprezintă puțin peste 51% din totalul elevilor de gimnaziu, cea feminină depășind ușor 48 %.

Și la nivelul regiunii ponderea este ușor crescută în mediul urban (52%), comparativ cu ponderea la nivel național de 51%. Pentru județul Bihor procentele sunt apropiate de 50% atât pentru mediul urban cât și pentru mediul rural.

În ultimii patru ani școlari, situația numărului de elevi din învățământul gimnazial este următoarea:

An școlar	Număr elevi
2020-2021	21966
2021-2022	23134
2022-2023	22701
2023-2024	22146

Analiza datelor arată că după o creștere a numărului elevilor din ciclul gimnazial cu peste 5% în anul școlar 2021-2022 față de perioada anterioară, urmează perioade de scădere a numărului de elevi de la an la an.

Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul liceal

Analiza evoluției numărului de elevi cuprinși în învățământul liceal la nivelul județului Bihor, a scos în evidență o scădere la nivelul județului, în perioada 2007-2018.

Evoluția ponderii elevilor din ciclul liceal pe sexe a scos în evidență faptul că populația feminină la nivelul regiunii reprezintă o pondere de 50,3%, iar cea de sex masculin reprezintă 49,7%.

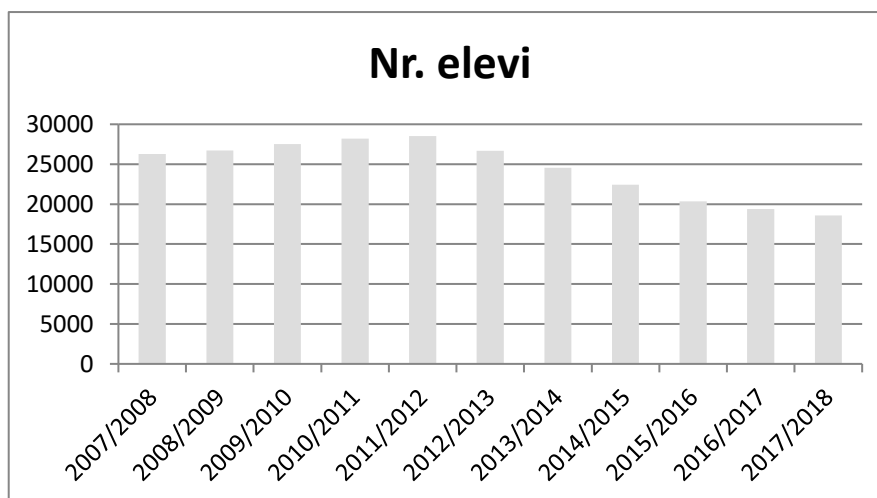
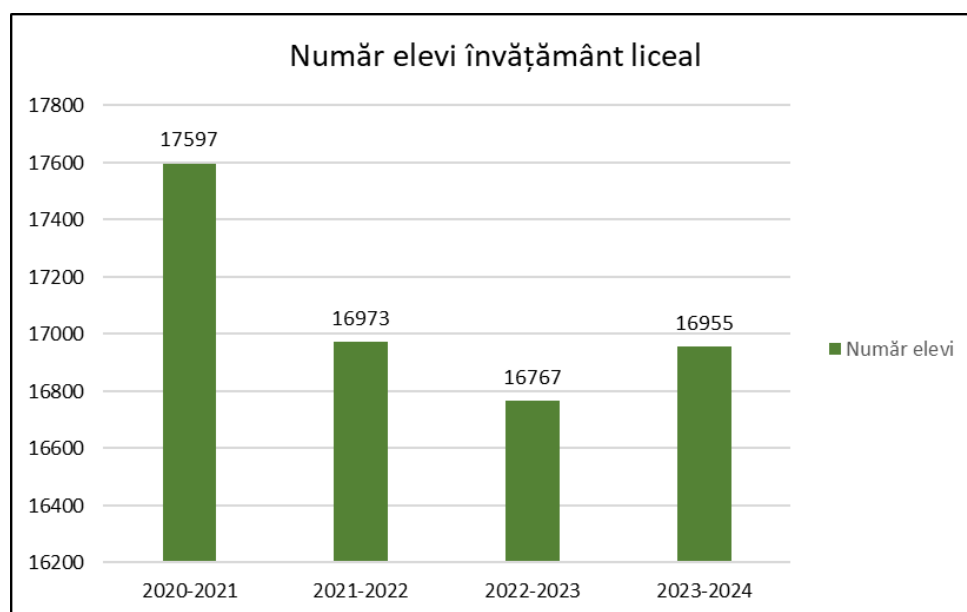

Fig. 6.3-Evoluția numărului de elevi din învățământul liceal-județul Bihor, Sursa: INS

La nivelul județului Bihor sexul masculin depășește cu puțin sexul feminin la acest indicator iar în privința mediului de rezidență mediul urban deține un procent de aprox. 85%, iar mediul rural 15%.

În ultimii patru ani școlari, situația numărului de elevi din învățământul liceal este următoarea:

An școlar	Număr elevi
2020-2021	17597
2021-2022	16973
2022-2023	16767
2023-2024	16955

Analiza datelor arată fluctuații reduse a numărului de elevi înscriși la învățământul liceal.

Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul profesional

Din datele statistice analizate pentru județul Bihor în perioada 2007-2018 s-a constatat că numărul elevilor înscriși în învățământul profesional a fost ridicat în perioada 2007-2010, a scăzut apoi dramatic în perioada 2010-2012, după care a înregistrat o creștere anuală care a devenit semnificativă în 2018.

Analiza pe județele regiunii situează în anul 2018, jud. Bihor pe primul loc cu aprox.3000 elevi, urmat de jud.Cluj .

Pentru județul Bihor ponderea pentru sexul feminin se situează în intervalul 25-35%, diferit de la un an la altul, restul este de gen masculin iar ca medii de rezidență mediul urban deține procente între 92-96%.

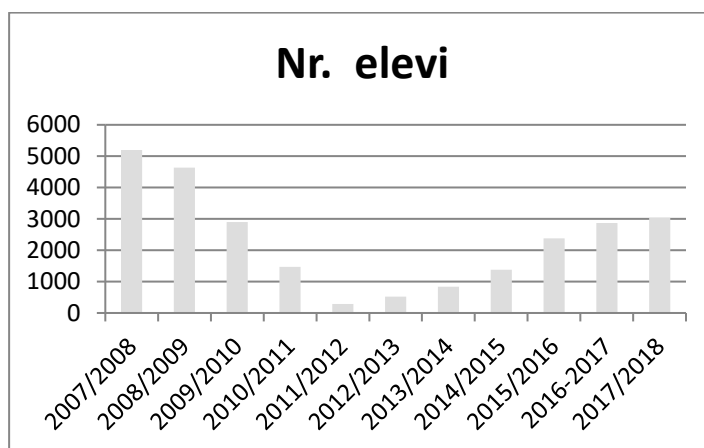

Fig. 6.4-Evoluția numărului de elevi din învățământul profesional, Sursa: INS

Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul postliceal

Pentru învățământul postliceal datele statistice arată că numărul elevilor a crescut simțitor în toate regiunile de dezvoltare. Regiunea Nord-Vest se află pe locul al treilea după regiunile Sud-Vest Oltenia și Nord-Est, în ceea ce privește numărul de elevi din învățământul postliceal.

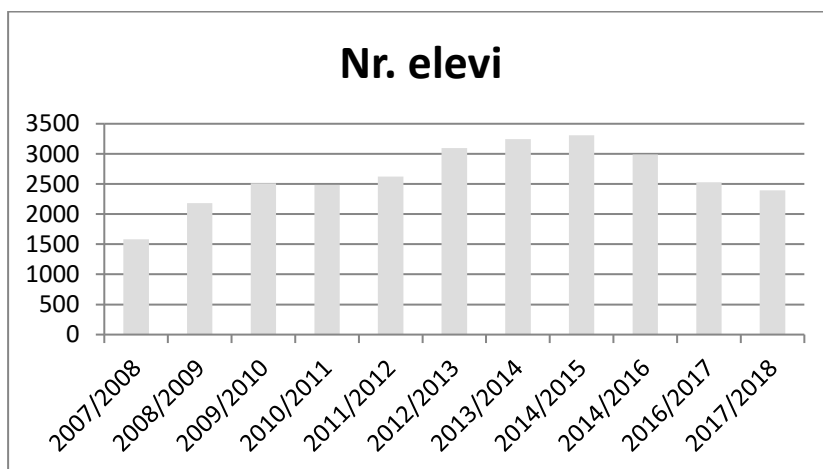

Fig. 6.5-Evoluția elevilor înscriși în învățământul postliceal, Sursa: INS

Analiza pe județe arată că în anul 2018, jud.Cluj are cel mai mare număr de elevi din învățământul postliceal, urmat de către jud. Bihor cu 2396 de elevi.

Ponderea pe sexe pentru județul Bihor arată că elevii de sex feminin ocupă peste 75%, iar cei de sex masculin sub 25%, iar ca mediu de rezidență peste 90% din elevi sunt școlarizați în mediul urban.

6.1.2. Grad de cuprindere în învățământ (Rata specifică de cuprindere școlară pe vârste)⁵

Începând din anul școlar 2010-2011, Regiunea NORD VEST înregistrează valori mai mari decât media națională, pentru gradul de cuprindere în învățământ a populației din grupa de vârstă 3-23 de ani, aceste valori depășind cu aprox. 3 procente media națională. Până în ultimii 2 ani școlari luați în analiză când județul Bihor are o medie mai mică decât regiunea Nord Vest.

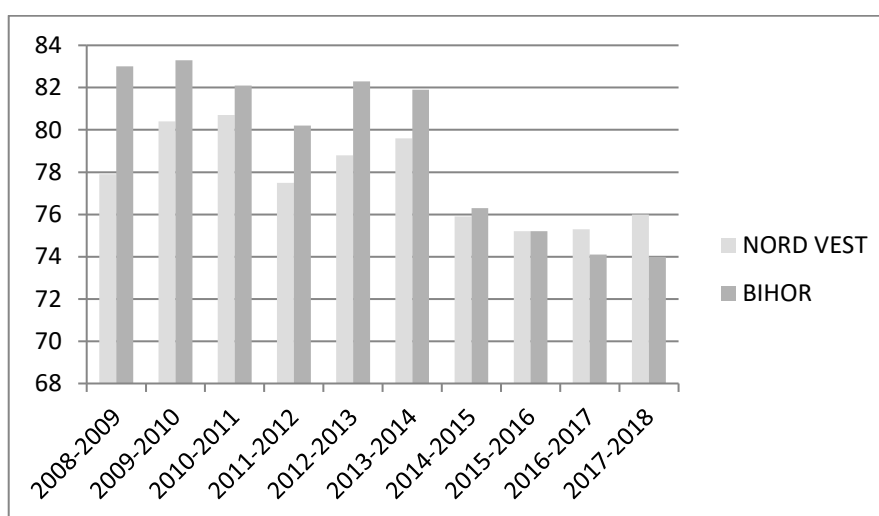

Fig. 6.6-Gradul de cuprindere 3-23 ani, Sursa: INS

Din analiza gradului de cuprindere în învățământ a grupei de vârstă 3-23 de ani pe medii de rezidență se constată același trend, cu precizarea că județul Cluj fiind cel mai urbanizat județ al regiunii Nord-Vest, a înregistrat în perioada analizată cel mai mare grad de cuprindere la nivel național, pentru mediul urban. Din grafic se observă că județul Bihor depășește în fiecare an la acest indicator media regională.

Pentru învățământul profesional și tehnic analiza gradului de cuprindere în învățământ prezintă importanță pentru grupa de vârstă 15-18 ani.

⁵Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „02 Gradul de cuprindere (INS)”

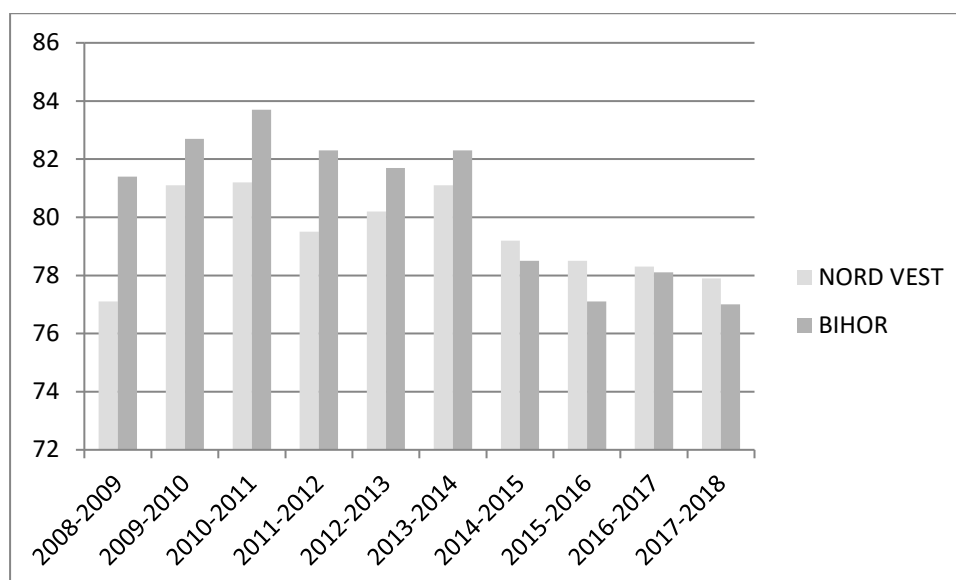

Fig. 6.7-Evoluția gradului de cuprindere pentru grupa 15-18 ani, Sursa: INS

Conform datelor statistice Regiunea Nord-Vest se înscrie în trendul național cu o medie de 80% grad de cuprindere în învățământ pentru grupa de vârstă 15-18 ani. Analizând gradul de cuprindere la nivelul județului Bihor acesta depășește cu 2-3 procente media regională în prima parte a intervalului analizat și este sub media regională în ultimii 3 ani ai intervalului.

Referitor la gradul de cuprindere pe sexe, pentru grupa de vârstă 15-18 ani, regiunea Nord-Vest și județul Bihor înregistrează valori comparabile cu cele de la nivel național cu mențiunea că în prima parte a intervalului județul Bihor depășește media regională, iar în ultima parte a intervalului este sub media regională.

6.1.3. Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională⁶

Rata netă de cuprindere în învățământul primar

Analiza datelor statistice a scos în evidență faptul că evoluția ratei nete de cuprindere în învățământ pentru nivelul primar în regiunea Nord-Vest a fost comparabilă cu cea la nivel național, urmând același trend, ușor descrescător începând cu 2013. Județele cu cea mai ridicată rată netă de cuprindere pentru învățământul primar au fost: jud. Bihor, Cluj și Sălaj. Județul Bihor depășește media regională cu 3-4 procente media regională la acest indicator.

Referitor la mediul de rezidență, se constată că rata netă de cuprindere pentru mediul urban este peste 90% pentru majoritatea județelor regiunii, județul Bihor depășind media regională cu 3-4 procente această medie.

⁶Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „03 Rata netă de cuprindere (INS)”

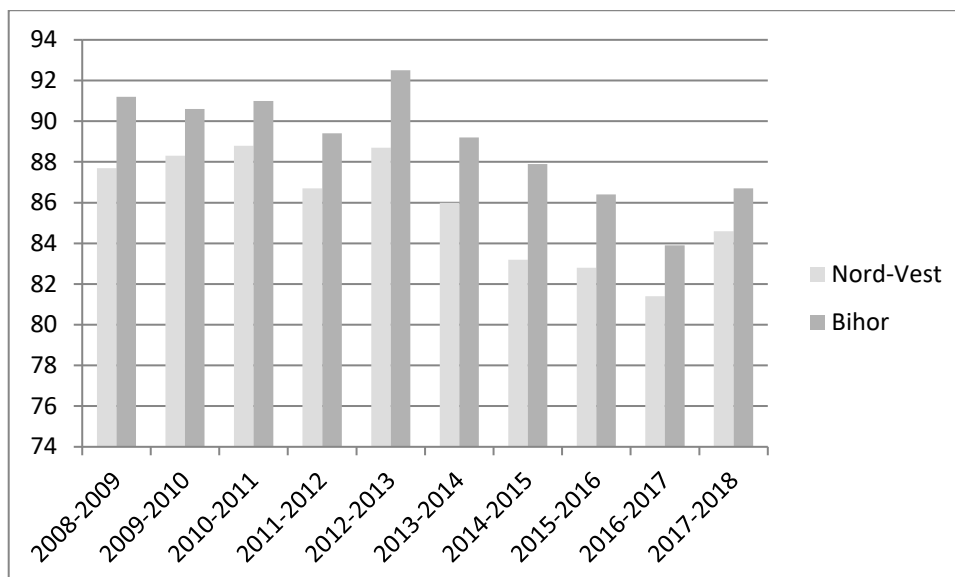

Fig.6.8-Rata netă de cuprindere în învățământul primar, Sursa: INS

Rata netă de cuprindere în învățământul gimnazial

În perioada 2007-2018, rata netă de cuprindere în învățământul gimnazial la nivel național a avut o scădere semnificativă de la 88,4% la 82%. Același trend a fost înregistrat și la nivelul Regiunii Nord-Vest de la 87% la 80%.

Referitor la mediul de rezidență, se constată că rata netă de cuprindere pentru mediul urban este apropiată de 100% pentru majoritatea județelor regiunii. Și la acest indicator județul Bihor depășește media regională cu 2-3 procente.

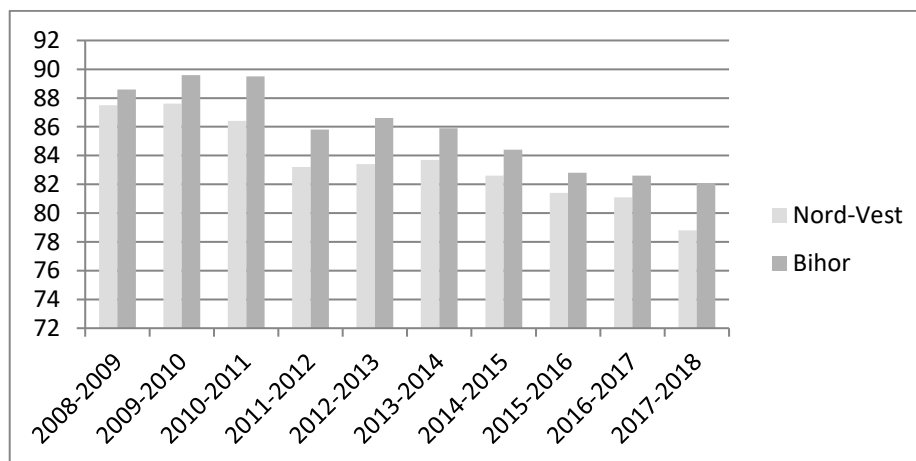

Fig.6.9-Rata netă de cuprindere în învățământul gimnazial, Sursa: INS

Rata netă de cuprindere în învățământul obligatoriu

Analiza a scos în evidență același trend înregistrat și la evoluția ratei nete de cuprindere în învățământul gimnazial la nivelul regiunii.

În trei județe ale regiunii: Bihor, Cluj, Sălaj media ratei nete de cuprindere se situează între 85%-80%, iar pentru județele Bistrița-Năsăud, Maramureș și Satu-Mare, scăderea a fost mult mai mare de la o medie de peste 80% la puțin peste 70%.

Evoluția ratei nete de cuprindere pe sexe arata că în județul Bihor procentele de 80-85% sunt apoximativ egale pentru cele 2 sexe.

Analiza pe medii de rezidență a evidențiat o rată netă de cuprindere pentru mediul urban apropiată de 100% pentru majoritatea județelor, județul Bihor depasind acest procent.. Pentru mediul rural media ratelor nete de cuprindere în învățământul gimnazial pentru județul Bihor este de 60-65%.

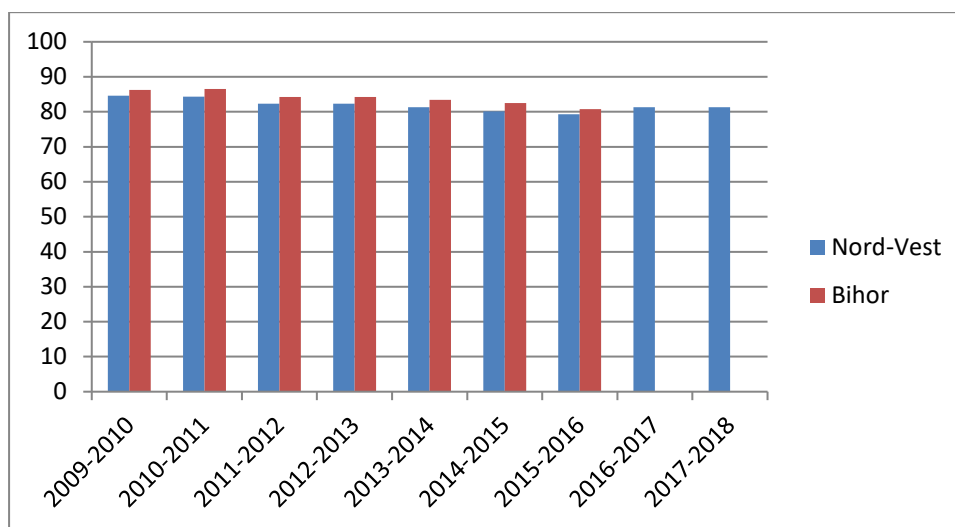

Fig. 6.10-Rata netă de cuprindere în învățământul obligatoriu, Sursa: INS

Rata netă de cuprindere în învățământul secundar superior

Analiza a scos în evidență o evoluție relativ constantă în jurul valorii de 70% în toate județele regiunii, comparabilă cu valoarea la nivel național. Aceeași evoluție se înregistrează la nivelul regiunii și județelor și pentru rata netă de cuprindere pe sexe.

Analiza pe medii de rezidență a relevat faptul că toate județele au avut o medie a ratei nete de cuprindere în perioada analizată, mai mare de 100%. Cea mai mare rată netă pentru mediul urban, a fost înregistrată de către jud. Bistrița-Năsăud de aproape 180%. Cea mai mică rată a fost calculată pentru jud.Cluj și Maramureș. Pentru mediul rural cea mai mare rată a fost calculată pentru jud.Bistrița-Năsăud 20%, iar cea mai mică pentru jud.Cluj de sub 5%. Județul Bihor depășește media regională în prima parte a intervalului și este sub media regională în ultima parte a intervalului.

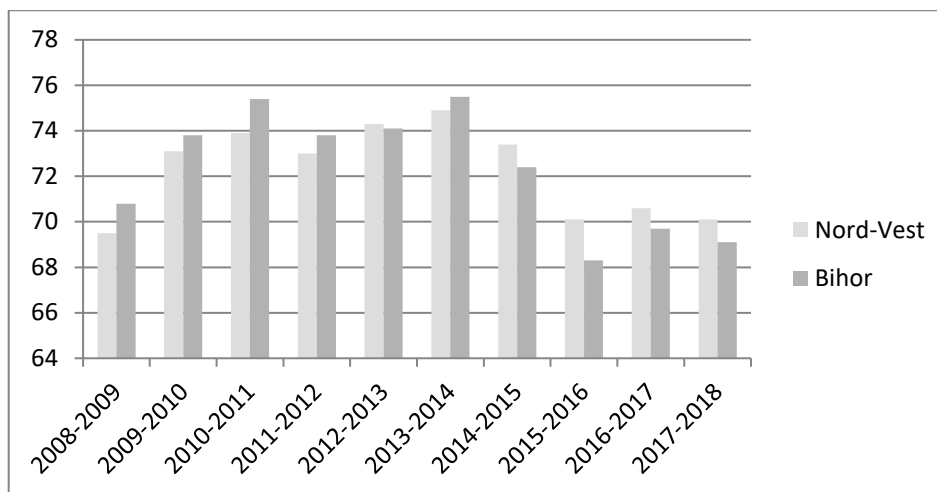

Fig. 6.11-rata netă de cuprindere în învățământul secundar superior, Sursa: INS

Rata netă de cuprindere în învățământul secundar superior clasele IX-X

Rata netă de cuprindere la nivelul regiunii depășește 70% în primii ani ai intervalului analizat și scade constant în ultimii ani. La fel evoluează acest indicator și pentru județul Bihor.

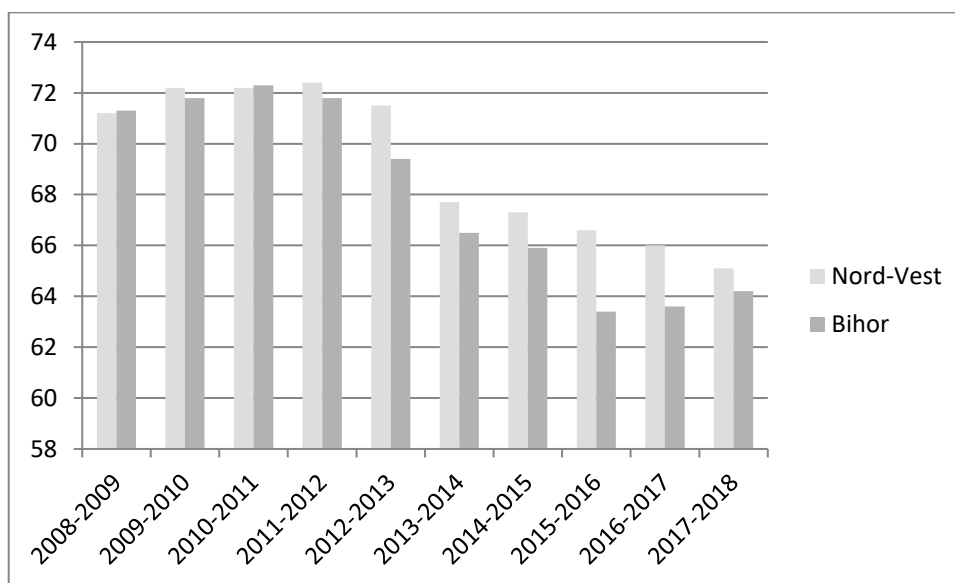

Fig. 6.12-Rata netă de cuprindere în învățământul secundar inferior (clasele IX-X), Sursa: INS

Aceeași evoluție se înregistrează la nivelul regiunii și a județelor și pentru rata netă de cuprindere pe sexe, județul Bihor deținând procente mai mici decât media regională cu 1-2 procente.

Pe medii de rezidență toate județele regiunii au avut o medie a ratei nete de cuprindere în perioada analizată, mai mare de 100%. Pentru județul Bihor procentul este de 10-12% pentru mediul rural, mai mare cu 1-2 procente decât media regională.

Rata netă de cuprindere în învățământul secundar superior clasele XI-XII

Datele statistice existente arată că în perioada 2007-2018, rata netă de cuprindere în învățământul secundar superior clasele XI-XII, în Regiunea Nord-Vest a fost în jurul valorii medii de 65%. Procentele pentru județul Bihor sunt mai mari pentru prima parte a intervalului analizat și mai mici decât media regională pentru ultimii 3 ani ai intervalului. În județul Bihor pentru genul feminin procentele sunt cu 3-4 unități mai mari. Comparativ cu rata netă de cuprindere din învățământul secundar superior clasele IX-X, rata netă pentru clasele XI-XII este mai scăzută în medie cu 5%.

Pe medii de rezidență toate județele au avut o medie a ratei nete de cuprindere în perioada analizată, mai mare de 100%, înregistrată în perioada 2013-2017. O rată netă de cuprindere pentru mediul urban cu mult mai mare 100% a fost înregistrată și în județul Bihor, de aproape 140%. În mediul rural pentru județul Bihor acest procent este de aprox.10%, depășind în fiecare an analizat media regională.

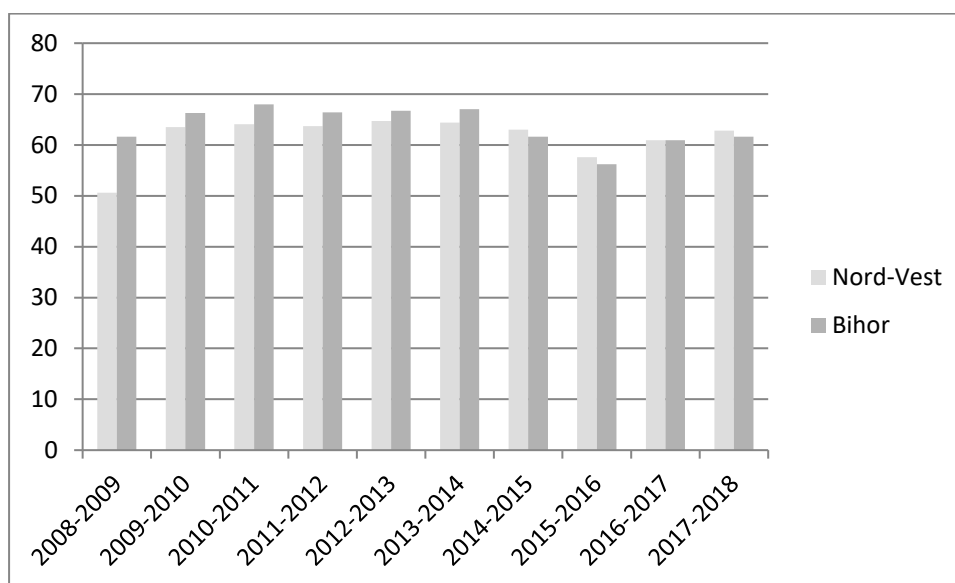

Fig. 6.13- rata netă de cuprindere în învățământul secundar superior(clasele XI-XII),
Sursa: INS

6.1.4. Oferta unităților școlare din ÎPT - Evoluția elevilor cuprinși în învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional⁷

La nivelul Regiunii Nord-Vest în perioada 2008-2018, populația școlară cuprinsă în învățământul tehnic și profesional a avut o evoluție descendentă, de la 79021 de elevi în 2004, la aprox.45 000 de elevi în 2018, adică o reducere cu 57,%. Și pentru județul Bihor există același trend de la o cifră de peste 15.000 elevi înscriși în învățământul profesional și tehnic în urmă cu 10 ani, în anul școlar 2017-2018 această cifră abia depășește 10.000 elevi.

Analizând ponderile totale și cele aferente învățământului profesional și liceal tehnologic se constată următoarele:

⁷ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „04 Evoluția elevilor IPT(INS)” și în anexa „05 Evoluția elevilor IPT liceu , sc prof (INS)”

În perioada 2004-2009 ponderea învățământului profesional și tehnic la nivelul Regiunii Nord-Vest a fost în medie de 60%, scăzând apoi an de an până la o valoare de 48,8% în 2018. Același trend așa cum se observă din graficul de mai jos este valabil și pentru județul Bihor.

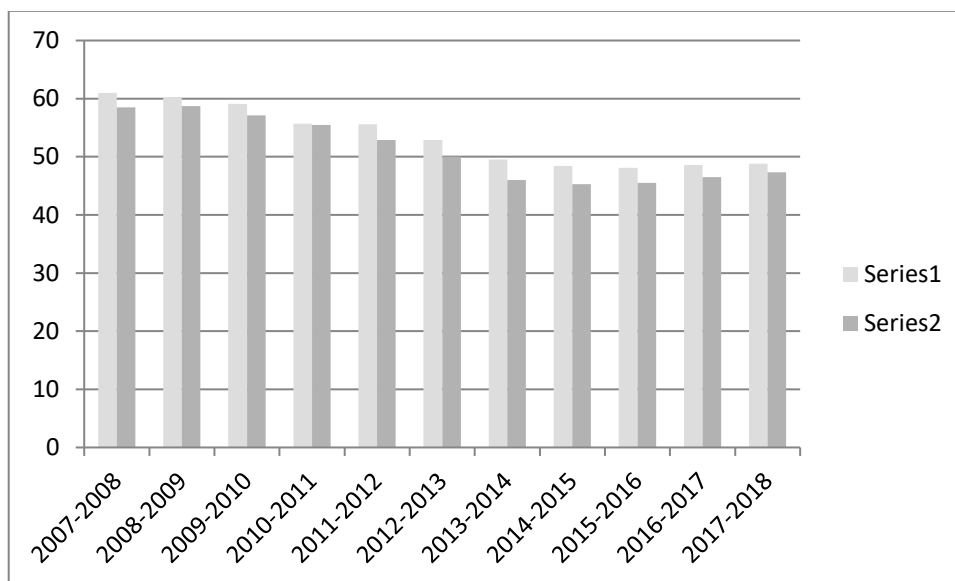

Fig.6.14- Ponderea învățământului profesional și tehnic, Sursa: INS

La nivelul județelor regiunii cea mai mare pondere a învățământului profesional și tehnic a fost înregistrată în planul de școlarizare al județului Bistrița-Năsăud de 70,1% în anul 2009, iar cea mai scăzută în județul Cluj de 44,1% în 2015. Analiza evoluției ponderii învățământului profesional și tehnic a scos în evidență faptul că județul Bihor este an de an cu acest indicator sub media regională cu 1-2 procente.

Ponderile anuale ale învățământului profesional în cadrul planului de școlarizare la nivel regional au scăzut constant de la valori în jur de 26% în 2005, la un minim de 1,5% atins în 2011. În 2018 ponderea învățământului profesional în planul de școlarizare regional a crescut la 16%. Dintre județele regiunii județul Satu-Mare a înregistrat cea mai mare pondere a învățământului profesional de-a lungul perioadei analizate. În județul Bihor în anul școlar 2017-2018 procentul elevilor care urmează învățământul profesional este de 17%. Analiza datelor pentru anul 2017-2018 a scos în evidență faptul că județul Satu-Mare a înregistrat o pondere de 20% (cea mai mare la nivelul județelor regiunii), iar cea mai mică pondere a fost înregistrată în județul Cluj, de 14%.

Pentru învățământul liceal tehnologic ponderea la nivelul regiunii Nord Vest s-a situat la valoarea de 32,9% în anul 2004, crescând până la o valoare maximă de 54,2% atinsă în 2011. În anul 2017 ponderea învățământului liceal tehnologic în planul de școlarizare regional a fost de 34,5%, mult mai scăzută ca în celelalte regiuni, care au realizat ponderi de aprox. 40%. Pentru județul Bihor în anul 2018 această pondere este sub media regională și anume de 33,5%.

Referitor la situația învățământului profesional și tehnic din sistemul privat de învățământ la nivelul regiunii și județului se constată că în continuare acesta este destul de slab reprezentat. Trendul evidențiat la învățământul profesional și tehnic public se menține

și la cel privat chiar cu o ușoară scădere, deoarece la nivelul regiunii există puține locuri pentru ÎPT în învățământul privat.

Pentru județul Bihor ponderea elevilor pe cele 3 filiere ale liceului și pentru învățământul profesional este prezentată în graficul de mai jos.

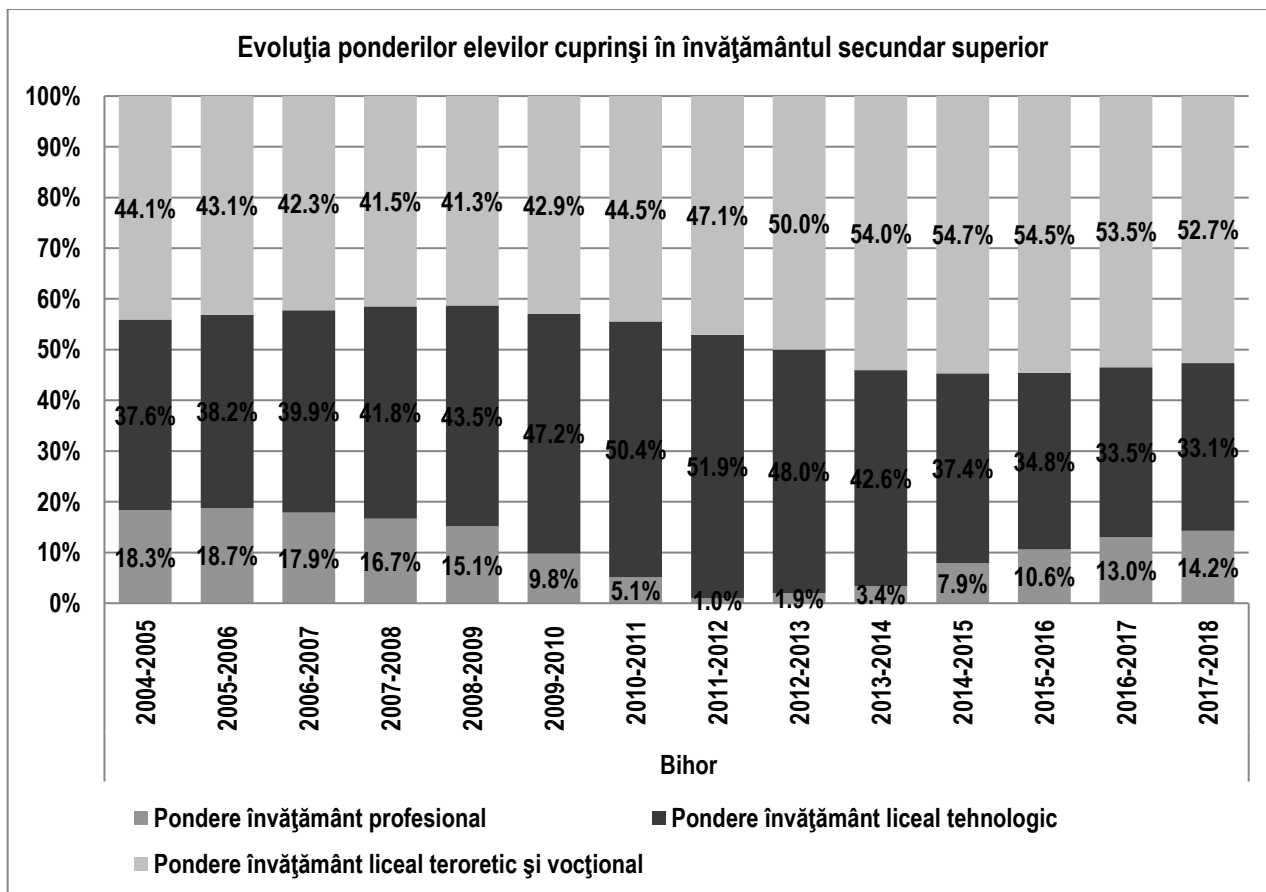

Fig. 6.15- Graficul ponderilor în învățământul profesional, liceal tehnologic, liceal teoretic și vocațional, Sursa:INS

6.1.5. Oferta unităților școlare din ÎPT - Evoluția elevilor cuprinși în învățământul postliceal⁸

Învățământul postliceal ca parte a învățământului tehnic a cunoscut o dezvoltare continuă în perioada 2005-2018, atât la nivelul regiunii cât și la nivelul județului Bihor.

Dacă în anul 2006-2007 numărul elevilor înscriși în învățământul postliceal din județul Bihor a fost de 1402 în anul școlar 2017-2018, numărul s-a ridicat la 2400 elevi.

⁸ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „06 Evoluția elevilor Înv. postliceal(INS)”

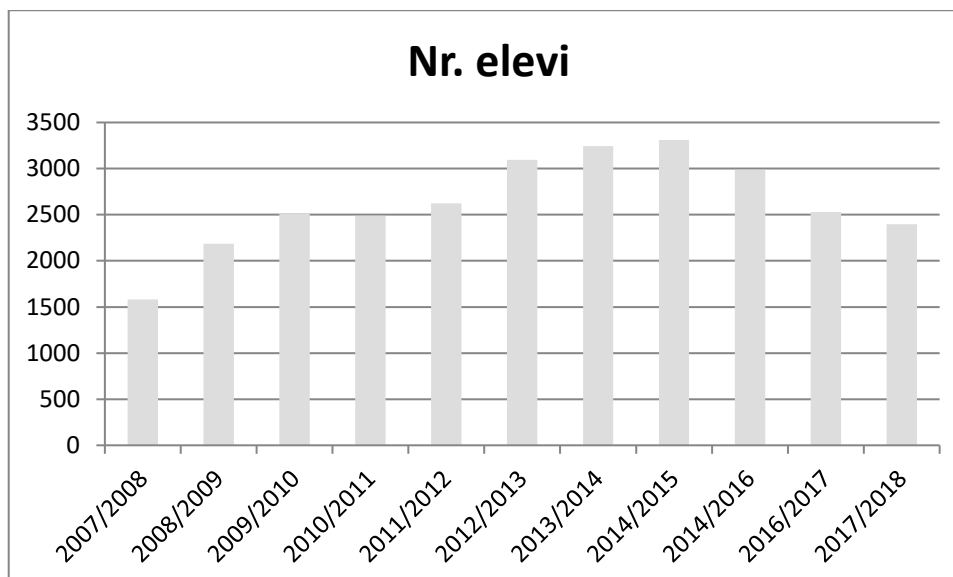

Fig.6.16- Evoluția elevilor înscriși în învățământul postliceal, Sursa:INS

Analiza făcută pe numărul de elevi din cadrul școlii postliceale și școlii de maiștri a evidențiat faptul că cea mai mare pondere o are școala postliceală cu 95,4% din numărul de locuri, școlii de maiștrii revenindu-i doar 4,6%.

Analiza făcută la nivelul județelor regiunii arată că doar județele Cluj și Bihor au avut constant elevi în cadrul școlii de maiștri, în perioada analizată. În perioada analizată în județul Bihor s-au organizat 1-2 clase la școala de maiștri.

6.1.6. Oferta unităților școlare din ÎPT – Cuprinderea elevilor în învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional în anii școlari din perioada 2020-2023

Cuprinderea elevilor în învățământul liceal tehnologic în ultimii 3 ani școlari

Din datele statistice furnizate, analiza numărului de clase, elevi și ponderea acestora pe domeniile de formare în care se școlarizează în învățământul liceal filiera tehnologică în clasa a IX-a, în județul Bihor în ultimii 3 ani școlari, se evidențiază următoarele:

- Domeniile de formare cu cel mai mare număr de elevi în învățământul liceal tehnologic la nivelul județului sunt: Economic și Turism alimentație.
- Se observă o scădere a interesului elevilor pentru domeniul Mecanică, iar domeniile la care nu s-au constituit clase în învățământul liceal tehnologic la nivelul județului sunt: Chimia industrială cu 0 clase, Tehnici poligrafice 0 clase, Materiale de construcții 0 clase, Industrie textilă și pielărie 0 clase, Fabricarea produselor din lemn 0 clase și Protecția mediului 0 clase.

PLAI al județului BIHOR, 2020-2025

JUDEȚUL BIHOR	Nr. clase	Nr. elevi	Procent (%)	Nr. clase	Nr. elevi	Procent (%)	Nr. clase	Nr. elevi	Procent (%)	Nr. clase	Nr. elevi	Procent (%)
	2020-2021			2021-2022			2022-2023			2023-2024		
		1240			798			1023			1076	
Profil tehnic, total, din care:	15,0	398		9,0	202		11	266		13.5	283	
Electronică automatizări	2,0	62	5%	3,5	76	9,52%	1,5	36	3,52%	2	40	3.72%
Producție media	1,0	30	2,42%	0,5	12	1,50%	0,5	12	1,17%			0,0%
Construcții instalații și lucrări publice	1,0	30	2,42%	0,5	18	2,26%	1,0	22	2,15%	2	27	2.51%
Mecanică	7,0	165	13,30%	3,0	59	7,39%	4,0	97	9,48%	5.5	122	11.34%
Electric	2,0	69	5,56%	1,5	37	4,64%	3,0	75	7,33%	4	94	8.74%
Industrie textilă și pielărie			0,0%			0,0%			0,0%			0,0%
Materiale de construcții			0,0%			0,0%			0,0%			0,0%
Electromecanică	1,0	30	2,42%			0,0%	1,0	24	2,35%			0,0%
Fabricarea produselor din lemn						0,0%			0,0%			0,0%
Chimie industrială			0,0%			0,0%			0,0%			0,0%
Tehnici poligrafice			0,0%			0,0%			0,0%			0,0%
Profil servicii, total, din care:	25,5	723		25,0	555		27,5	651		30	696	
Turism și alimentație	9,0	260	20,97%	7,5	166	20,80%	11	251	24,54%	12	272	25.86%
Economic	13,0	361	29,11%	13,0	293	36,72%	12,5	301	29,42%	13	300	27.88%
Comerț	2,5	72	5,81%	3,5	72	9,02%	3,0	76	7,43%	4	99	9.20%
Estetica și igiena corpului omenesc	1,0	30	2,42%	1,0	24	3,01%	1,0	23	2,25%	1	25	2.32%
Profil resurse naturale și protecția mediului, total, din care:	4,5	119		2,0	41		4,5	106		4.5	97	
Agricultură	1,5	39	3,14%	1,0	17	2,13%	2,0	46	4,50%	2	39	3.62%
Silvicultură			0,0%			0,0%	1,0	26	2,54%	1	24	2.23%
Protecția mediului			0,0%			0,0%			0,0%			0,0%
Industrie alimentară	3,0	80	6,45%	1,0	24	3,01%	1,5	34	3,32%	1.5	34	3.16%

Cuprinderea elevilor în învățământul profesional în anii școlari din perioada 2020-2024 (inclusiv învățământul special)

Analiza numărului de clase, elevi și ponderea acestora pe cele 12 domenii de formare în care se școlarizează în învățământul profesional, în județul Bihor în anul școlar 2023-2024, pentru clasele a IX-a, a evidențiat următoarele:

- Județul Bihor ocupă o poziție fruntașă între celelalte județe ale regiunii de dezvoltare Nord-Vest în ceea ce privește numărul de elevi cuprinși în învățământul profesional în anul 2020-2021 cu peste 2500 elevi, ceea ce reprezintă aprox. 25 % din totalul elevilor din clasa a IX-a din acest an școlar.

Sunt unele calificări profesionale care la nivel regional nu au o pondere ridicată dar în preferințele elevilor, la nivelul unor județe înregistrează ponderi mari: domeniul Turism și alimentație înregistrează o pondere de peste 30% în județul Bihor.

JUDEȚUL BIHOR	PROFESIONAL 2020-2021		DUAL 2020-2021		TOTAL cl. a IX-a, PROFESIONAL și DUAL 2020-2021		Procent (%)
	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	
	35	790	24	559	59	1349	
Profil tehnic, total, din care:	12	272	14	319	26	591	
Fabricarea produselor din lemn							
Electronică automatizări	0,5	10	1	12	1,50	22	1,63%
Producție media							
Construcții instalații și lucrări publice	3,0	75	2	42	5,00	117	8,67%
Mecanică	6,5	151	8	213	14,50	364	26,98%
Electric	0	0	2	32	2,50	32	2,37%
Industrie textilă și pielărie	1,0	26			1,00	26	1,93%
Materiale de construcții							
Electromecanică	1,0	10	1	20	2,00	30	2,22%
Chimie industrială							
Tehnici poligrafice							
Profil servicii, total, din care:	17	393	10	240	27	633	
Turism și alimentație	10,5	240	10	240	20,50	480	35,58%
Economic							
Comerț	2,5	61			2,00	61	4,52%
Estetica și igiena corpului omenesc	4,0	92			4,00	92	6,82%
Profil resurse naturale și protecția mediului, total, din care:	6	125	0	0	6	125	
Agricultură	3	66			3,00	66	4,89%
Silvicultură	0,5	8			0,50	8	0,59%
Protecția mediului							
Industrie alimentară	2,5	51			2,50	51	3,78%

Tabel - Cuprinderea elevilor în învățământul profesional în anul școlar 2020-2021

• Domeniile de formare cu cel mai mare număr de elevi în învățământul profesional la nivelul județului sunt: Turism și alimentație cu 480 elevi -36% și Mecanică cu 364 elevi - 27%.

• Domeniile de formare cu cel mai mic număr de elevi în învățământul profesional la nivelul județului sunt: Chimie industrială, Materiale de construcții, Fabricarea produselor din lemn, Tehnici poligrafice, Producție media, Protecția mediului la care nu se școlarizează elevi prin învățământul profesional în anul școlar 2020-2021.

Analiza ponderilor pe calificări profesionale arată că cea mai solicitată calificare la nivelul județului este "Mecanic auto" din domeniul Mecanică și *Bucătar și Ospătar(chelner) în unități de alimentație* din domeniul Turism și alimentație.

JUDEȚUL BIHOR	PROFESIONAL 2021-2022		DUAL 2021-2022		TOTAL cl. a IX-a, PROFESIONAL și DUAL 2021-2022		Procent (%)
	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	
	30	608	16	408	46	1016	
Profil tehnic, total, din care:	12,5	255	9,5	236	22	491	
Fabricarea produselor din lemn	1,0	2			1,0	2	0,20%
Electronică automatizări			0,5	12	0,5	12	1,18%
Producție media							
Construcții instalații și lucrări publice	3,0	48	1,5	29	4,5	77	7,58%
Mecanică	6,5	166	6,5	178	13,0	344	33,86%
Electric			1,0	17	1,0	17	1,67%
Industrie textilă și pielărie	1,0	24			1,0	24	2,36%
Materiale de construcții							
Electromecanică	1,0	15			1,0	15	1,48%
Chimie industrială							
Tehnici poligrafice							
Profil servicii, total, din care:	15,0	311	6,5	172	21,5	483	
Turism și alimentație	8	167	6,5	172	14,5	339	33,37%
Economic							
Comerț	3,5	71			3,5	71	6,99%
Estetica și igiena corpului omenesc	3,5	73			3,5	73	7,18%
Profil resurse naturale și protecția mediului, total, din care:	2,5	42	0	0	2,5	42	
Agricultură	1,5	18			1,5	18	1,77%
Silvicultură							
Protecția mediului							
Industrie alimentară	1,0	24			1,0	24	2,36%

Tabel - Cuprinderea elevilor în învățământul profesional și dual în anul școlar 2021-2022

În anul școlar 2021-2022, analiza numărului de clase, elevi și ponderea acestora pe cele 12 domenii de formare în care se școlarizează în învățământul profesional, în județul Bihor în anul școlar 2021-2022, pentru clasele a IX-a, a evidențiat următoarele:

- Domeniile de formare cu cel mai mare număr de elevi în învățământul profesional la nivelul județului sunt: Mecanică cu 344 elevi – 33,86% și Turism și alimentație cu 339 elevi -33,37% .

- Domeniile de formare cu cel mai mic număr de elevi în învățământul profesional la nivelul județului sunt: Chimie industrială, Materiale de construcții, Tehnici poligrafice, Producție media, Protecția mediului la care nu se școlarizează elevi prin învățământul profesional în anul școlar 2021-2022.

Cele mai solicitate calificări la nivelul județului sunt "Mecanic auto" din domeniul Mecanică și *Bucătar și Ospătar(chelner) în unități de alimentație* din domeniul Turism și alimentație.

JUDEȚUL BIHOR	PROFESIONAL 2022-2023		DUAL 2022-2023		TOTAL cl. a IX-a, PROFESIONAL și DUAL 2022-2023		Procent (%)
	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	
	36	823	20	482	56	1305	
Profil tehnic, total, din care:	14,0	334	10,5	248	24,5	582	
Fabricarea produselor din lemn							
Electronică automatizări							
Producție media							
Construcții instalații și lucrări publice	3,0	61	0,5	15	3,5	76	5,82%
Mecanică	9,5	236	6,0	152	15,5	388	29,74%
Electric	0,5	14	2,0	46	2,5	60	4,60%
Industrie textilă și pielărie	1,0	23			1,0	23	1,76%
Materiale de construcții							
Electromecanică			2,0	35	2,0	35	2,68%
Chimie industrială							
Tehnici poligrafice							
Profil servicii, total, din care:	16,0	375	9,5	234	25,5	609	
Turism și alimentație	9	228	8,5	219	17,5	447	34,25%
Economic							
Comerț	2,5	51	1,0	15	3,5	66	5,06%
Estetica și igiena corpului omenesc	4,5	96			4,5	96	7,36%
Profil resurse naturale și protecția mediului, total, din care:	6,0	114	0	0	6,0	114	
Agricultură	3,5	59			3,5	59	4,52%
Silvicultură	1,0	18			1,0	18	1,38%
Protecția mediului							
Industrie alimentară	1,5	37			1,5	37	2,83%

Tabel - Cuprinderea elevilor în învățământul profesional și dual în anul școlar 2022-2023

În anul 2022-2023, analiza numărului de clase, elevi și ponderea acestora pe cele 11 domenii de formare în care se școlarizează în învățământul profesional, în județul Bihor, pentru clasele a IX-a, a evidențiat următoarele:

- Domeniile de formare cu cel mai mare număr de elevi în învățământul profesional la nivelul județului rămân în continuare Turism și alimentație cu 447 elevi -34,25% și Mecanică cu 388 elevi – 29,74%, dar inversată ordinea în preferințele elevilor.

- Domeniile de formare cu cel mai mic număr de elevi în învățământul profesional la nivelul județului sunt: Chimie industrială, Materiale de construcții, Fabricarea produselor din lemn, Tehnici poligrafice, Producție media, Protecția mediului, Electronică automatizări la care nu se școlarizează elevi prin învățământul profesional în anul școlar 2022-2023.

Se observă creșterea numărului de clase de învățământ profesional și dual, de debut, față de anul școlar anterior cu 21,74%. Tabelul prezintă opțiunile elevilor pentru domeniile de pregătire profesională, cei mai mulți dintre elevi preferă domeniul Turism și alimentație (34,25%), urmat de domeniul Mecanică (29,74%).

JUDEȚUL BIHOR	PROFESIONAL 2023-2024		DUAL 2023-2024		TOTAL cl. a IX-a, PROFESIONAL și DUAL 2023-2024		Procent (%)
	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	
	34,83	782	24,17	574	59	1356	
Profil tehnic, total, din care:	13,83	321	13,67	326	27,5	647	
Fabricarea produselor din lemn	0,5	4			0,5	4	0.29%
Electronică automatizări			2	50	2	50	3.69%
Producție media							
Construcții instalații și lucrări publice	2,33	50	1	20	3,33	70	5.16%
Mecanică	9	226	7,67	182	16,67	408	30.09%
Electric			1	22	1	22	1.62%
Industrie textilă și pielărie	1,5	31			1,5	31	2.28%
Materiale de construcții							
Electromecanică	0,5	10	1,5	39	2	49	3.61%
Chimie industrială			0,5	13	0,5	13	1%
Tehnici poligrafice							
Profil servicii, total, din care:	16	359	10,5	248	26,5	607	
Turism și alimentație	9	200	8,5	200	17,5	400	29.50%
Economic							
Comerț	3	73	2	48	5	121	8.9%
Estetica și igiena corpului omenesc	4	86			4	86	6.34%
Profil resurse naturale și protecția mediului, total, din care:	5	102			5	102	
Agricultură	4	82			4	82	6.05%
Silvicultură							
Protecția mediului							
Industrie alimentară	1	20			1	20	1.47%

Tabel - Cuprinderea elevilor în învățământul profesional și dual în anul școlar 2023-2024

În anul școlar curent, 2023-2024, analiza numărului de clase, elevi și ponderea acestora pe cele 11 domenii de formare în care se școlarizează în învățământul profesional, în județul Bihor, pentru clasele a IX-a, a evidențiat următoarele:

- Domeniile de formare cu cel mai mare număr de elevi în învățământul profesional la nivelul județului rămân în continuare Turism și alimentație cu 400 elevi -29.50% și Mecanică cu 408 elevi – 30.09%.
- Domeniile de formare cu cel mai mic număr de elevi în învățământul profesional la nivelul județului sunt: Chimie industrială, Fabricarea produselor din lemn, Industrie alimentară, iar la domeniile de pregătire: Tehnici poligrafice, Producție media, Protecția mediului, Materiale de construcții nu se școlarizează elevi prin învățământul profesional în anul școlar 2023-2024.
- Se observă creșterea numărului de clase de învățământ profesional și dual față de anul școlar anterior cu 5%.

6.1.7. Oferta unităților școlare din ÎPT – Cuprinderea elevilor în învățământul postliceal începând cu anul școlar 2020-2021⁹

Numărul elevilor școlarizați prin școala postliceală la nivelul Regiunii Nord-Vest reiese din graficul de mai jos.

Numărul cel mai mare de elevi școlarizați prin școala postliceală a fost în domeniul Sănătate și asistență pedagogică, urmat de domeniul Economic și Turism și alimentație. Cei mai puțini elevi au fost înscriși la domeniul Fabricarea produselor din lemn și domeniul Textile-pielărie.

Comparativ, la nivel național domeniile cu cea mai mare cuprindere a elevilor la școala postliceală sunt: Sănătate și asistență pedagogică, Transporturi, Informatică, Turism și alimentație.

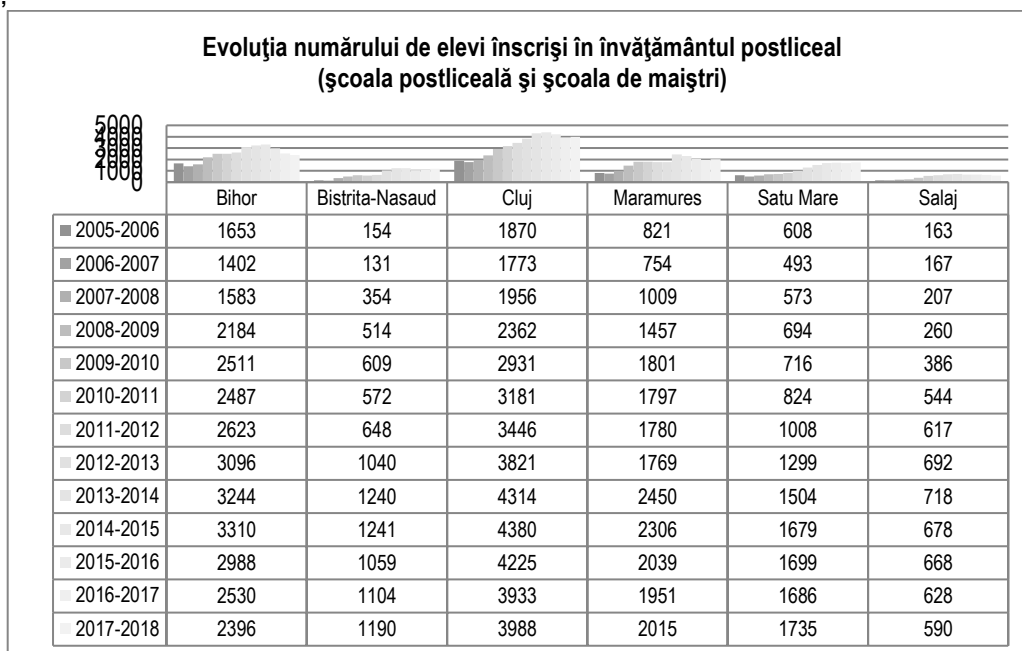
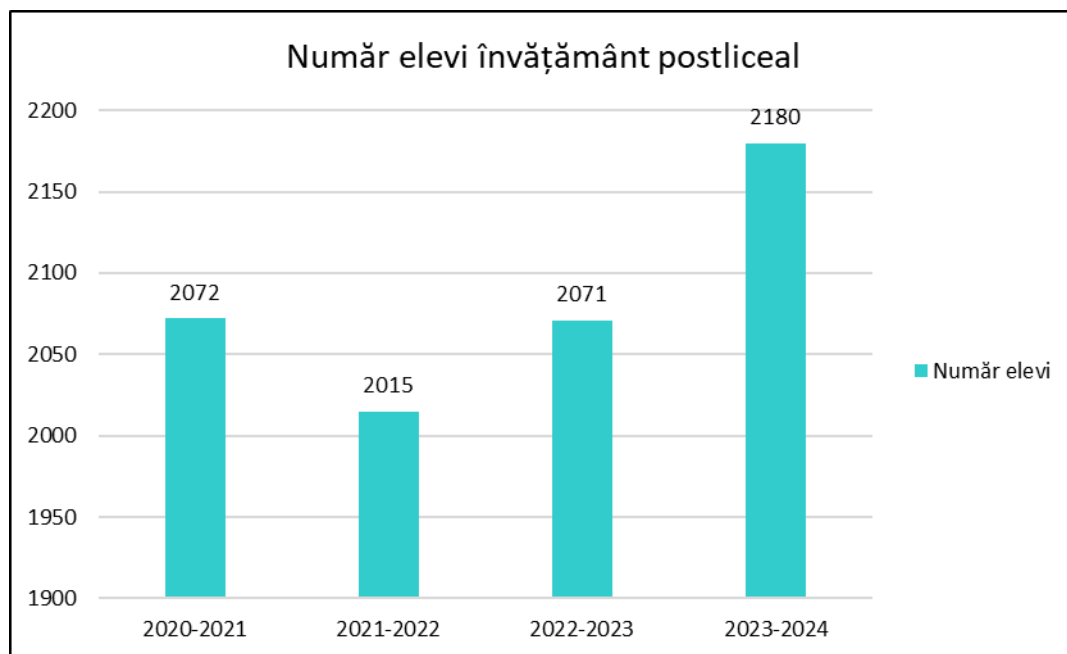

Fig. 6.17- Număr elevi înscriși în învățământul postliceal, Sursa INS

⁹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „09 Oferta IPT inv. postliceal 2017-2018”

Situația școlarizării în învățământul postliceal la nivelul județului Bihor se prezintă astfel:

An școlar	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Nr. elevi	2072	2015	2071	2180

JUDEȚUL BIHOR	Școli postliceale An I		Procent (%) elevi	Școli postliceale An I		Procent (%) elevi	Școli postliceale An I		Procent (%) elevi
	EXISTENT 2021-2022			EXISTENT 2022-2023			EXISTENT 2023-2024		
	Nr. clase	Nr. elevi		Nr. clase	Nr. elevi		Nr. clase	Nr. elevi	
Total, din care:	38	843		35	888		36	763	
Mecanică	1	15	1,78%	1	12	1,35%	1	24	3,15%
Informatică	1	21	2,49%	1	28	3,15%			
Electronică automatizări									
Energetică									
Construcții, instalații și lucrări publice	1	33	3,91%	1	30	3,38%	2	48	6,29%
Transporturi	2	54	6,41%	1	30	3,38%	1	30	3,93%
Fabricarea produselor din lemn									
Silvicultură	1	20	2,37%	1	17	1,91%	1	30	3,93%
Agricultură									
Industrie alimentară									
Protecția mediului									
Servicii	1	27	3,20%	1	26	2,93%	1	22	2,88%

Comerț	1	30	3,56%	1	30	3,38%	1	30	3,93%
Turism și alimentație	2	36	4,27%	2	54	6,08%	3	68	8,91%
Textile-pielărie	0,5	11	1,30%	1	24	2,70%			
Producție media									
Economic									
Estetica și igiena corpului omenesc	1,5	24	2,85%	1	10	1,13%	2	25	3,28%
Sănătate și asistență pedagogică	26	572	67,86%	24	627	70,61%	24	486	63,70%
Sportiv									

Sursa datelor: Inspectoratul școlar

Calificările cele mai solicitate sunt din domeniul Sănătate și asistență pedagogică, *Asistent medical generalist și Asistent medical de farmacie*.

Formarea prin școala de maiștri se realizează în învățământul particular, în anul școlar 2023-2024 debutează 1 clasă cu 6 elevi, calificarea profesională Maistru mecanic.

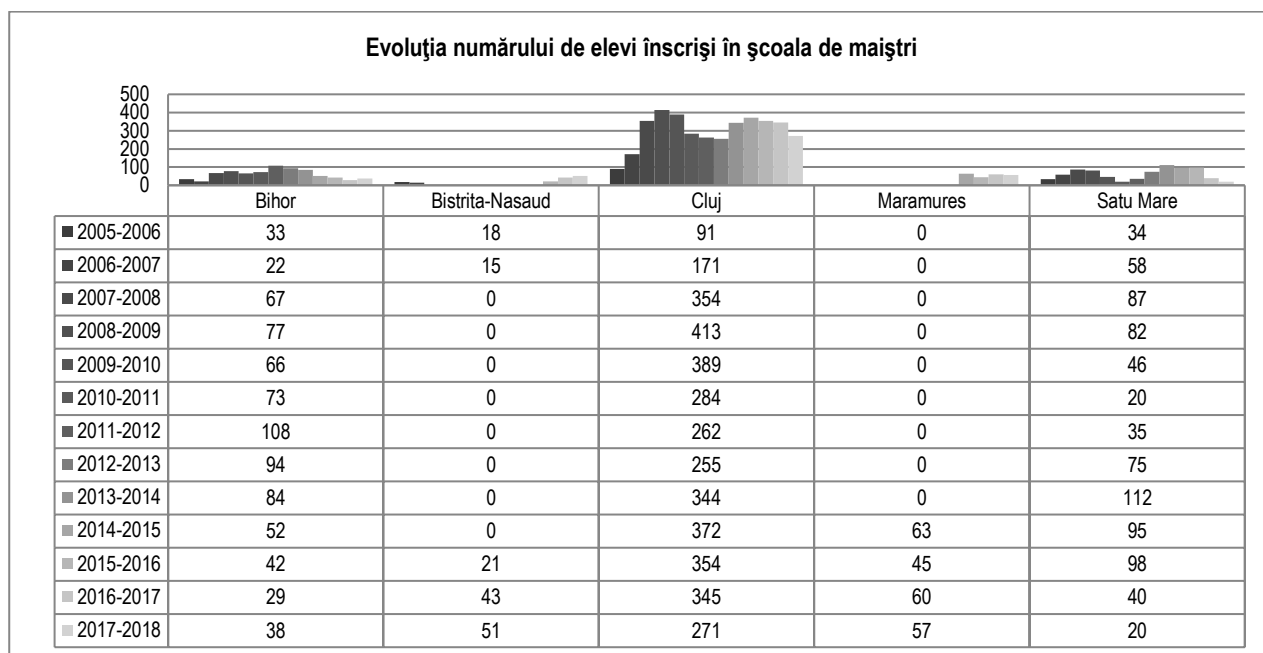

Fig.6.18- Număr de elevi înscriși în învățământul de maiștri, Sursa INS

6.1.8. Oferta unităților școlare din ÎPT - Gradul de satisfacere a solicitărilor operatorilor economici pentru școlarizarea în învățământul profesional¹⁰

Învățământul profesional este organizat pe baza parteneriatului școală-operator economic cu scopul satisfacerii solicitărilor de pe piața muncii, de către sistemul de învățământ profesional și tehnic.

¹⁰ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în Anexa „2 Gradul de satisfacere a solicitărilor operatorilor economici”

Pentru toate domeniile de formare în care se școlarizează prin învățământul profesional și dual, operatorii economici solicită locuri pentru planul anual de școlarizare inspectoratelor școlare.

În județul Bihor, pentru anul școlar 2022-2023 au fost solicitate 954 de locuri de către operatorii economici, pentru învățământul dual din care s-au acordat prin planul de școlarizare 783 locuri, un grad de satisfacere a solicitărilor operatorilor economici pentru anul școlar 2022-2023 a fost de 82,1%. Numărul de clase propuse pentru învățământul dual a fost de 28, iar realizate este de 20 în care s-au înscris 482 elevi.

Învățământul profesional a avut un număr de 854 de solicitări de locuri de către operatorii economici, din care s-au acordat prin planul de școlarizare 792 locuri, un grad de satisfacere a solicitărilor operatorilor economici pentru anul școlar 2022-2023 a fost de 92,7%. Din cele 38 de clase propuse s-au realizat 36 de clase în care s-au înscris 823 de elevi. Deci, din cele 56 de clase realizate în învățământul profesional, 20 de clase școlarizează elevi în sistem dual, reprezentând un procent de peste 35% în cadrul învățământului profesional.

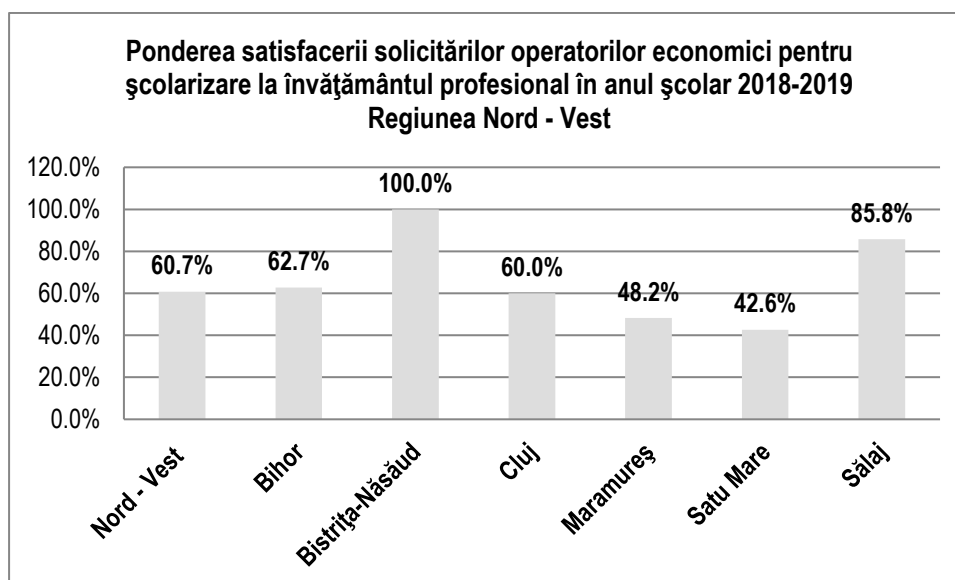

Fig.6.19- Gradul de satisfacere a solicitărilor agenților economici pentru învățământul profesional, Sursa INS

6.1.9. Parteneriatul cu operatorii economici¹¹

La nivelul Regiunii Nord-Vest, situația contractelor încheiate pentru anul școlar 2018-2019 este redată în figura de mai jos:

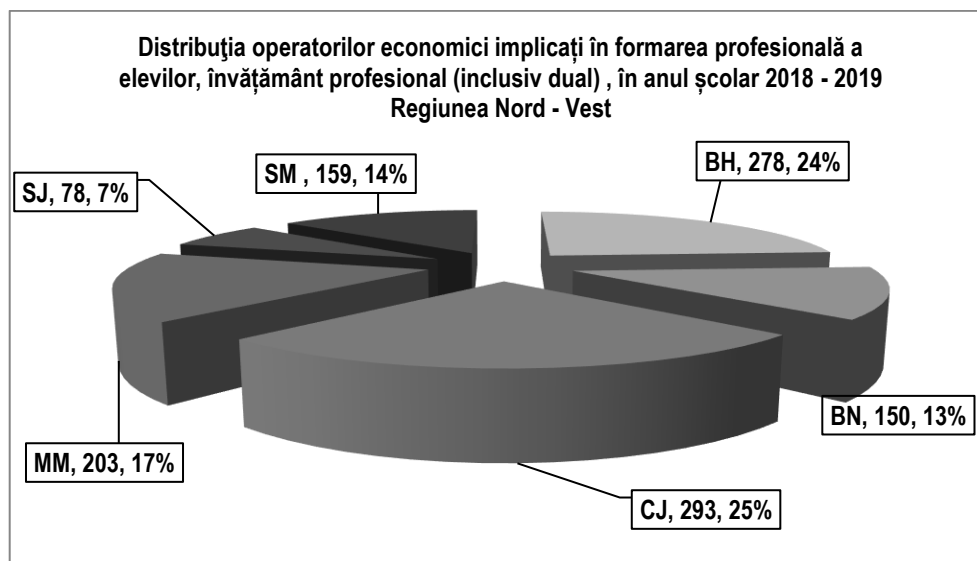
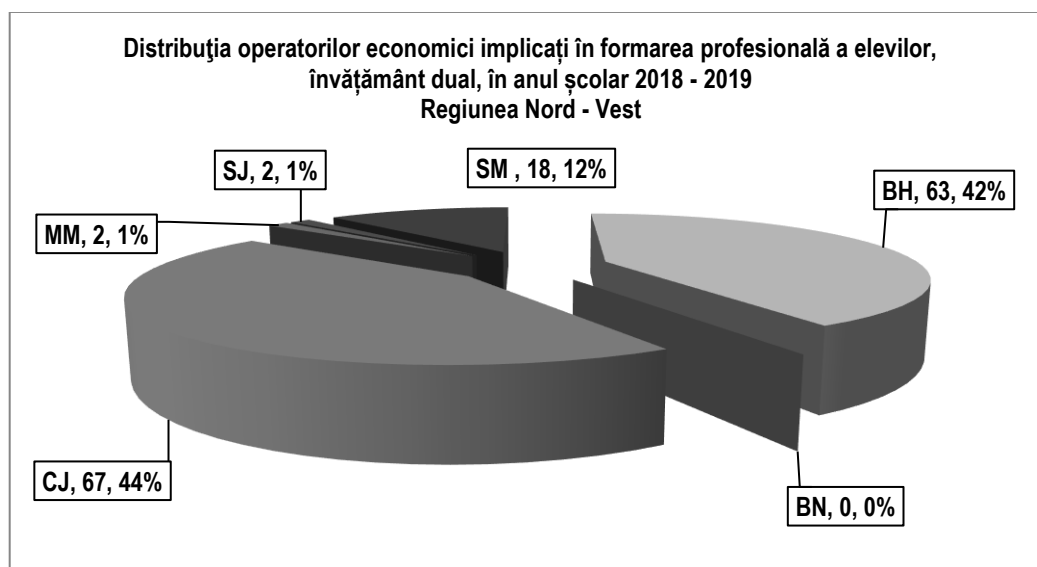

Fig.6.20- Numărul contractelor de parteneriat pentru învățământul profesional,
Sursa datelor: Inspectoratele școlare

Pentru județul Bihor în anul școlar 2022-2023 au fost încheiate 207 contracte de parteneriat pentru învățământul profesional și 81 contracte pentru învățământul profesional dual. În anul școlar 2022-2023 a crescut numărul claselor de învățământ profesional dual din județul Bihor, față de anul școlar anterior, la 20 clase și implicit numărul elevilor de la această formă de învățământ la 482 elevi.

¹¹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „11 Parteneriatul cu operatori economici”

La nivelul regiunii se identifică aceleași domenii cu număr mare de contracte ca și la nivel național: Turism și alimentație, Economic. Analiza pe județele regiunii arată că județul cu cele mai multe contracte de parteneriat încheiate cu operatorii economici este Bihorul.

6.1.10. Rețeaua unităților școlare IPT¹²

Rețeaua școlară pentru învățământ profesional și tehnic la nivelul Regiunii Nord-Vest numără 153 de unități de învățământ IPT de stat, repartizate în județele regiunii. Județul Maramureș are cele mai multe unități de învățământ profesional și tehnic de stat -34, urmat de județul Cluj cu 33 de unități. Județul Bihor cu 24 de unități de învățământ, județul Bistrița-Năsăud cu 24 de unități de învățământ, Satu-Mare cu 22 și județul Sălaj cu 16 de unități de învățământ IPT. Cele mai multe unități de învățământ profesional și tehnic în Regiunea Nord-Vest sunt situate în mediul urban – 115 de unități, iar 38 de unități de învățământ sunt situate în mediul rural. În județul Bihor 17 sunt în mediul urban și 7 în mediul rural.

În județul Bihor pe lângă cele 24 unități de învățământ profesional și tehnic de stat există și 7 unități școlare IPT particulare. Toate unitățile școlare de învățământ profesional și tehnic particulare sunt în mediul urban.

6.1.11. Ierarhizarea unităților IPT funcție de număr de elevi înscriși la învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional, curs de zi¹³

Analiza la nivel județean a scos în evidență relația directă dintre domeniile de formare cele mai solicitate și numărul de școli IPT care școlarizează în aceste domenii. Situația pentru județul Bihor poate fi urmărită în tabelul de mai jos:

IERARHIZAREA ȘCOLILOR IPT DIN JUDEȚUL BIHOR

Nr. crt.	DOMENIU DE FORMARE PROFESIONALĂ	NUMĂR DE ȘCOLI	NUMĂR DE ELEVİ	SITUAȚIA CLASA A IX-A	
				2022-2023	2023-2024
1	Agricultură	5	105	6	121
2	Chimie industrială	0	0	1	14
3	Comerț	5	142	8	220
4	Construcții, instalații și lucrări publice	5	98	5	98
5	Economic	10	301	10	323
6	Electric	2	135	3	116
7	Electromecanică	2	59	4	62
8	Electronică automatizări	1	36	3	90
9	Estetica și igiena corpului omenesc	5	119	4	111
10	Fabricarea produselor din lemn	0	0	1	4
11	Industrie alimentară	2	71	2	54

¹² Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „12 Unități IPT 2017-2018”

¹³ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „13 Ierarhizare școli”

12	Industrie textilă și pielărie	2	23	3	31
13	Materiale de construcții	0	0		
14	Mecanică	13	485	14	519
15	Producție media	1	12		
16	Protecția mediului	0	0		
17	Silvicultură	2	44	1	24
18	Tehnici poligrafice	0	0		
19	Turism și alimentație	12	698	14	675

Domeniile de formare în cele mai multe școli: Mecanică 13 școli la nivel de județ, Economic 10 școli la nivel de județ, Turism și alimentație 12 de școli la nivel de județ sunt și cele mai solicitate de către operatorii economici locali și în topul preferințelor elevilor.

6.1.12. Resursele umane din ÎPT¹⁴

La nivel național analizând datele statistice se poate afirma că evoluția ponderii personalului didactic pe categorii de vârstă a evoluat în sensul creșterii ponderii categoriei 35-54 ani și 55-64 ani, cu o creștere în ultimii ani a ponderii categoriei 65 de ani și peste. Statistic vorbind tot mai multe cadre didactice tinere nu mai optează pentru intrarea în sistemul de învățământ. În privința personalului didactic calificat la nivelul regiunii de Nord-Vest și a județelor componente situația se prezintă ca mai jos:

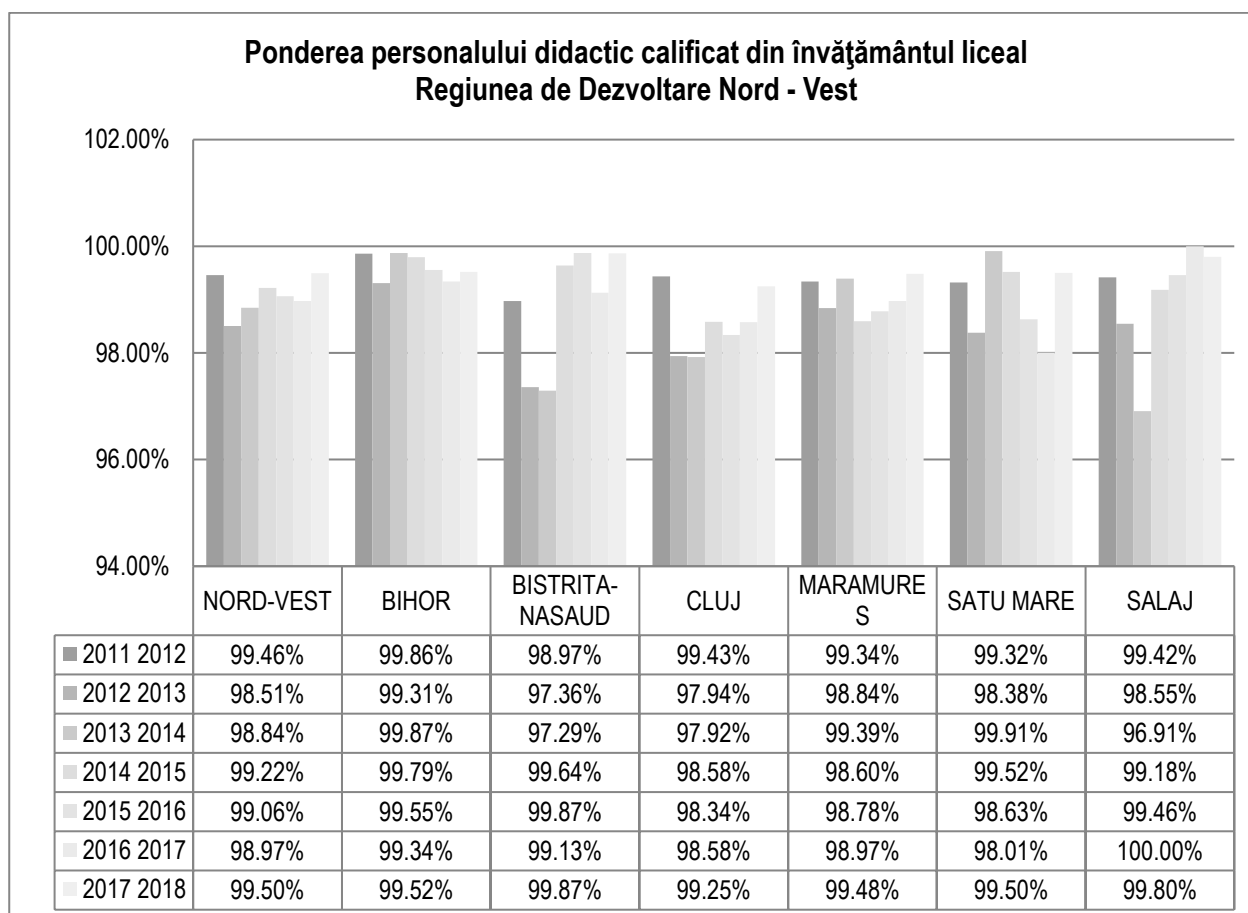

Fig. 6.21- Evoluția personalului didactic calificat, Sursa datelor: INS

¹⁴ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „14 Resurse umane”

Categoria de vârstă 35-54 ani și 55-64 ani reprezintă 82% din totalul cadrelor didactice din sistemul de învățământ profesional și tehnic în anul 2017-2018, iar categoria 65 ani și peste atinge o pondere de 2,2%.

La nivelul Regiunii Nord-Vest, ponderea personalului didactic calificat (98,97%) din învățământul profesional și tehnic este ușor mai ridicată decât media națională (98,28%) Ponderile înregistrate au fost foarte ridicate în toate județele regiunii de peste 97%.

6.1.13. Infrastructura unităților școlare din IPT¹⁵

Infrastructura unităților de învățământ din învățământul profesional și tehnic are o însemnătate capitală în asigurarea unui învățământ de calitate.

La nivel național statistica privind numărul de laboratoare școlare în învățământul liceal, profesional și postliceal, pe regiuni de dezvoltare și județe, la începutul anului școlar 2017-2018, arată că Regiunea Nord-Vest a avut un număr de 1159 de laboratoare, cele mai multe fiind în județul Cluj(403 laboratoare) și cele mai puține în județul Bistrița-Năsăud (100).

Referitor la numărul de ateliere școlare în învățământul liceal, profesional și postliceal, pe regiuni de dezvoltare și județe, la începutul anului școlar 2017-2018, Regiunea Nord-Vest (514 ateliere) se situa pe locul al patrulea după regiunile, Nord-Est (648 ateliere), Centru (632 ateliere) și Sud-Muntenia cu (545 ateliere).

În cadrul regiunii Nord-Vest județul Cluj ocupă primul loc, cu 170 de ateliere școlare, urmat de Bihor cu 94 ateliere. Cel mai mic număr de ateliere școlare a fost în județul Bistrița-Năsăud, 48 ateliere școlare. Statistic situația este prezentată în tabelele de mai jos.

REGIUNEA MEDIUL	SALI DE CLASA SI CABINETE SCOLARE	SALI DE GIMNASTICA	LABORATOARE SCOLARE	ATELIERE SCOLARE	TERENURI SPORTIVE AMENAJATE	BAZINE DE INOT
Nord - Vest	6457	256	1159	514	234	-
URBAN	5828	233	1075	474	217	-
RURAL	629	23	84	40	17	-

REGIUNEA MEDIUL	SALI DE CLASA SI CABINETE SCOLARE	SALI DE GIMNASTICA	LABORATOARE SCOLARE	ATELIERE SCOLARE	TERENURI SPORTIVE AMENAJATE	BAZINE DE INOT
JUD. Bihor	1758	56	251	94	109	-
URBAN	1490	50	231	87	59	-
RURAL	268	6	20	7	50	-

Fig.6.22- Baza materială în învățământul liceal, pe medii de rezidență, la începutul anului școlar 2017-2018 în Regiunea Nord-Vest

¹⁵ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „15 Baza materială”

Sursa datelor:

INS statistica educației "Învățământul liceal la începutul anului școlar 2017-2018"

6.1.14. Cheltuieli publice pentru educație¹⁶

Referitor la Cheltuielile publice pentru educație EUROSTAT furnizează situațiile statistice ale țărilor membre. Ultimele date oficiale oferite de CNDIPT sunt din păcate la nivelul anului 2017.

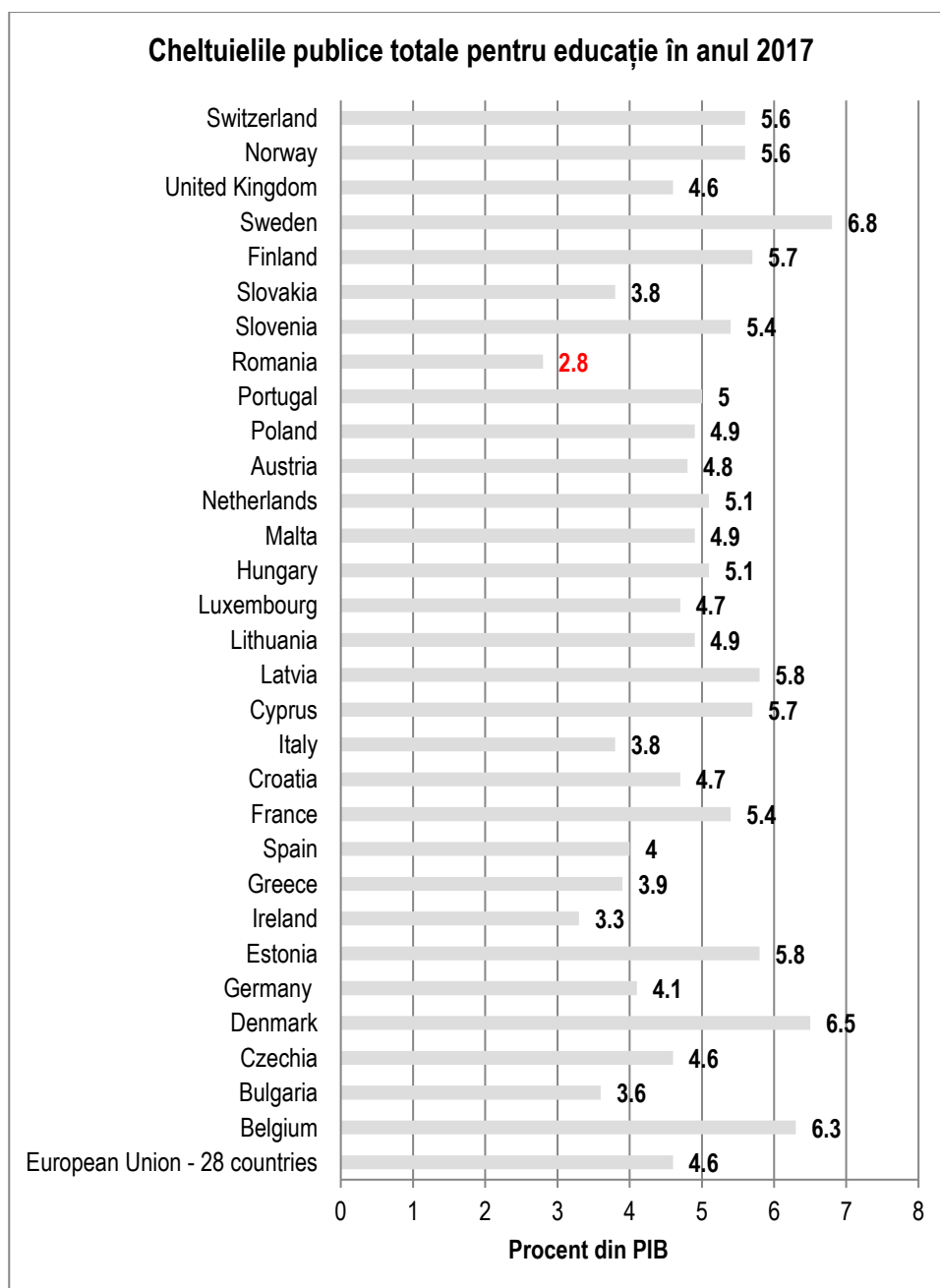

Fig.6.23- Cheltuieli publice pentru educație, Sursa:Eurostat (educ_ueo_fine06)

¹⁶ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „16 Cheltuieli pentru educație”

După cum se poate observa România a alocat în 2017, 2,8% din PIB pentru cheltuielile publice totale din educație (excluzând dezvoltarea educațională timpurie a copiilor). După statisticile Eurostat România alocă cel mai mic procent din PIB pentru educație comparativ cu celelalte state ale Uniunii Europene, fiind pe ultimul loc.

Cheltuielile publice pentru Învățământul secundar superior și postliceal non-terțiar (nivelurile ISCED 3 și 4), în 2017, situează România din nou pe ultimul loc între statele uniunii cu un procent 0,67%.

Cheltuielile publice totale pentru educație din România au avut o evoluție descrescătoare, așa cum se observă din graficul de mai jos (ca și pondere din PIB)

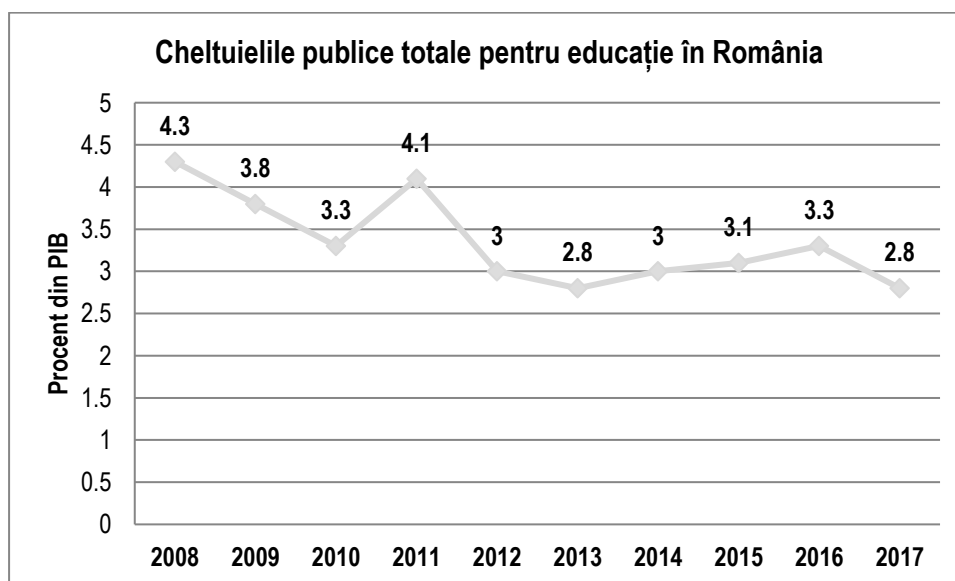

Fig.6.24, Sursa INS

6.2. Indicatori de proces

6.2.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT

Strategia de descentralizare a învățământului preuniversitar vizează transferul de autoritate, responsabilitate și resurse în privința luării deciziilor și a managementului general și financiar către unitățile de învățământ și comunitatea locală.

Descentralizarea funcțională implică și antrenarea sporită în mecanismele decizionale a partenerilor sociali, pentru a garanta apropierea deciziei de beneficiarii serviciului public de educație. Cadrul instituțional pentru dezvoltarea parteneriatului social în educație și formare profesională se bazează pe structurile consultative inițiate în sprijinul deciziei la nivel local și regional.

Aceste structuri sunt:

- la nivel regional: Consorțiul Regional (CR) – ca structură partenerială consultativă în sprijinul Centrului Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic și al Inspectoratelor Școlare;

- la nivel local (județean): Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social (CLDPS) – ca structură partenerială consultativă în sprijinul Inspectoratelor Școlare;

- la nivelul unităților de învățământ: Consiliile de administrație/Consiliile profesionale;
- la nivel național: Comitetele sectoriale.

Principalele atribuții ale structurilor menționate, în procesul de planificare a ofertei educaționale, sunt următoarele:

- Comitetele sectoriale (la nivel național): validarea Standardelor de Pregătire Profesională;
- Consorțiul Regional: identificarea nevoilor de calificare la nivel regional, elaborarea/actualizarea Planului regional de acțiune pentru învățământ (PRAI), cu integrarea componentei privind contribuția specifică a învățământului superior la dezvoltarea regională;
- CLDPS: corelarea ofertei educaționale din învățământul profesional și tehnic cu comanda socială și cu nevoile de dezvoltare personală și profesională a beneficiarilor pregătirii profesionale; elaborarea/actualizarea Planului local de acțiune pentru învățământ (PLAI); analizarea și avizarea propunerilor prezentate de inspectoratul școlar privind proiectele planurilor de școlarizare pentru învățământul profesional și tehnic din județ;
- Consiliile de administrație/Consiliile profesionale: sprijinirea elaborării și avizarea Planului de Acțiune a Școlii (PAS).

În cadrul programului multianual Phare TVET, Consorțiile Regionale și Comitetele Locale au fost antrenate în elaborarea, respectiv actualizarea anuală a documentelor de planificare strategică pe termen lung la nivel regional (PRAI) și local (PLAI), pe baza cărora la nivelul fiecărei școli din program au fost elaborate planuri școlare de acțiune (PAS).

La nivelul unităților școlare, principalul instrument de planificare strategică pe baza analizei mediului intern (autoevaluare) și extern este concretizat prin Planurile de acțiune ale școlilor (PAS) Școlile cuprinse în programul Phare TVET au beneficiat de formare și asistență pentru elaborarea PAS și în raport cu PRAI și PLAI. Începând cu anul școlar 2006-2007 s-a generalizat elaborarea Planurilor de acțiune ale școlilor (PAS) pentru toate unitățile de învățământ profesional și tehnic. În sprijinul elaborării documentului, școlile au beneficiat de formare și asistență din partea unităților de învățământ cuprinse în programul Phare 2003 și a inspectoratelor școlare.

Având în vedere mecanismele de finanțare în vigoare și autonomia comunității locale, este esențială antrenarea autorităților locale în procesul de planificare strategică pe termen lung în ÎPT.

Principalele probleme identificate în cadrul acestui proces sunt referitoare la:

- slaba legătură și controlul redus între nivelul regional de planificare și nivelul decizional în învățământ (inspectoratele școlare județene și școlile, autoritățile locale);
- finanțarea învățământului preponderent centrată pe activitățile curente/pe termen scurt și foarte puțin pe nevoile și prioritățile pe termen lung;
- antrenarea insuficientă a agenților economici în efortul de planificare pe termen lung în ÎPT;
- neimplicarea sau implicarea formală a partenerilor sociali din Consiliile de Administrație ale Școlilor în procesul de planificare pe termen lung la nivelul școlii.

Un alt domeniu al descentralizării funcționale este curriculum-ul în dezvoltare locală (CDL) – componentă importantă a planului de învățământ, care vizează adaptarea conținutului pregătirii la cerințele locale din partea beneficiarilor instruirii (agenți economici, comunitate locală, elevi).

6.2.2. Asigurarea calității în ÎPT

Nevoia unor mecanisme reglementate de asigurare a calității serviciilor de educație și formare profesională care să garanteze aplicarea riguroasă a standardelor de pregătire și satisfacția beneficiarilor (forța de muncă și angajatorii) a condus la adoptarea Legii nr. 87 din 13 aprilie 2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/12.07.2005 privind asigurarea calității educației.

În IPT, introducerea unui sistem de asigurare a calității în educație s-a generalizat începând cu anul școlar 2006-2007 pentru toate unitățile de învățământ, mai întâi aplicându-se principiul 5 al calității – “predarea și învățarea” și a fost extins treptat astfel încât, în prezent, se aplică pentru toate cele 7 principii.

Mecanismul de asigurare a calității utilizat este construit pe autoevaluarea din partea școlii, confruntată cu evaluarea externă (prin inspecție școlară), ambele fiind structurate pe același set de indicatori (descriptori de performanță). Rezultatele evaluării se regăsesc în planurile de îmbunătățire a calității.

Conducând la creșterea transparenței față de beneficiari, mecanismele de asigurare a calității vor avea, în același timp, un impact decisiv în motivarea și implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertei și a strategiilor de îmbunătățire a acesteia.

6.2.3. Situația școlară a elevilor din IPT la sfârșitul anului școlar¹⁷

Promovabilitatea în învățământul liceal la sfârșitul anului școlar 2016-2017

Analiza rezultatelor elevilor prin prisma promovabilității a scos în evidență faptul că Regiunea Nord-Vest ocupă primul loc la nivel național având cel mare procent de promovabilitate între regiuni cu 98,1%. Media la nivel național a fost de 96,3%.

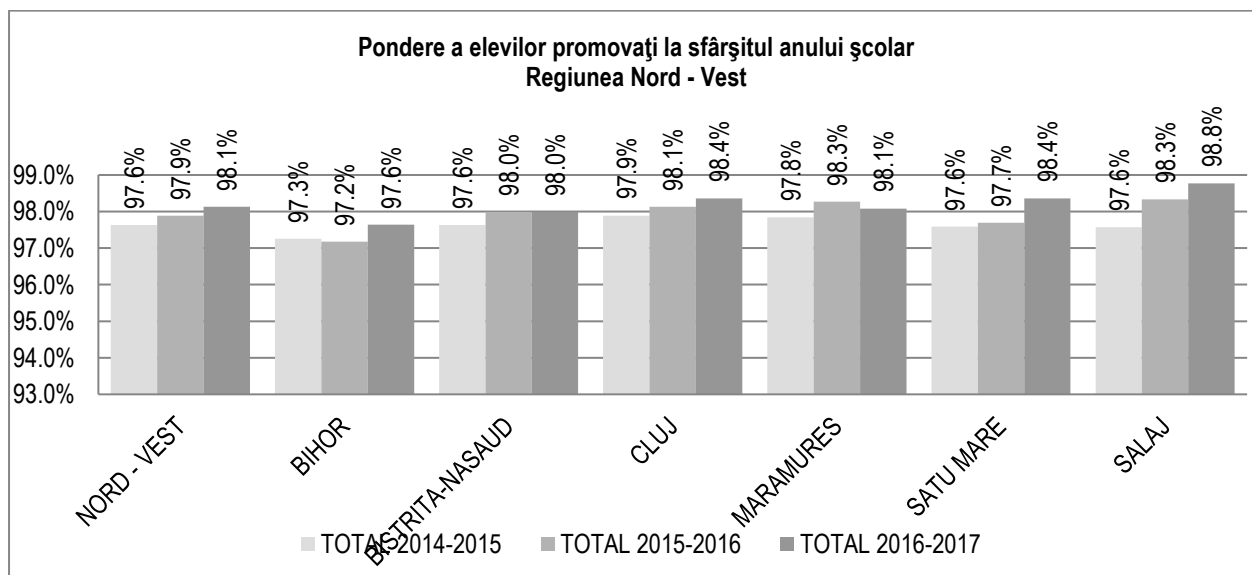

Fig.6.25- Promovabilitatea la nivel de regiune și județe,
Sursa datelor: INS - Statistica pentru Educație

¹⁷ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa Educație

Analiza pe cele patru clase liceale privind promovabilitatea la nivelul regiunii, relevă faptul că procentele de promovabilitate ale regiunii sunt mai ridicate decât cele la nivel național cu 1-2%. Raportat la județele regiunii se constată că procentul de promovabilitate este cel mai ridicat la clasele a XII-a unde atinge o medie de 99%, scăzând apoi ușor până la un nivel de apropiat de 95% la clasele a IX-a. Pentru județul Bihor, în anul școlar 2016-2017, aceste procente se regasesc în tabelul următor:

Clasa	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa XI-a	Clasa a XII-a	Clasa a XIII-a
Procent	97,5	99	98,9	98,9	90,7

Totalul promovabilității pe cei 5 ani de liceu este la nivel de regiune Nord-Vest de 98,1%, iar la nivel de județ Bihor 97,7%.

Promovabilitatea în învățământul profesional la sfârșitul anului școlar 2016-2017

Din datele statistice furnizate de către INS, Regiunea Nord-Vest a avut cel mai mare procent de promovabilitate la învățământul profesional în anul școlar 2016-2017, de 92,2%, fiind urmată de Regiunea Centru cu (91,8%).

La nivelul județului Bihor procentul de promovabilitate pentru învățământul profesional a fost de 91,7%, în anul școlar 2015-2016 și de 90,6 în anul școlar 2016-2017.

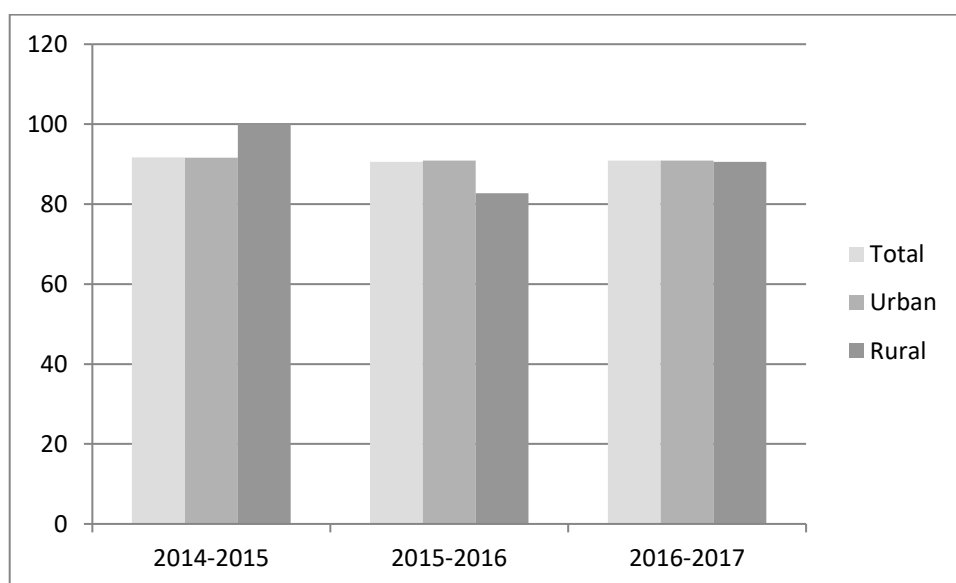

Fig.6.26, Sursa datelor: INS - Statistica pentru Educație

Promovabilitatea în învățământul postliceal la sfârșitul anului școlar 2016-2017

Promovabilitatea în învățământul postliceal, prin școala postliceală a fost cea mai ridicată în Regiunea Nord-Vest (98,7%) și în același timp mai ridicată decât media la nivel național de 97, %.

La nivelul județului Bihor procentul de promovabilitate a fost de 98,1%.

6.2.4. Serviciile de orientare și consiliere

Serviciile de orientare școlară și profesională, precum și cele de consiliere și asistență psihopedagogică la nivelul județului nostru au funcționat în continuare, în numeroase unități de învățământ profesional și tehnic. În mod specific, ele au fost calibrate, ținând cont de prevederile legislative OMECTS nr. 5555/2011, la numărul de elevi din unitate și la necesitățile de consiliere și asistență psihopedagogică din teren. Tematica orelor de consiliere a urmărit autocunoașterea și dezvoltarea personală a elevilor (identificarea aptitudinilor, intereselor, valorilor; cunoașterea stilului de învățare etc.), investigarea lumii profesiilor, etapele procesului decizional, pregătirea pentru angajare (studierea ofertelor de muncă disponibile pe piață, discuții cu angajatori, conceperea CV-ului și a scrisorii de intenție); vizite la fața locului, la diverse firme și operatori economici pentru o mai bună înțelegere a mediului profesional. Din punctul de vedere al dotărilor, cabinetele dispun de materiale tipărite (profile ocupaționale, broșuri informative) și de softuri electronice de investigare a trăsăturilor de personalitate ale elevilor și de consilierea carierei (BTPAC, CAS, Interoption, CCP online etc.) obținute prin programe guvernamentale 2007, achiziții realizate de școli și proiecte din fonduri europene (cum ar fi POSDRU/160/2.1/S/139788 "Eficientizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională a elevilor prin metode computerizate").

Orientarea și consilierea elevilor poate fi abordată și sub aspectul tendințelor și evoluțiilor în sondajele de opinie ale elevilor. Ancheta educațională omnibus derulată de Școala Doctorală de Sociologie din cadrul Universității din Oradea, în colaborare cu Inspectoratul Școlar al Județului Bihor și Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Bihor privind orientarea școlară și profesională a elevilor din clasele a VIII-a constată menținerea interesului pentru filiera teoretică, o ușoară creștere pentru filiera tehnologică și scăderea interesului pentru cea vocațională.

În anul școlar 2018-2019 au fost chestionați 4261 din 5360 elevi înmatriculați în clasa a VIII-a, ceea ce reprezintă un procent de 79,49% din totalul populației de clasa a VIII-a din județ. În urma analizei datelor, rezultă că 77,3 % doresc să-și continue studiile la forma de învățământ de zi, la liceu și școală profesională (19,9%). La o verificare mai detaliată a datelor, în cazul celor care declară că nu doresc să continue școala (2,8%), remarcăm faptul că nu este vorba de un refuz categoric, ci mai degrabă de anumite situații particulare socio-economice: întreruperi din cauza unor lipsuri materiale, posibila emigrare și/ sau dorința de a se califica într-o meserie sau activitate ce nu se regăsește în oferta educațională de pe plan local sau care ține de anumite îndeletniciri tradiționale ale familiei de proveniență (de exemplu, prelucrarea artizanală, lăutărie, antreprenariat periferic, crescători de melci, tuning etc.).

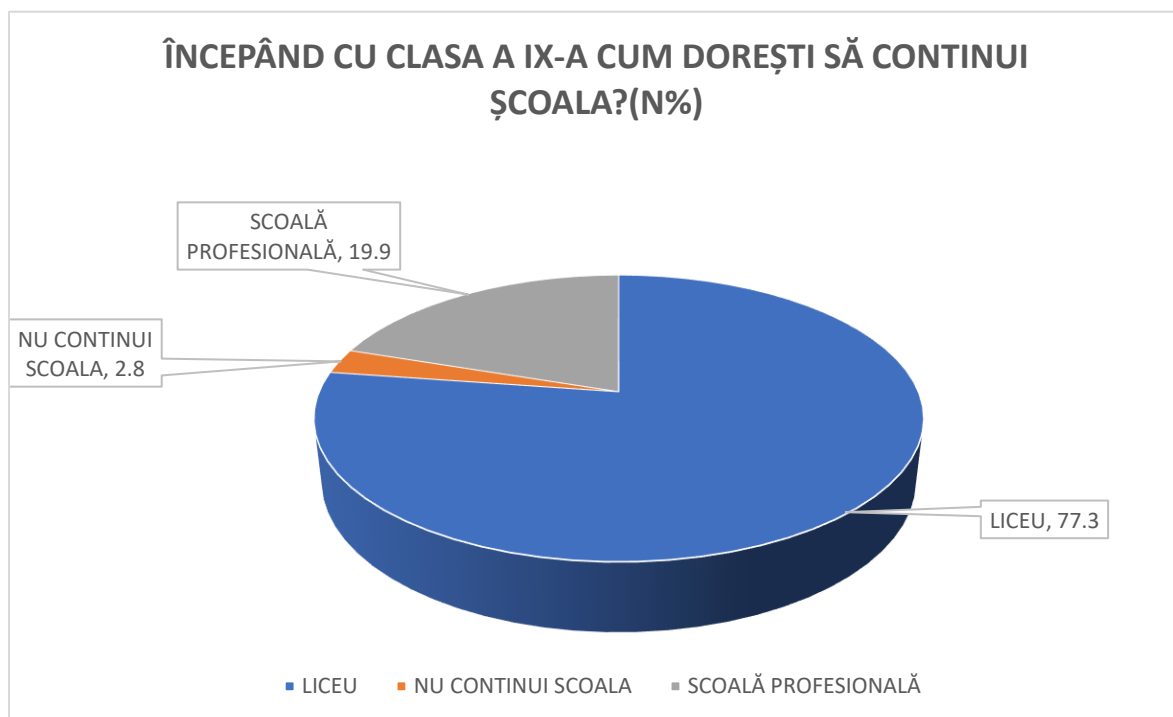

Fig. 6.27- Grafic privind opțiunile elevilor (clasa a VIII-a din anul școlar 2018 – 2019 pentru anul școlar 2019 – 2020) pentru forma de învățământ privind continuarea studiilor, Sursa- CJRAE Bihor

Până la ce nivel dorești să îți continui studiile? (N%)

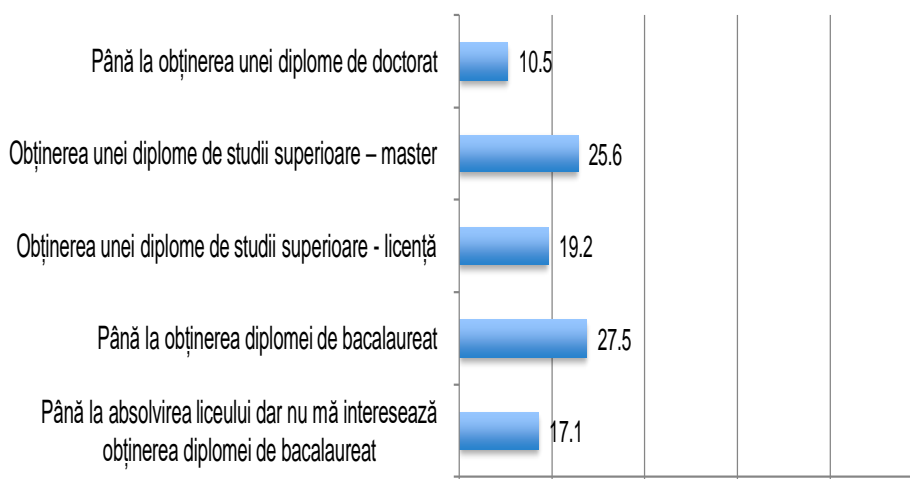

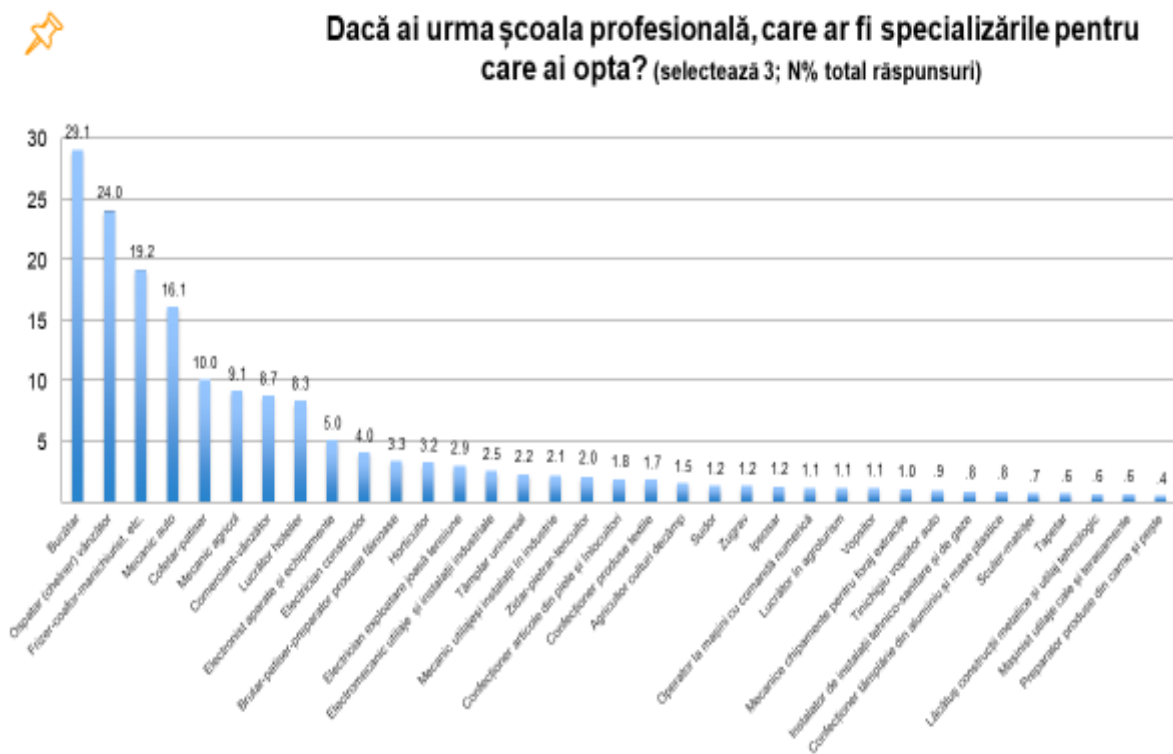
Fig.6.28- Graficul - Opțiunile elevilor din clasa a VIII-a din anul școlar 2018 – 2019 privind nivelul maximal vizat în continuarea studiilor

Sursa: Monitorul Educațional al Rezultatelor, Practicilor și Atitudinilor în Școlile din Bihor, 2018-2019 (MERPAS) (<http://socioumane.ro/blog/ccs/2019/05/07/rezultatele-anchetei-merpas/>)

Din punctul de vedere al dezirabilității continuării studiilor remarcăm un procent de 82,9 de respondenți care doresc să continue studiile cel puțin până la nivelul de bacalaureat și peste acest nivel; în schimb, restul sunt mai degrabă într-o stare de incertitudine.

În ceea ce privește opțiunile școlare, dacă analizăm din punct de vedere al filierei, elevii se orientează, și în acest an, **tot spre filiera teoretică** (profil real 29,5%, profil uman 25%), urmată de cea tehnologică (profil tehnic 14,1%, servicii 12,2% și resurse naturale și protecția mediului 2,5%), mai slab reprezentată fiind filiera vocațională (de exemplu, profilul sportiv 4,7%, pedagogic 3,4% și teologic 1,8%). O primă interpretare a acestui fapt ar putea avea în vedere inerția perceptivă că la liceele teoretice, actul de învățare este mai calitativ ("se face mai multă școală"). O altă explicație, ține tot de aprecierea că un liceu „teoretic și bun” oferă șanse sporite de a continua studiile și de reușită în viață. Totuși, vârsta elevilor chestionați (14-15 ani) ar putea, într-o anumită măsură, să distorsioneze constatările anchetei prin faptul că la această vârstă, interesele pentru viitorul personal mai îndepărtat nu sunt cristalizate, ei fiind supuși multiplelor influențe (grup de prieteni, mediu on-line etc.). În schimb, un semnal de alarmă este ridicat de motivația pentru continuarea formei viitoare de educație! Aceasta nu este determinată de fapte, date, rezultate obiective (cum ar fi de exemplu rezultatele școlare), ci de planuri de viitor (52,2%), de pasiuni pentru domenii de activitate (idealizat în multe cazuri) (25,6%) și de dorința de a câștiga bani (11%) etc. Raportat la atitudinile elevilor față de învățământul profesional, aproximativ o treime consideră mai prestigioasă calificarea oferită de un liceu, decât de o școală profesională.

Potrivit rezultatelor aceleași anchete, primele 3 opțiuni ale elevilor pentru o **calificare obținută prin școala profesională** sunt majoritare în domeniul serviciilor: bucătar (29,1%); ospătar, (chelner), vânzător în unități de alimentație (24%) și frizer-coafor-manichiurist-pedichiurist (19,2%).

În concluzie, tendința pentru continuarea studiilor la nivelul învățământului profesional și tehnic se conturează, din punctul de vedere al elevilor, în jurul **profilului de Servicii**. Drept urmare, se ridică în continuare necesitatea flexibilității ofertei educaționale atât din perspectiva dinamicii pieței muncii, cât mai ales în privința susținerii dezvoltării economiei, prin adaptarea opțiunilor la cerințele tehnologiilor viitoare. În unele cazuri, oferta școlilor profesionale suferă de o anumită inerție, ea nefiind foarte axată pe meserii de viitor (meserii din domeniul electronicii, automatizării, telecomunicațiilor, robotică etc.), ci mai degrabă să conserve anumite profesii în care calificarea se poate face mai rapid și mai ieftin la locul de muncă.

Datorită metodologiei computerizate a admiterii la licee, opțiunile elevilor se axează pe maximizarea șanselor de a accede la o unitate de învățământ liceal care în percepția lor este "de prestigiu" și „se învață carte”, refuzând în primă instanță unități școlare care ar fi mai la îndemână din diverse motive, cum ar fi apropierea de domiciliu sau profesionalizarea.

6.3. Indicatori de ieșire

6.3.1. Absolvenți pe niveluri de educație¹⁸

Absolvenți în învățământul liceal

Analiza evoluției numărului de absolvenți din învățământul liceal urmărită în perioada 2010-2016, la nivelul Regiunii Nord-Vest a scos în evidență același trend înregistrat și la nivel național pentru toate cele trei filiere.

În regiunea Nord-Vest, numărul absolvenților filierei teoretice a marcat o scădere semnificativă în anul 2011 la 10318 absolvenți, după care a crescut ușor pînă la 11194 absolvenți în 2014 și a scăzut din nou la 10042 absolvenți în 2016.

Pentru filiera tehnologică evoluția a fost sinuoasă cu scăderi și creșteri semnificative, astfel că la începutul intervalului numărul de absolvenți a fost de 15.119, în 2014 acesta ajuns la 11483 absolvenți iar în 2016 la 7925.

Pentru filiera vocațională evoluția a fost aproximativ constantă pentru intervalul 2010-2015.

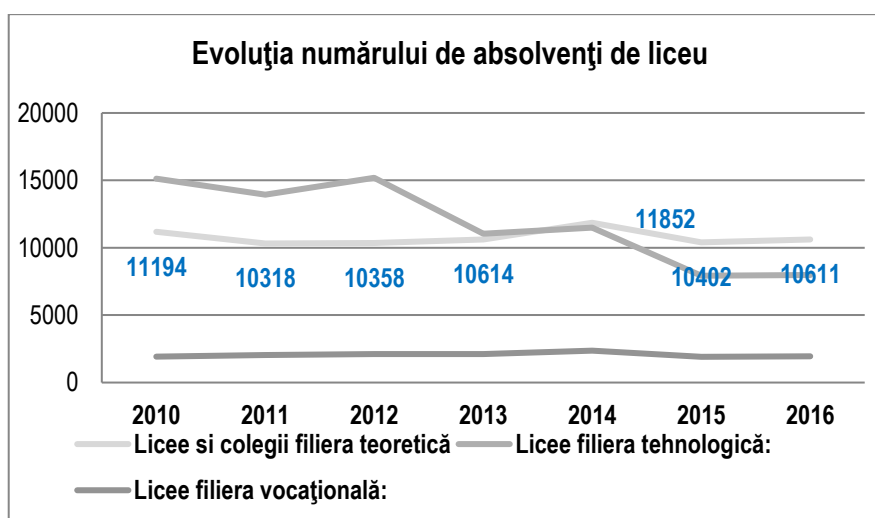

Fig.6.29- Evoluția numărului de absolvenți de liceu la nivel de regiune Nord-Vest, Sursa: INS

¹⁸ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa Educație

Pentru județul Bihor evoluția numărului de elevi absolvenți la cele 3 filiere se prezintă în tabelul de mai jos:

Filieră	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Teoretică	2766	2443	2570	2772	3092	2642	2245	2259	2256
Tehnologică	3995	3468	3978	2691	2551	1709	2197	2310	2228
Vocațională	428	448	416	423	484	443	391	431	443

Absolvenți în învățământul profesional

Evoluția numărului de absolvenți în învățământul profesional în Regiunea Nord-Vest a fost profund influențată de aspectele legislative care au marcat schimbări în învățământul profesional. Scăderea masivă s-a produs în anul 2011, unde comparativ cu 2010, numărul de absolvenți a scăzut de la 4925 de absolvenți la 829 de absolvenți.

Modificarea politicilor educaționale în sensul încurajării învățământului profesional a făcut ca în perioada 2011-2016 numărul absolvenților din învățământul profesional să crească la 19423 de absolvenți, trendul fiind crescător.

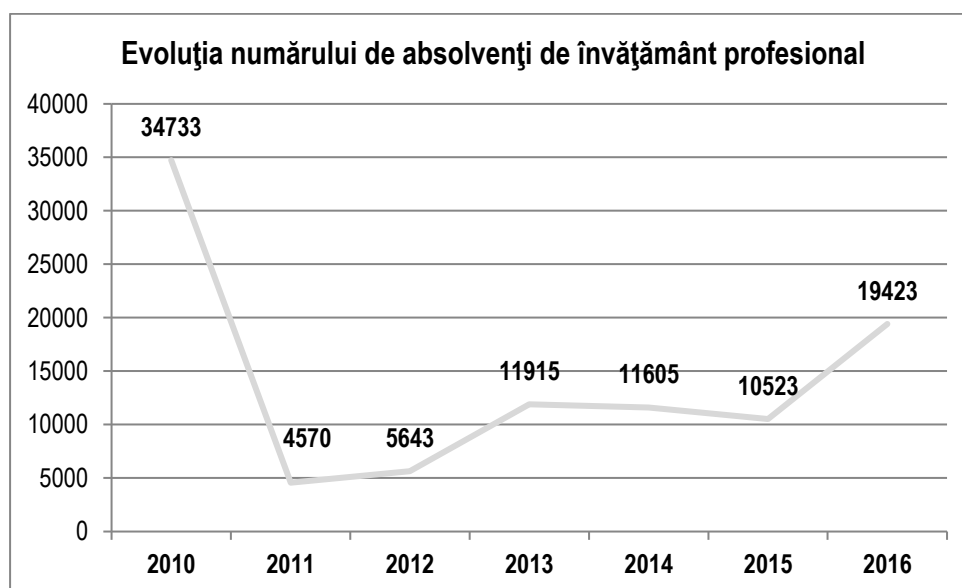

Fig.6.30- Evoluția absolvenților de învățământ profesional, Sursa: INS

Pentru județul Bihor evoluția numărului de absolvenți pentru perioada analizată este prezentată în tabelul de mai jos:

An școlar	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Număr absolvenți	1094	129	196	307	536	440	737	986	1157	1141

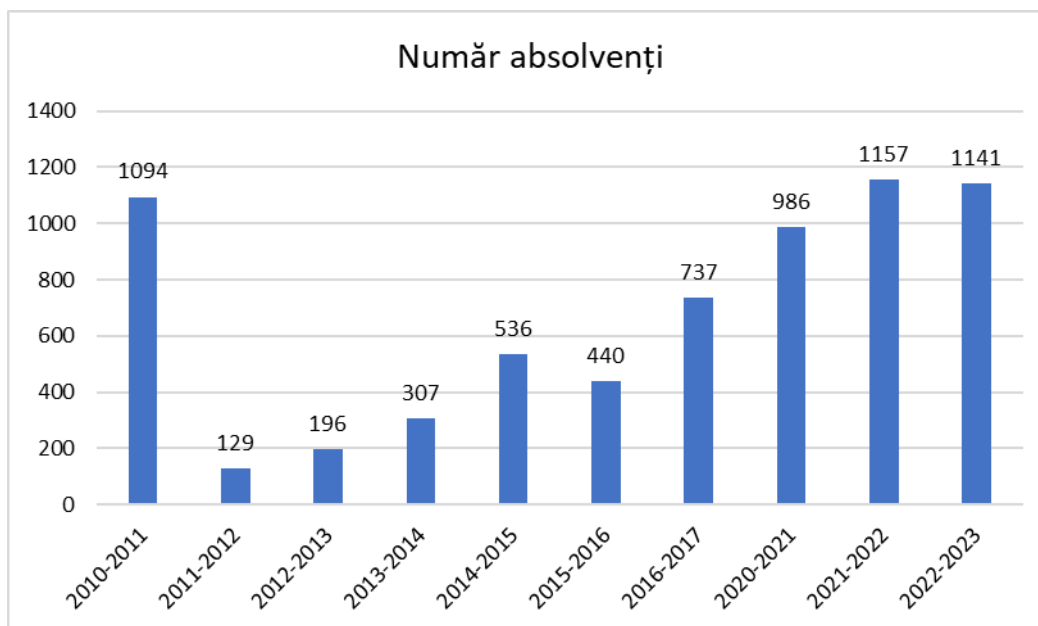

Fig.6.31- Evoluția absolvenților de învățământ profesional-JUD. BIHOR

Absolvenți în învățământul postliceal

Analiza statistică a arătat că școala postliceală a devenit din ce în ce mai atractivă, numărul absolvenților a crescut de la 2719 în 2010, la 4232 în 2014 apoi a început să scadă la 3628 în 2016. Nu același lucru se poate afirma referitor la școala de maștri unde în perioada analizată, numărul de absolvenți a scăzut. O ușoară creștere a fost înregistrată în anul 2014, la 234 de absolvenți dar a scăzut în 2016 la 185 absolvenți. În anul școlar 2021-2022 au absolvit 623 elevi ai învățământului postliceal.

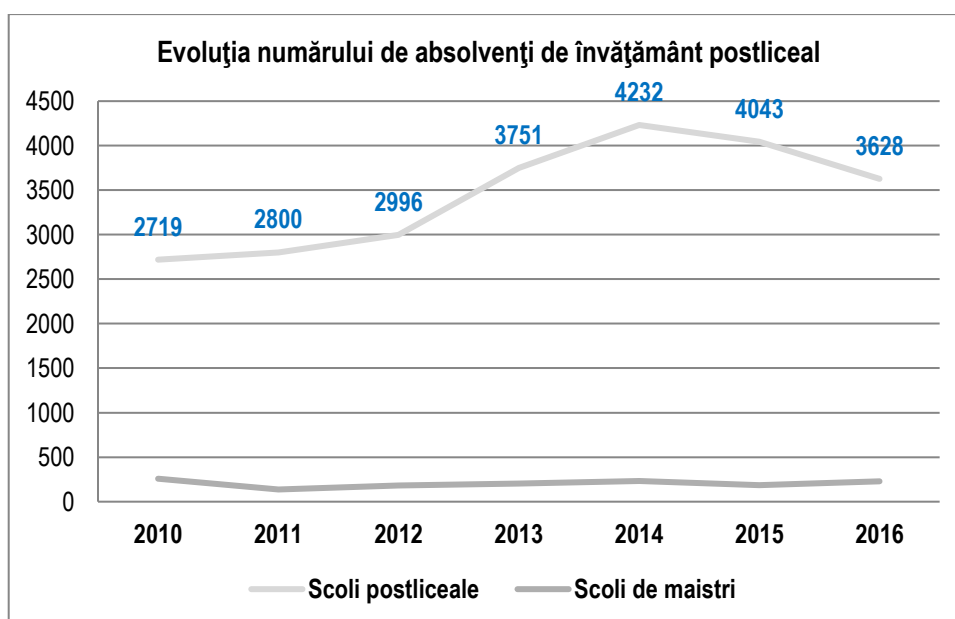
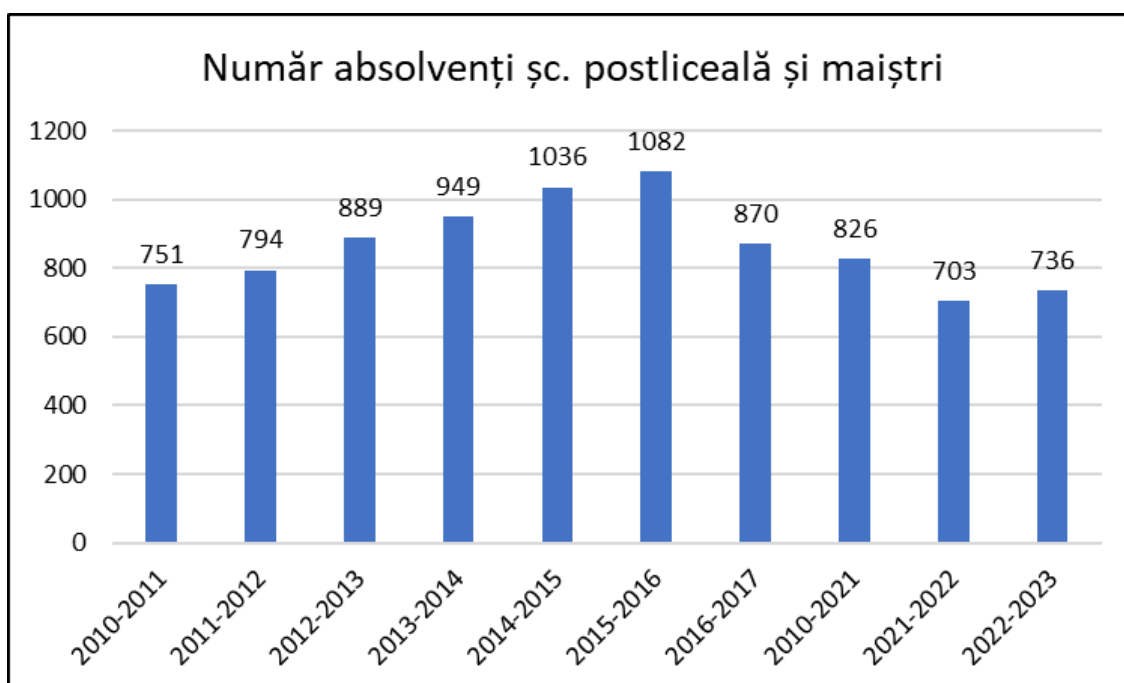

Fig.6.32- Evoluția numărului absolvenților învățământului postliceal, Sursa: INS

Pentru județul Bihor evoluția numărului de absolvenți pentru perioada analizată este prezentată în tabelul de mai jos:

An școlar	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Număr absolvenți șc. postliceală și maiștri	751	794	889	949	1036	1082	870	826	703	736
postliceal	710	762	843	903	1028	1060	859	826	703	723
maiștri	41	32	46	46	8	22	21	-	-	13

6.3.2. Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED¹⁹

Rata de absolvire în învățământul gimnazial are valori de peste 85% în regiunea Nord-Vest în tot intervalul analizat mai puțin ultimul an școlar, valorile fiind comparabile cu cele la nivel național. Pe medii de rezidență se observă o diferență semnificativă între mediul urban (peste 97%) și mediul rural (75%), iar pe sexe, rata de absolvire este mai mare la fete comparativ cu băieții. Pentru județul Bihor rata de absolvire este comparabilă cu media regională.

¹⁹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa Educație

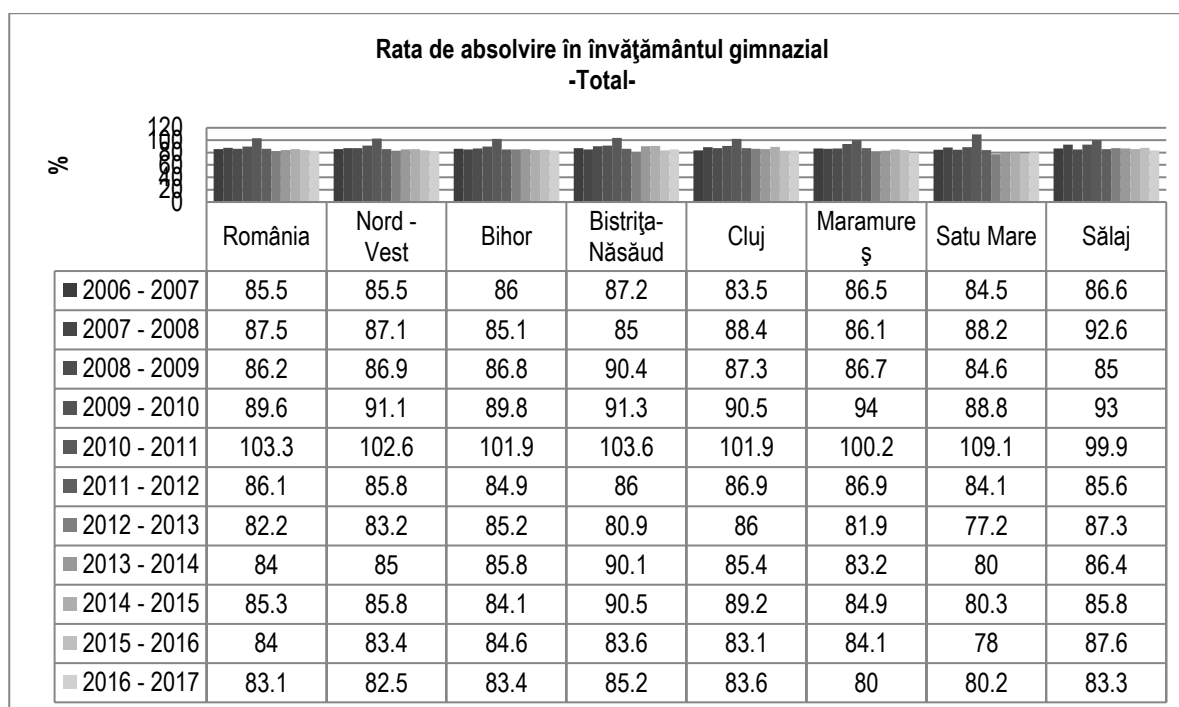

Fig.6.33- Evoluția ratei de absolvire la gimnaziu, Sursa: INS

Rata de absolvire la nivel liceal

La nivel liceal rata de absolvire are o evoluție ascendentă în tot intervalul analizat, cu o creștere progresivă de la 54,2% în anul școlar 2006/2007 la 91% în anul școlar 2014/2015 și apoi o scădere bruscă. Ea peste media națională (89,1% în anul școlar 2014/2015 și puțin mai mare în 2016-2017. O bună rată de absolvire se înregistrează în anul școlar 2016-2017 în județul Bihor (76,8%). Pe sexe trendul pozitiv se menține la fete, în timp ce băieții au o rată de absolvire mai scăzută

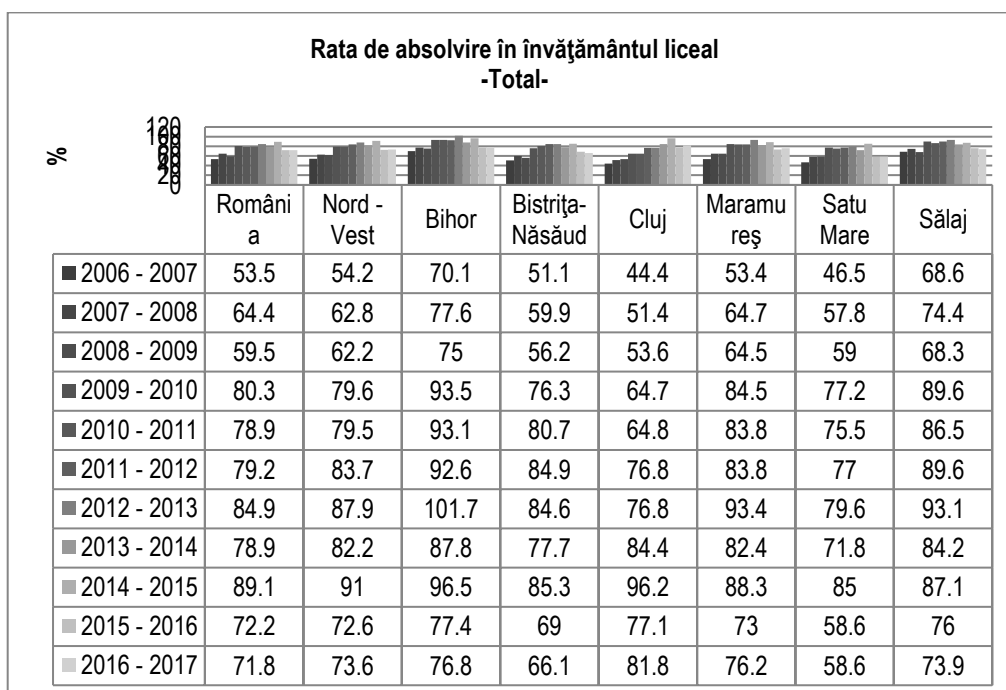

Fig.6.34-Rata de absolvire în învățământul liceal, Sursa: INS

Județul Bihor deține procente mai bune decât media regională la acest indicator pentru fiecare an de studiu din intervalul analizat.

Rata de absolvire în învățământul profesional

La învățământul profesional rata de absolvire analizată în perioada 2006- 2017, în Regiunea Nord-Vest a avut o evoluție descrescătoare de la 42% în 2006 la 14,8% în 2011, iar apoi în perioada în care nu au mai fost repartizate locuri la învățământul profesional (2011-2013) rata a scăzut foarte mult la 2,7%, începând să crească ușor la 11,2 în 2017.

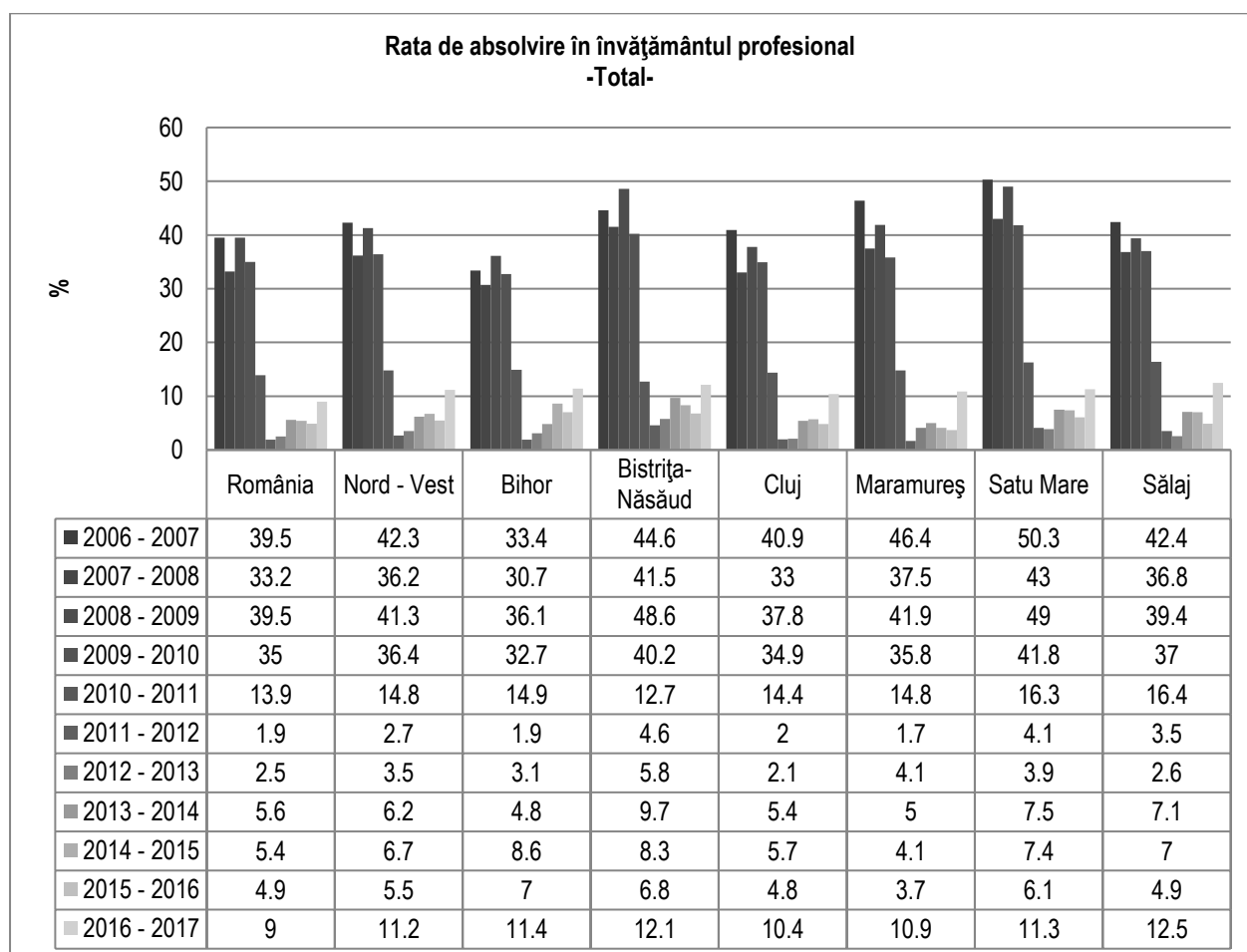

Fig.6.35- Rata de absolvire în învățământul profesional, Sursa: INS

Rata de absolvire în învățământul postliceal

Tendința generală identificată este de creștere a ratei de absolvire în învățământul postliceal. Dacă la începutul intervalului în 2006, rata de absolvire a fost foarte scăzută la nivelul regiunii, doar 3,9%, în 2017 ea a fost de 14,1%. Este de remarcat că la acest indicator județul Bihor depășește media regională în fiecare an școlar analizat.

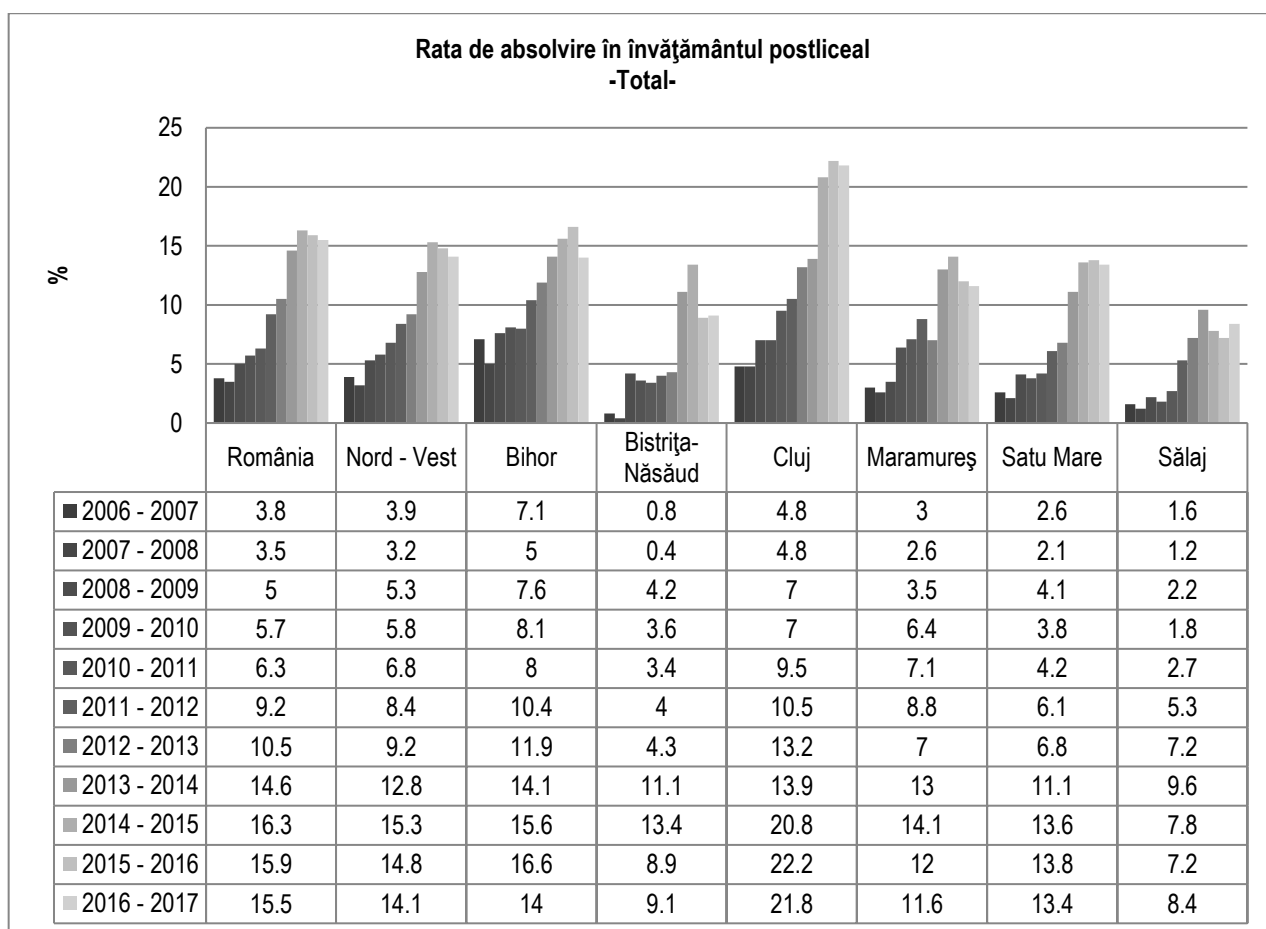

Fig. 6.36- Rata de absolvire în învățământul postliceal, Sursa: INS

La nivelul Regiunii nord-Vest doar două județe (Bihor și Bistrița-Năsăud) au clase de învățământ postliceal în mediul rural, unde rata de absolvire a fost extrem de mică (0,5%, respectiv 2,5%).

6.3.3. Rata de tranziție la următorul nivel de educație²⁰

Din datele statistice furnizate de INS pentru perioada 2007-2017, rata de tranziție de la gimnaziu la învățământul secundar superior, la nivelul Regiunii Nord-Vest a fost mai scăzută decât cea la nivel național. Dintre regiuni, cea mai mare rată de tranziție a avut-o Regiunea București Ilfov, cu mai mult de 100%.

Județul Bihor are procente mai mici decât media regională.

²⁰ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „22 Rata tranziție (INS)”

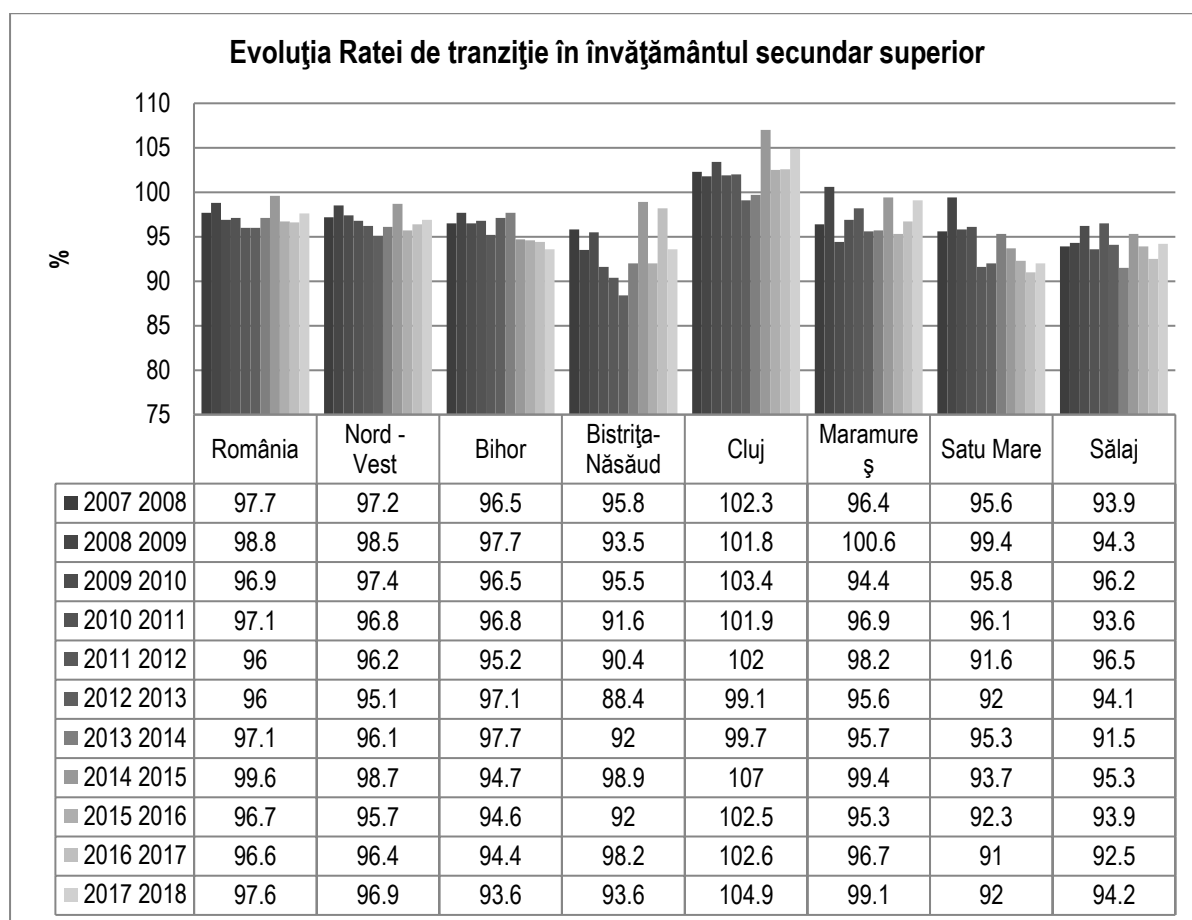

Fig.6.37- Rata de absolvire la următorul nivel de educație, Sursa datelor: INS

Rata de tranziție în învățământul post-secundar non terțiar/ terțiar

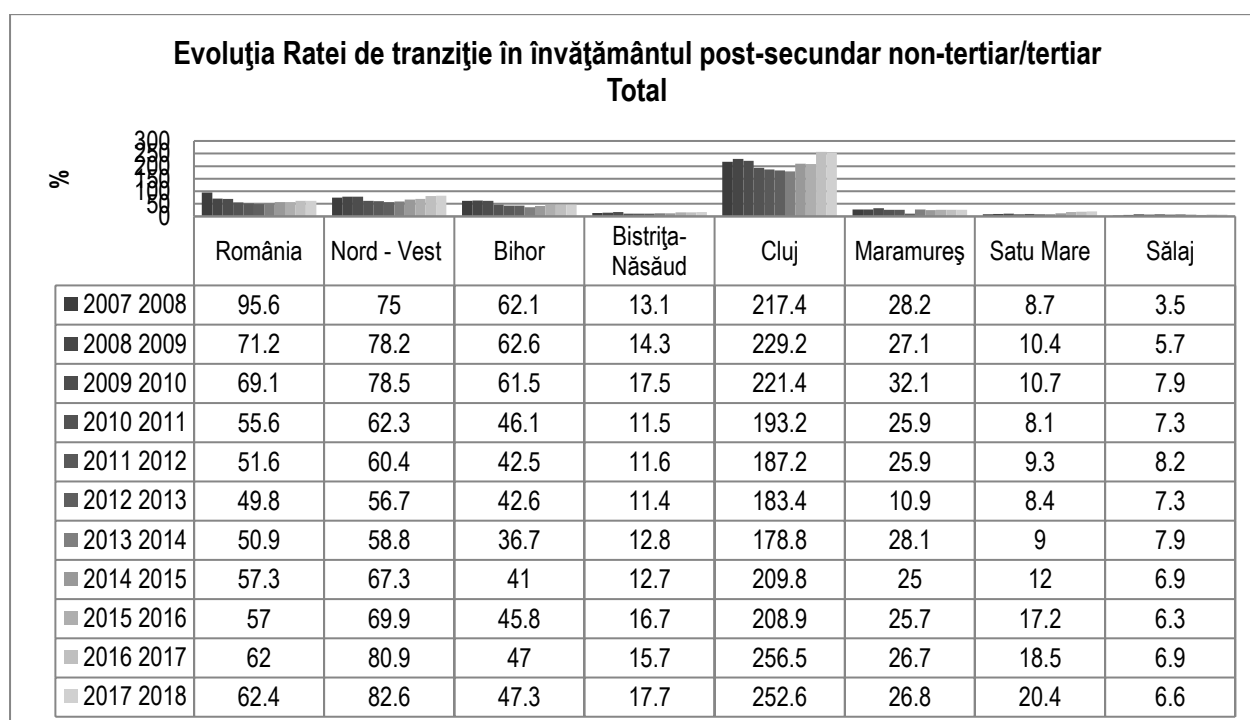

Fig.6.38- Evoluția ratei de tranziție în învățământul postsecundar, Sursa datelor: INS

La nivelul regiunii ratele de tranziție sunt destul de scăzute, mai scăzute decât cele de la nivel național. Și la acest indicator județul Bihor are procente sub media regională.

Analiza pe sexe a arătat că ratele de tranziție pentru populația școlară feminină sunt mai ridicate decât cele pentru populația masculină.

6.3.4. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED²¹

Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial

Din analiza datelor furnizate de INS în intervalul 2006/2007-2016/2017 se constată că rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial în regiunea Nord-Vest a fost pe tot intervalul analizat sub media națională, valoarea cea mai mică înregistrându-se în anii școlari 2012/2013 și 2013/2014- 1,2%, mai mică la populația școlară de sex feminin și cu valori mult mai mari în mediul rural față de mediul urban.

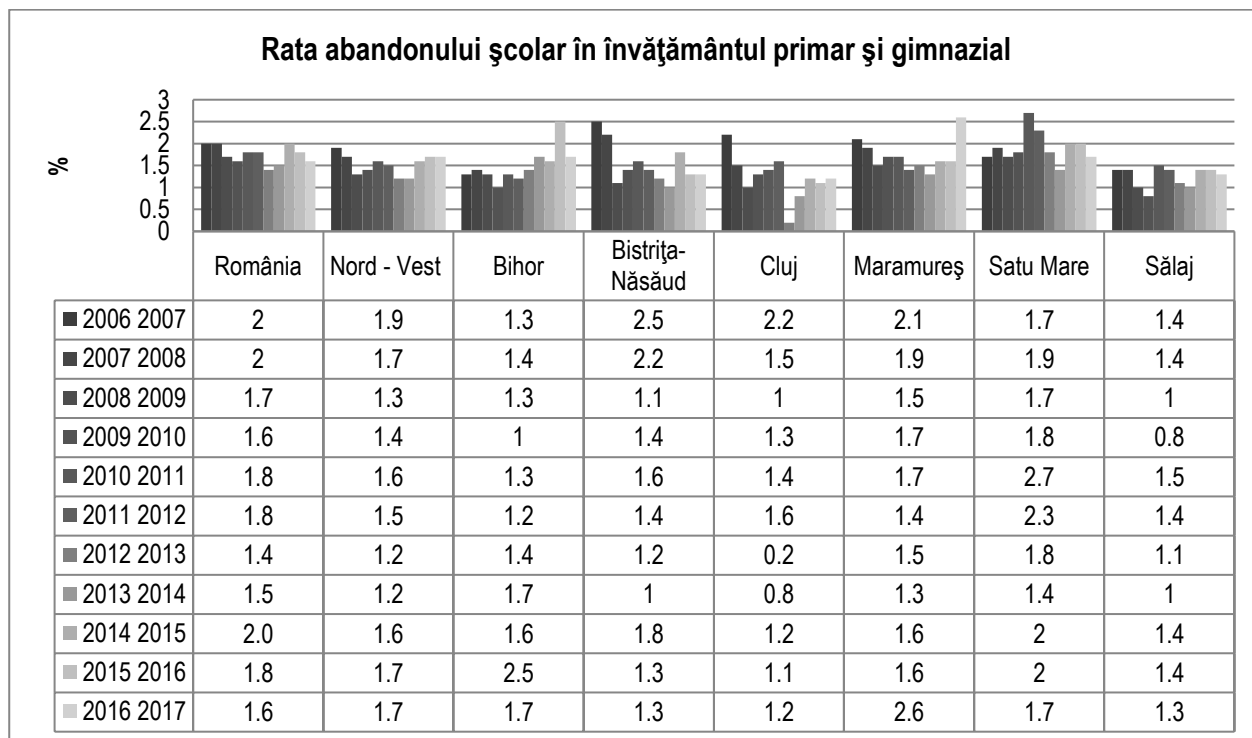

Fig.6.39- Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial, Sursa datelor: INS

La nivel județean, rata cea mai scăzută a abandonului în anul școlar 2016-2017 se înregistrează în județul Cluj, urmat de județul Bistrița-Năsăud, iar cea mai mare în județul Bihor.

Rata abandonului școlar în învățământul liceal

Datele furnizate de INS pentru învățământul liceal cuprind intervalul 2006/2007-2010/2011. Pe intervalul analizat se observă că rata abandonului în regiunea Nord-Vest este

²¹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „23 Rata abandonului (INS)”

sub media națională, mai mare la populația de sex masculin și în mediul rural. Județul Bihor are un procent mai mic la acest indicator decât media regională.

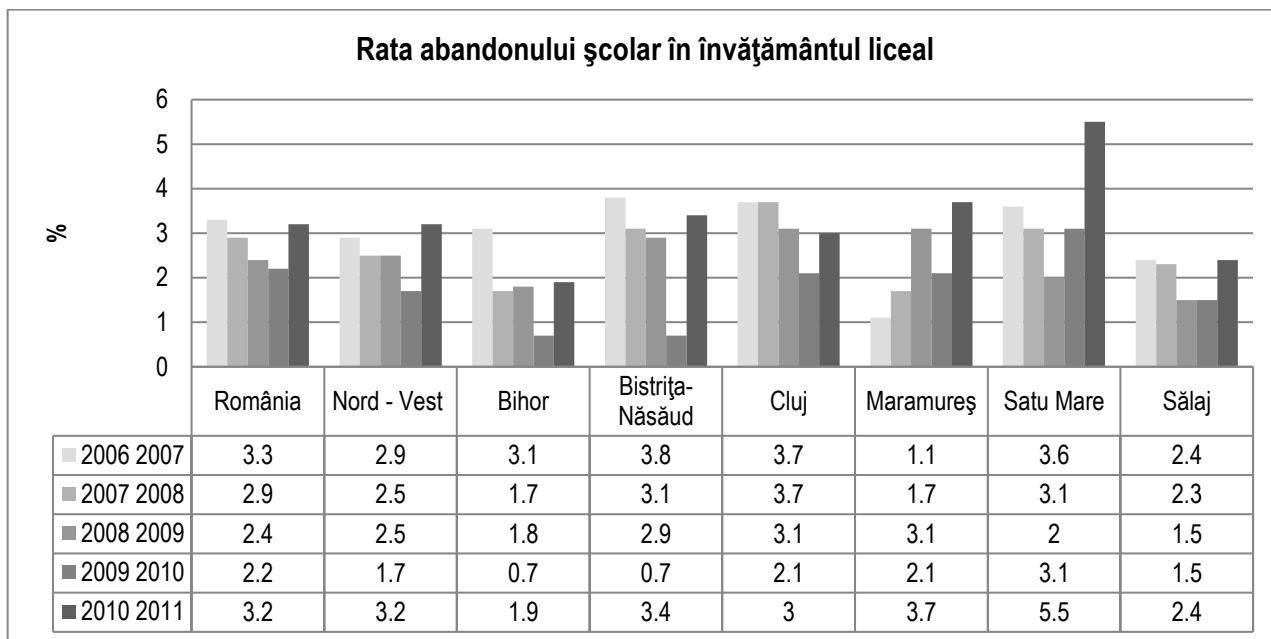

Fig.6.40- Rata abandonului școlar în învățământul liceal, Sursa: INS

Rata abandonului școlar în învățământul profesional

Datele furnizate de INS se referă la perioada 2006/2007- 2010/2011. De remarcat faptul că începând cu anul școlar 2008/2009 nu s-a mai alocat plan de școlarizare pentru învățământ profesional, clasele existente au continuat până la finalizarea studiilor. Din analiza graficului de mai jos, rezultă că rata abandonului în învățământul profesional la nivelul regiunii Nord-Vest, este sub media națională în intervalul analizat, înregistrându-se o creștere semnificativă în anul școlar 2010/2011. Pentru județul Bihor procentul este mai mic în prima parte a intervalului analizat și se egalizează în partea doua parte a intervalului.

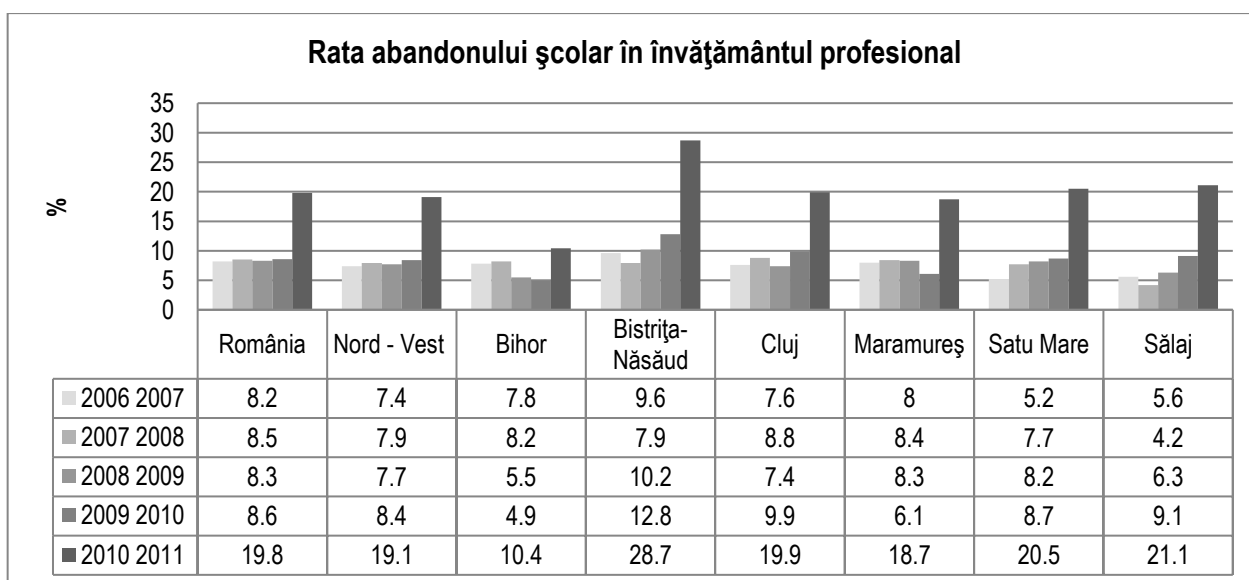

Fig.6.41- Rata abandonului școlar în învățământul profesional, Sursa: INS

Pe sexe, rata abandonului este mai mare la populația de sex feminin, iar pe medii de rezidență în mediul rural este mai mare decât în mediul urban.

Rata abandonului școlar în învățământul liceal și profesional

Rata abandonului cumulat pe cele două nivele este analizată în intervalul de ani școlari 2010/2011- 2016/2017. Analiza coincide cu reintroducerea învățământului profesional de doi ani în anul școlar 2012/2013 și a învățământului profesional de trei ani în anul școlar 2014/2015, la solicitările operatorilor economici.

Din analiza graficului de mai jos, rezultă că valorile cumulate pe cele două nivele sunt mai mari decât cele la nivel liceal, dar la jumătate față de cele din învățământul profesional. Comparativ cu nivelul național regiunea Nord-Vest se situează pe intervalul analizat sub media pe țară, cu depășiri de 0,1-0,2% în anii școlari 2012/2013 și 2013/2014. Județul Bihor se situează sub media regională cu acest indicator.

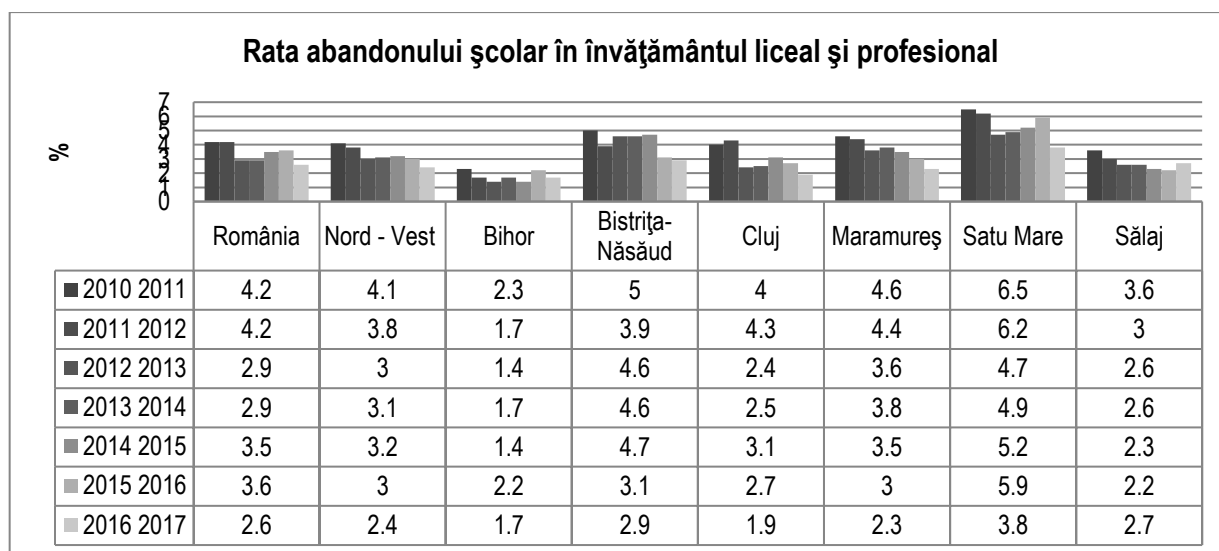

Fig.6.42- Rata abandonului școlar în învățământul liceal și profesional, Sursa: INS

Rata abandonului școlar în învățământul postliceal

În învățământul postliceal se înregistrează o rată a abandonului școlar fluctuantă în intervalul analizat, cu valori între 1,1% și 11,3%, cu creșteri și scăderi în intervalul analizat (2006/2007-2016/2017), cu valori mai mari la băieți, comparativ cu fetele. Se observă o creștere a ratei abandonului în anul școlar 2014/2015 în toate regiunile țării, fapt care coincide și cu creșterea ponderii învățământului postliceal la nivel național. Și la nivelul județului Bihor acest indicator este destul de fluctuant.

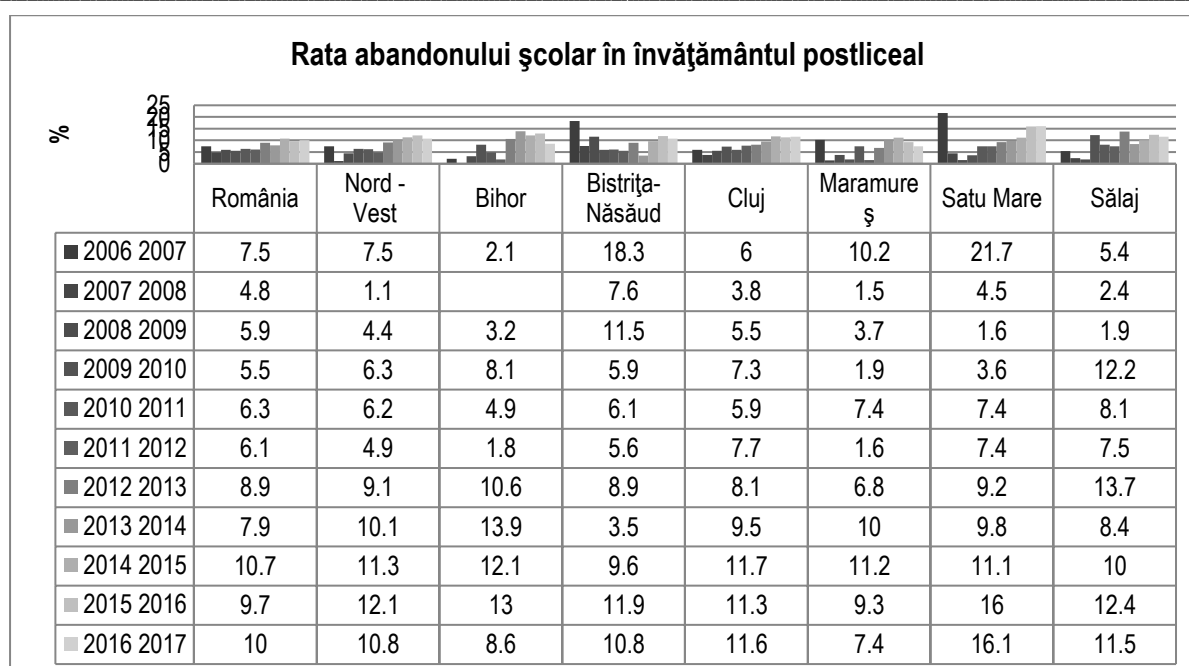

Fig.6.43- Rata abandonului școlar în învățământul postliceal, Sursa: INS

6.3.5. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație²²

Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional a tinerilor (18-24 ani), la nivel național și implicit la nivel regional rămâne mult mai ridicată decât media europeană.

Dacă media europeană în 2017 era de 10,6%, România avea o rată de 18,1%, iar Regiunea Nord-Vest de 16,3%, a treia după Regiunea București-Ilfov și Regiunea Vest.

Analiza pe sexe a arătat că populația școlară de sex masculin a avut o rată de părăsire a sistemului educațional în 2017, de 16,4% , iar pentru sexul feminin rata de părăsire a fost de 17,3%.

Total

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
UE (28 state)			17,0	16,4	16,0	15,7	15,3	14,9	14,7	14,2	13,9	13,4	12,7	11,9	11,2	11,0	10,7	10,6
Romania	22,9	21,7	23,0	22,5	22,4	19,6	17,9	17,3	15,9	16,6	19,3	18,1	17,8	17,3	18,1	19,1	18,5	18,1
Nord-Vest	23,7	25,0	28,0	25,3	20,4	16,5	15,3	12,5	12,2	15,1	18,2	14,9	14,9	15,4	17,7	16,9	18,3	16,3
Centru	22,1	18,3	17,6	21,1	19,1	17,1	15,4	14,8	13,6	16,0	21,7	22,8	19,4	17,9	17,9	24,2	20,3	21,1
Nord-Est	29,0	26,3	29,2	28,0	25,6	21,4	19,2	19,7	18,4	19,2	24,7	22,1	22,2	22,5	21,7	25,3	24,7	23,6
Sud-Est	23,8	23,1	23,9	22,7	27,5	24,1	21,4	21,4	19,2	18,3	22,5	22,1	21,5	20,7	25,0	24,9	24,4	22,4
Sud - Muntenia	22,1	23,5	25,2	24,4	26,0	24,0	23,1	21,8	20,5	20,5	22,2	22,4	22,7	21,8	22,0	18,7	17,8	18,8
Bucuresti - Ilfov	11,6	11,6	14,3	14,1	12,8	12,5	10,3	12,0	10,6	9,9	10,8	9,6	7,2	7,0	9,0	10,8	10,5	5,5
Sud-Vest Oltenia	22,6	19,6	18,0	17,6	21,2	21,0	19,3	16,4	15,7	18,0	20,6	18,5	17,7	16,1	15,9	16,2	16,0	17,6
Vest	23,7	21,3	20,9	22,4	22,8	16,2	14,9	15,3	12,6	11,3	9,8	9,6	13,7	13,5	10,7	8,5	9,1	11,3

Fig.6.44- Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație, Sursa: EUROSTAT

²² Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „24 Rata de părăsire timpurie – EUROSTAT”

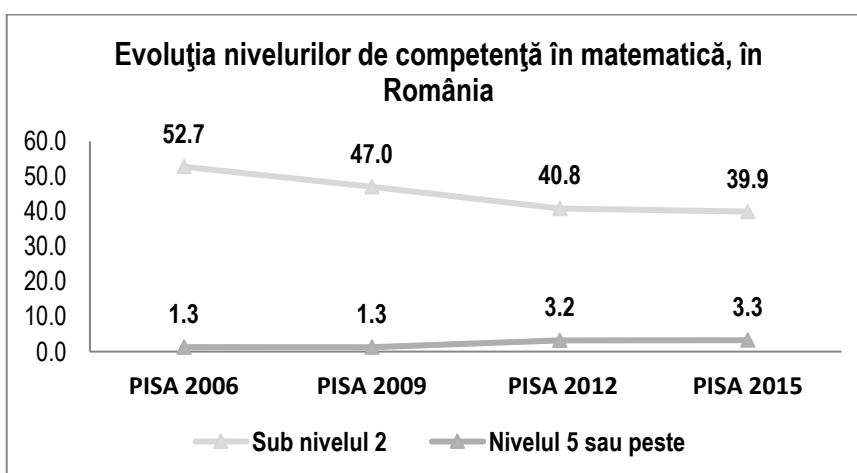
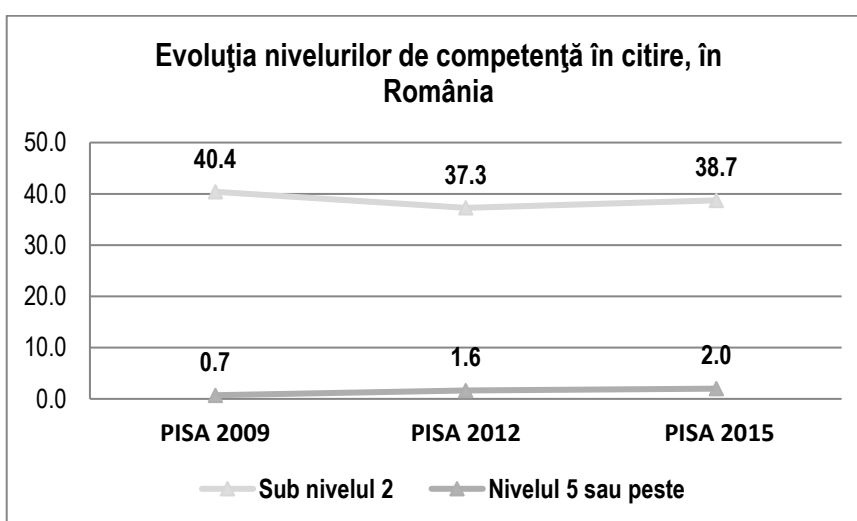
6.3.6. Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor (PISA)²³

Testarea PISA aplicată în 2009, 2012 și 2015 a scos în evidență că procentul persoanelor cu performanțe scăzute și a celor cu performanțe de vârf în citire, din UE este diferit de la țară la țară. Cele mai bune performanțe în 2015 le-au obținut Irlanda cu 10,2% persoane cu performanțe scăzute la citire, urmată de Estonia cu 10,6% și Finlanda cu 11,1%). România s-a situat pe penultimul loc cu un procent de 38,7%.

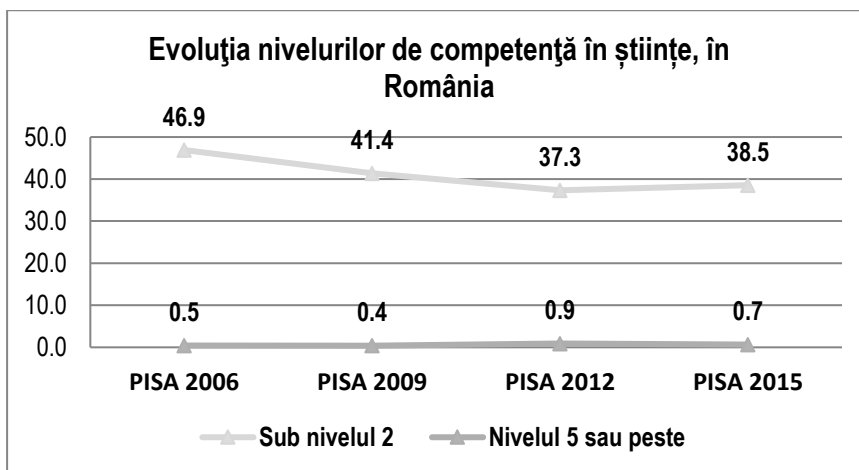
Pentru competențele în matematică, tot Estonia-11,2% Finlanda și Danemarca-13,6% ocupă primele locuri cu performanțe ridicate, România fiind antepenultima cu 39,9%.

Pentru competențele în domeniul științelor România ocupă locul 24.

România are în continuare performanțe scăzute la toate cele trei tipuri de testări comparativ cu celelalte state ale UE. În graficele de mai jos se observă evoluțiile rezultatelor la testele PISA, ale elevilor din România din perioada 2009-2015.

²³ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „25 PISA”

6.3.7. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care nu urmează un program de educație și formare și nici nu au un loc de muncă (NEET)²⁴

Evoluția ratei tinerilor care nu urmează un program de educație și formare și nici nu au un loc de muncă (NEET), pe toate nivelurile ISCED, este reprezentată în figura de mai jos. Raportându-ne la perioada analizată (2007-2017) se constată că România are o rată a tinerilor NEET mai ridicată decât media europeană. În 2017 UE avea o rată de 15,5 %, iar România 21%.

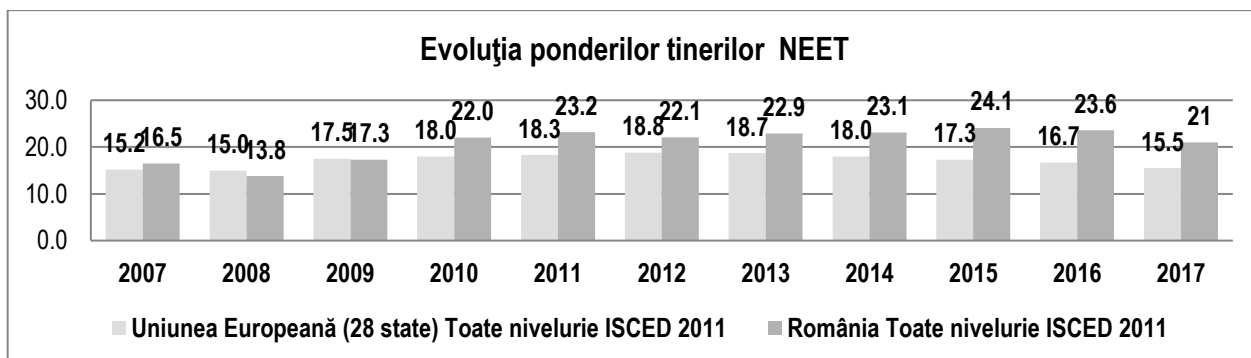

Fig.6.45- Evoluția tinerilor NEET, Sursa datelor: EUROSTAT [edat_lfse_21]

Analiza pe niveluri de educație a arătat că pentru absolvenții cu nivelul (0-2) și (3-4) rata tinerilor NEET este mai ridicată cu cel puțin 4 puncte procentuale decât rata UE. Pentru absolvenții învățământului superior nivelul (5-8), rata tinerilor NEET din România este la același nivel de 2% ca și media europeană. Compararea ratei tinerilor NEET absolvenți ai învățământului secundar superior și postliceal non-terțiar (nivelurile 3 și 4) în general și vocațional este reprezentată în figura de mai jos.

²⁴ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „ 26 Tineri NEET”

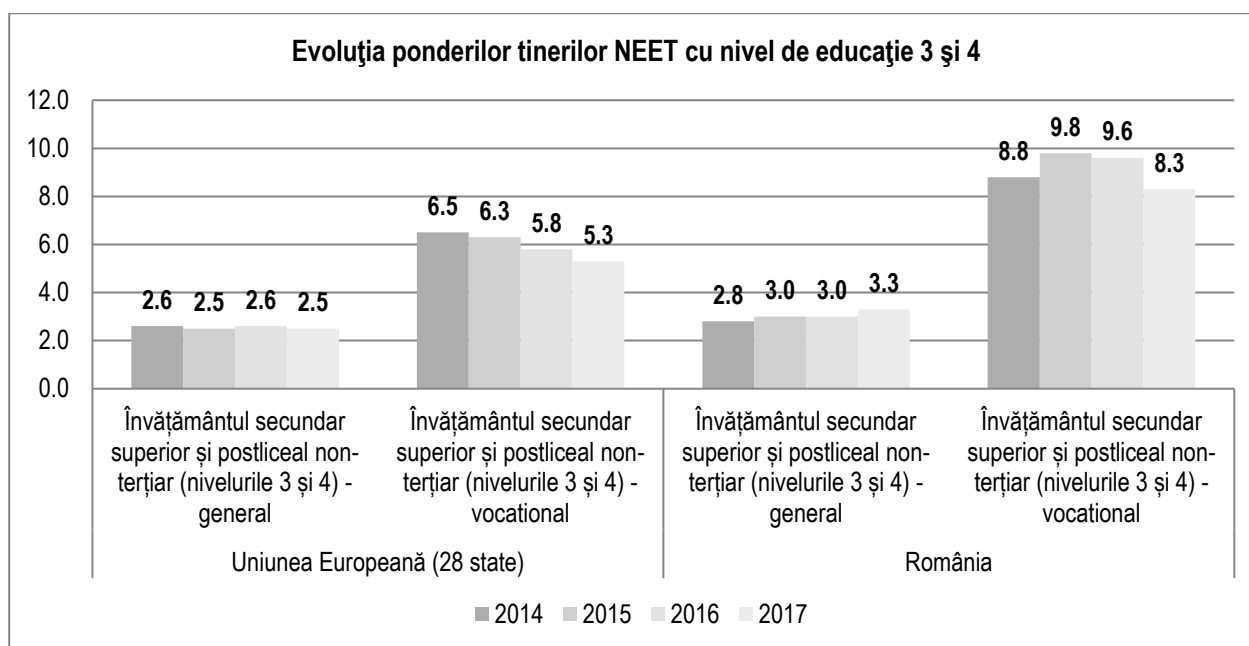

Fig.6.46- Evoluția ponderilor tinerilor NEET cu nivel de educație 3 și 4, Sursa datelor: EUROSTAT [edat_lfse_21]

6.3.8. Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani)²⁵

Datele statistice arată că rata de participare la formarea continuă a populației adulte din UE, se menține la valoarea de 10,9% în 2017.

Comparativ la nivel național rata de participare a scăzut în 2017 la 1,1% și rămâne în continuare mult mai scăzută decât media europeană.

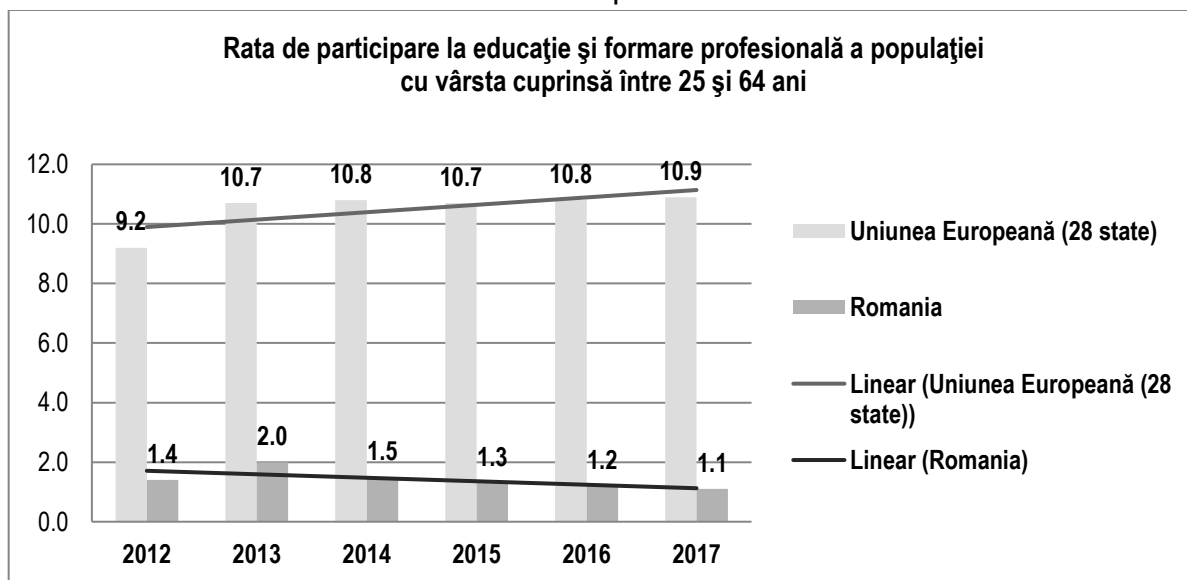

Fig.6.47- Rata de participare la educație și formare a populației cu vârsta peste 25 ani la nivel european, Sursa datelor: Eurostat [trng_lfse_04]

²⁵ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „27 Formare continuă”

Analiza pe regiuni a scos în evidență că în anul 2016, Regiunea Vest avea cea mai mare rată de participare de 1,6%. Regiunea Nord-Vest, avea o rată de participare la formarea continuă a adulților de 1,4%, dar din păcate aceste procente au scăzut în 2017.

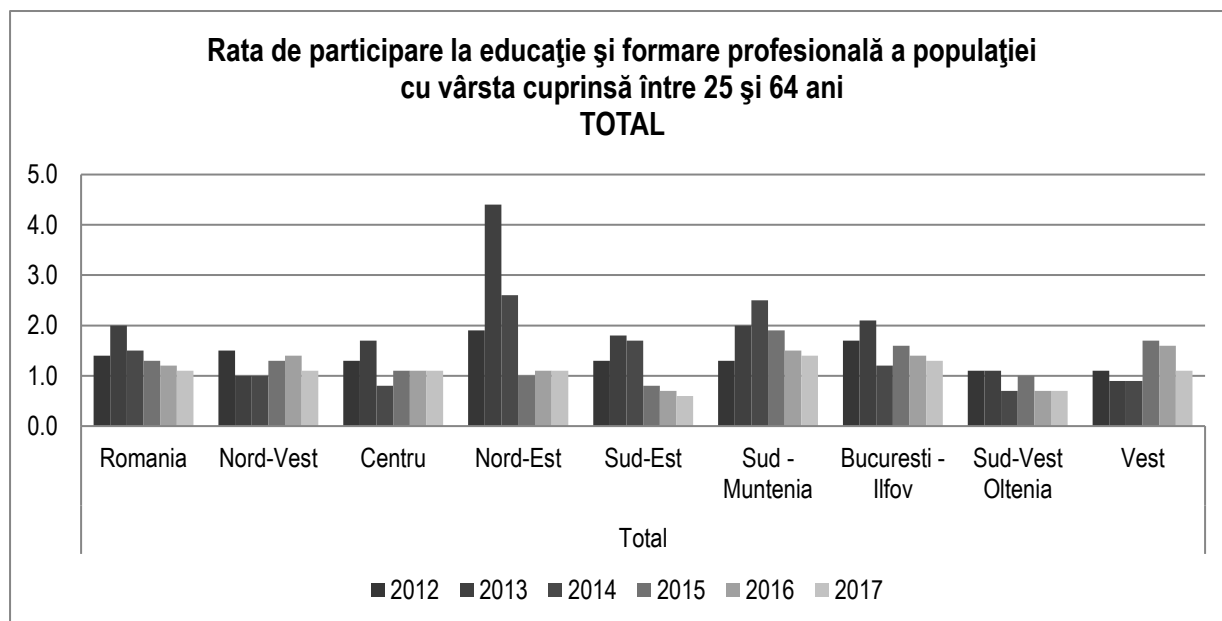

Fig. 6.48- Rata de participare la educație și formare a populației cu vârsta peste 25 ani la nivel național, Sursa datelor: Eurostat [trng_lfse_04]

6.4. Indicatori de impact

6.4.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra șomajului

Poate fi evaluat prin stabilirea unor corelații în timp între rata de inserție profesională, respectiv rata șomajului absolvenților și rata totală a șomajului.

Rata ridicată a șomajului tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani, și ponderea ridicată a acestora în numărul total al șomerilor, sugerează o problemă serioasă a sistemului de pregătire în raport cu finalitățile obținute în plan ocupațional. Din acest motiv, se reține ca un prim indicator de impact, care poate fi măsurat pe baza datelor statistice disponibile, șomajul tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani, cu rezerva că acesta nu este diferențiat pentru absolvenții ÎPT. Agențiile de Ocupare a Forței de Muncă (AJOFM) pot oferi date anuale valoroase despre absolvenții înregistrați în baza de date ca șomeri, dar acestea nu sunt diferențiate în acord cu noua structură pe niveluri de pregătire și finalitățile din ÎPT. Se recomandă colaborarea între ministere în vederea structurării (unitare la nivel național) a bazei de date a AJOFM pentru evidențierea diferențiată a absolvenților de ÎPT pe calificări și niveluri de calificare, adaptat noilor trasee și finalități ale sistemului de educație și formare profesională.

6.4.2 Inserția profesională a absolvenților IPT la 6/12 luni de la absolvire, pe niveluri de educație

La nivel național sunt în vigoare metodologiile de monitorizare a inserției absolvenților de învățământ profesional și tehnic (ordinul MECT 6011/21.11.2008) și metodologia și instrumentele de lucru privind studiile de monitorizare a inserției pe piața muncii a absolvenților de învățământ superior (ordinul MECT 6012/ 21.11.2008).

Metodologia de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților învățământului profesional și tehnic a fost aplicată în mai multe județe, în perioada 2010-2013, prin proiecte cofinanțate din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. În regiunea Sud Vest Oltenia au fost implementate proiecte în județele Gorj, Olt și Vâlcea.

Mecanismul de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților, este însă insuficient dezvoltat, deoarece nu sunt cuprinși toți absolvenții de programe de formare și, deasemenea, lipsește componenta de monitorizare pe cale administrativă, aplicată sistematic și cuprinzător la nivel teritorial.

Deoarece capacitatea instituțională a instituțiilor cu responsabilități în implementarea metodologiei este limitată, iar costurile sunt foarte ridicate, nu este posibilă încă monitorizarea pe cale administrativă a tuturor absolvenților învățământului profesional și tehnic.

6.5. Concluzii din analiza ÎPT

6.5.1.Ținte pe termen mediu pentru oferta IPT pe niveluri de formare profesională și domenii de pregătire

Din datele statistice analizate se constată o scădere semnificativă a numărului de elevi din ciclul gimnazial aproape în toate regiunile de dezvoltare. Regiunea Nord-Vest a înregistrat o scădere semnificativă a numărului de elevi în cei nouă ani școlari analizați de la 118852 în 2008 la 100234 elevi în 2017. Pentru județul Bihor această scădere este de la 26446 în 2008 la 23511 elevi în 2017. În anul școlar 2022-2023 sunt cuprinși în sistemul educațional la nivel gimnazial 22287 elevi.

Din datele statistice analizate pentru Regiunea Nord-Vest în perioada 2008-2017 s-a constatat că în toate regiunile de dezvoltare numărul elevilor înscriși în învățământul profesional a fost ridicat în perioada 2007-2010, a scăzut apoi dramatic în perioada 2010-2012, după care a înregistrat o creștere anuală care a devenit semnificativă în 2017. Județul Bihor este județul din regiune cu cel mai mare număr de elevi înscriși în învățământul profesional.

Conform datelor statistice Regiunea Nord-Vest se înscrie în trendul național cu o medie de 80% grad de cuprindere în învățământ pentru grupa de vârstă 15-18 ani. Județul Bihor depășește această medie.

La nivelul Regiunii Nord-Vest în perioada 2004-2017, populația școlară cuprinsă în învățământul tehnic și profesional a avut o evoluție descendentă, de la 79021 de elevi în 2004, la 45368 de elevi în 2017, adică o reducere cu 57,%. Același trend descrescător a fost înregistrat și la nivel județului Bihor unde procentul este de aprox. 35% de aprox. 15.000 elevi în 2008 la 10270 elevi în 2017.

Analizând ponderile totale și cele aferente învățământului profesional și liceal tehnologic se constată următoarele:

În perioada 2004-2009 ponderea învățământului profesional și tehnic la nivelul Regiunii Nord-Vest a fost în medie de 60%, scăzând apoi an de an până la o valoare de 48,6% în 2017. Ponderea la nivel regional a fost mai scăzută decât la nivel național, fapt explicat prin creșterea în mai mare măsură a ponderii învățământului liceal din filiera teoretică și vocațională în Regiunea Nord-Vest. La nivelul județului Bihor acest procent este de 48% pentru anul școlar 2020-2021, cu o mică creștere până în anul școlar 2022-2023 când înregistrează 48,53%.

- Domeniile de formare cu cel mai mare număr de elevi în învățământul liceal tehnologic la nivelul județului sunt: Economic, Turism alimentație la fel ca și la nivel național.

- Domeniile cu cel mai mic număr de elevi în învățământul liceal tehnologic la nivelul regiunii sunt: Chimia industrială, Materiale de construcții, Protecția mediului, Fabricarea produselor din lemn.

- Domeniile de formare cu cel mai mare număr de elevi în învățământul profesional și dual la nivelul județului în anul școlar 2023-2024 sunt:

Turism și alimentație cu 400 elevi – 29,50%

Mecanică cu 408 elevi – 30,09%

Învățământul profesional se desfășoară printr-un puternic parteneriat școală-operator economic cu scopul satisfacerii solicitărilor de pe piața muncii, de către sistemul de învățământ profesional și tehnic.

În județul Bihor, pentru anul școlar 2023-2024 au fost solicitate 706 locuri de către operatorii economici, pentru învățământul dual din care s-au acordat prin planul de școlarizare 696 locuri, un grad de satisfacere a solicitărilor operatorilor economici pentru anul școlar 2023-2024 a fost de 98,6%. Numărul de clase propuse pentru învățământul dual a fost de 37,5; iar numărul de clase realizate este 34,83 în care s-au înscris 574 elevi.

Învățământul profesional a avut un număr de 853 de solicitări de locuri de către operatorii economici, din care s-au acordat prin planul de școlarizare 844 locuri, un grad de satisfacere a solicitărilor operatorilor economici pentru anul școlar 2023-2024 a fost de 98,9%. Din cele 27,5 clase propuse s-au realizat 24,17 clase în care s-au înscris 782 de elevi. Deci, din cele 59 de clase realizate în învățământul profesional, 24,17 clase școlarizează elevi în sistem dual, reprezentând un procent de peste 41% în cadrul învățământului profesional.

Pentru județul Bihor în anul școlar 2023-2024 au fost încheiate 624 contracte de parteneriat pentru învățământul profesional și 275 contracte pentru învățământul preuniversitar dual. În anul școlar 2023-2024 a crescut numărul claselor de învățământ preuniversitar dual din județul Bihor, față de anul școlar anterior, la 24,17 clase și implicit numărul elevilor de la această formă de învățământ.

Infrastructura IPT în județul Bihor

Domeniile de formare în cele mai multe școli: Mecanică 13 școli la nivel de județ, Economic 10 școli la nivel de județ, Turism și alimentație 12 școli la nivel de județ sunt și cele mai solicitate de către operatorii economici locali și în topul preferințelor elevilor.

La nivel național analizând datele statistice se poate afirma că evoluția ponderii personalului didactic pe categorii de vârstă a evoluat în sensul creșterii ponderii categoriei 35-54 ani și 55-64 ani, cu o creștere în ultimii ani a ponderii categoriei 65 de ani și peste.

Categoria de vârstă 35-54 ani și 55-64 ani reprezintă peste 83% din totalul cadrelor didactice din sistemul de învățământ profesional și tehnic în anul 2016-2017, categoria 65 ani și peste atinge o pondere de 2,2% iar categoria 25-34 ani 15,6%.

La nivelul județului Bihor, ponderea personalului didactic calificat (99,34%) din învățământul profesional și tehnic este ușor mai ridicată decât media națională (98,5%) și decât media regională (99,01%).

Referitor la numărul de ateliere școlare în învățământul liceal, profesional și postliceal, pe regiuni de dezvoltare și județe, la începutul anului școlar 2016-2017, Regiunea Nord-vest (542 ateliere) se situa pe locul al patrulea după regiunile, Nord-Est (635 ateliere), Centru (623 ateliere), și Sud-Muntenia cu (552 ateliere). Din acest punct de vedere județul Bihor ocupă pe locul II la nivel regional după județul Cluj.

Raportat la numărul de computere conectate la INTERNET, Regiunea Nord-Vest ocupă primul loc cu 18.442 PC-uri, iar dintre județe, cele mai multe computere le avea jud. Cluj cu 4841 PC-uri conectate la INTERNET. Și la acest indicator județul Bihor este al doilea în cadrul regiunii Nord-Vest cu 3722 computere conectate la INTERNET.

România a alocat în 2017, 2,8% din PIB pentru cheltuielile publice totale din educație. (excluzând dezvoltarea educațională timpurie a copiilor). După situațiile Eurostat România alocă cel mai mic procent din PIB pentru educație comparativ cu celelalte state ale Uniunii Europene, fiind pe ultimul loc. Cheltuielile publice pentru învățământul secundar superior și postliceal non-terțiar (nivelurile 3 și 4), în 2017, situează România din nou pe ultimul loc între statele uniunii cu un procent 0,67%.

Având în vedere mecanismele de finanțare în vigoare și autonomia comunității locale, este esențială antrenarea autorităților locale în procesul de planificare strategică pe termen lung în ÎPT.

Principalele probleme identificate în cadrul acestui proces sunt referitoare la:

- finanțarea învățământului preponderent centrată pe activitățile curente/pe termen scurt și foarte puțin pe nevoile și prioritățile pe termen lung;
- antrenarea insuficientă a agenților economici în efortul de planificare pe termen lung în ÎPT;
- neimplicarea sau implicarea formală a partenerilor sociali din Consiliile de Administrație ale școlilor în procesul de planificare pe termen lung la nivelul școlii.

Un alt domeniu al descentralizării funcționale este curriculum-ul în dezvoltare locală (CDL) – componentă importantă a planului de învățământ, care vizează adaptarea conținutului pregătirii la cerințele locale din partea beneficiarilor instruirii (agenți economici, comunitate locală, elevi).

Din datele statistice furnizate de către INS, Regiunea Nord-Vest a avut cel mai mare procent de promovabilitate la învățământul profesional în anul școlar 2016-2017, de 92,5%,

fiind urmată de Regiunea Vest cu 90,8%. La acest indicator județul Bihor cu un procent de 91,1% este cu puțin sub media regională.

Din analiza graficului privind abandonul școlar, rezultă că rata abandonului în învățământul profesional la nivelul regiunii Nord-Vest, este sub media națională în intervalul analizat, înregistrându-se o creștere semnificativă în anul școlar 2010/2011. Județul Bihor înregistrează la acest indicator procente mai bune, mai mici.

Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional a tinerilor (18-24 ani), la nivel național și implicit la nivel regional rămâne mult mai ridicată decât media europeană. Dacă media europeană în 2017 era de 10,6%, România avea o rată de 18,1%, iar Regiunea Nord-Vest de 16,3%, a treia după Regiunea București-Ilfov și Regiunea Vest. Și la acest indicator județul Bihor deține procente mai bune.

Testarea PISA aplicată în 2009, 2012 și 2015 a scos în evidență că procentul persoanelor cu performanțe scăzute și a celor cu performanțe de vârf în citire, din UE este diferit de la țară la țară. Cele mai bune performanțe în 2015 le-au obținut Irlanda cu 10,2% persoane cu performanțe scăzute la citire, urmată de Estonia cu 10,6% și Finlanda cu 11,1%). România s-a situat pe penultimul loc cu un procent de 38,7%.

Pentru competențele în matematică, tot Estonia_11,2% Finlanda și Danemarca_13,6% ocupă primele locuri cu performanțe ridicate, România fiind antepenultima cu 39,9%. Pentru competențele în domeniul științelor România ocupă locul 24.

România are în continuare performanțe scăzute la toate cele trei tipuri de testări comparativ cu celelalte state ale UE.

Evoluția ratei tinerilor care nu urmează un program de educație și formare și nici nu au un loc de muncă (NEET), pe toate nivelurile ISCED, arată că România are o rată a tinerilor NEET mai ridicată decât media europeană. În 2017 UE avea o rată de 15,5 %, iar România 21%.

Datele statistice arată că rata de participare la formarea continuă a populației adulte din UE, se menține la valoarea de 10,9% în 2017. Comparativ la nivel național rata de participare a scăzut în 2017 la 1,1% și rămâne în continuare mult mai scăzută decât media europeană.

Analiza pe regiuni a scos în evidență că în anul 2017, Regiunea Vest avea cea mai mare rată de participare de 1,6%. Regiunea Nord-Vest, avea o rată de participare la formarea continuă a adulților de 1,4%.

6.5.2. Adaptarea ofertei IPT la țintele pe termen mediu

Din analiza realizată în cadrul PRAI au rezultat următoarele ținte orientative PRAI, care vor fi particularizate în cadrul fiecărui PLAI al județelor regiunii Nord-Vest:

	Regiunea N-V	Județul Bihor
Domenii de formare	%	%
Agricultură	4	4
Chimie industrială	1	0
Construcții instalații și lucrări publice	6	5,64
Comerț	5	5,1
Economic	10	14
Electric	7	4
Electromecanică	2	2,84
Electronică automatizări	8	3,62
Estetica și igiena corpului omenesc	2	4,68
Fabricarea produselor din lemn	5	0,5
Industrie alimentară	3	5,02
Industrie textilă și pielărie	5	1
Materiale de construcții	1	0
Mecanică	23	20
Turism și alimentație	14	28
Protecția mediului	3	0
Tehnici poligrafice	0	0,5
Silvicultură	1	0
Total	100%	100%

Capitolul 7 - Monitorizarea implementării PLAI

7.1. Procesul de monitorizare

Monitorizarea este măsurarea sistematică și continuă a progresului în implementarea planului în timp. Este un instrument de management de bază și universal pentru a identifica punctele tari și slabe într-un plan.

Scopul monitorizării este să ajute pe toți cei implicați să ia decizii potrivite și la timp, în implementarea unui plan, decizii care vor contribui la atingerea țintelor propuse în plan și la succesul programului.

Monitorizarea și evaluarea sunt componente cheie ale procesului de planificare strategică, pentru că în timp ce procesul de planificare ajută la identificarea obiectivelor de atins și a activităților de realizat, procesul de monitorizare și evaluare ne ajută în a identifica dacă implementarea este corespunzătoare și rezultatele sunt satisfăcătoare pentru atingerea obiectivelor propuse prin planificare. Din această cauză monitorizarea și evaluarea trebuie să fie procese de măsurare a performanțelor și o sursă importantă de informare pentru procesul de actualizare/revizuire din activitatea de planificare.

În general, procesele de monitorizare și de raportare sunt responsabilități ale unui management eficient în legătură cu un plan/program și implică, activități de colectare, analiză și utilizare a informațiilor în legătură cu progresul fizic și cu modul în care sunt atinse rezultatele planificate.

Procesul de monitorizare și de raportare contribuie la:

- identificarea succesului și a problemelor din procesul de implementare;
- sprijină procesul de luare a deciziilor informate pentru corecta implementare;
- constientizează planul în rândul factorilor interesați și participarea acestora;
- evaluarea realizărilor planului/programului și auditul activităților și resurselor.

În cadrul unui “ciclu al planificării” se parcurg etapele următoare:

- Stabilirea unor obiective măsurabile clare, inclusiv crearea bazei de informații necesară măsurării progresului în atingerea acestor obiective;
- Monitorizarea periodic a progresului raportat la țintele agreate.

În general, procesul de monitorizare utilizează o largă varietate de tehnici și metode și se aplică managementului de resurse, de rezultate, a procesului de implementare și a progresului programului de activități respectiv a modului în care acestea sunt realizate.

Tipul informațiilor necesare pentru monitorizarea planului/programului se pot grupa în cinci categorii mai largi:

1. Rezultate (results) ale activităților și a ieșirilor/efectelor procesului (outputs);
2. Intrările (inputs) de resurse în program;
3. Progresul planului față de obiective și planurile operaționale;
4. Modul în care planul este manageriat și modul de lucru;
5. Schimbări în cadrul grupurilor țintă.

Monitorizarea se poate realiza la 2 niveluri distincte:

Monitorizarea Procesului – Aceasta urmărește modul în care sunt utilizate resursele, progresul activităților și modul în care acestea sunt realizate și presupune:

- Revizuirea și planificarea implementării în mod permanent;

- Evaluarea modului în care sunt realizate activitățile față de planificare;
- Identificarea și soluționarea problemelor;
- Construcție în zona punctelor tari;
- Analiza metodelor utilizate în implementare și dacă acestea sunt cele mai bune alternative în atingerea obiectivelor.

Monitorizare Impact - Care urmărește progresul realizat în atingerea indicatorilor de performanță și a impactului pe care planul/programul îl are asupra grupurilor țintă, care presupune:

- Progresul spre atingerea obiectivelor care este măsurat continuu;
- Modificarea de activități ca răspuns la schimbările condițiilor de implementare fără a afecta atingerea obiectivelor inițiale;
- Poate identifica nevoia de a schimba unele obiective;
- Poate identifica nevoia de continuare a unor cercetări;
- Poate verifica anumite presupuneri-supoziții de implementare stabilite inițial.

Componentele esențiale ale unui sistem de monitorizare sunt :

- Selecția indicatorilor pentru fiecare plan/program;
- Un mod de colectare a datelor în legătură cu indicatorii;
- Analiza datelor;
- Prezentarea informațiilor într-un format corespunzător;
- Utilizarea informațiilor pentru îmbunătățirea activităților;

Monitorizarea urmărește și înregistrează informațiile și asigură controlul de calitate

Astfel, monitorizarea implementării PLAI este un proces permanent, dar frecvența de realizare a rapoartelor de monitorizare este stabilită a fi anual ținând cont de principalul scop al acestora respectiv furnizarea de feedback .

În realizarea raportului de monitorizare sunt implicați membrii desemnați din cadrul ISJ/CLDPS.

7.2. Evaluarea progresului în implementarea PLAI

Evaluarea progresului se va realiza anual în perioada martie-aprilie prin monitorizarea acțiunilor și măsurilor din planul de măsuri, concluziile și recomandările fiind utilizate în rezivuirea PLAI.

Capitolul 8 - Analiza SWOT a corelării ofertei de formare profesională cu cererea

Analizând informațiile, datele și concluziile din capitolele anterioare rezultă următoarele puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări care au stat la baza stabilirii priorităților pentru județul Bihor.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Ofertă educațională diversă în ceea ce privește adaptarea la cererea de pe piața muncii, din județul Bihor; • Existența unităților de învățământ IPT care au fost cuprinse în programele europene cu fonduri nerambursabile care au beneficiat de dotări cu echipamente didactice moderne; • Cadre didactice formate prin programele europene, capabile să utilizeze echipamentele specializate din dotarea școlilor și noi metode de predare/evaluare; • Buna funcționare a structurilor partenoriale la nivel județean (CLDPS); • Existența documentelor de planificare strategică pe termen mediu a ofertei de calificare, corelată la toate nivelurile decizionale: regional (PRAI), județean (PLAI), unitate școlară (PAS); • Implementarea sistemului de asigurare a calității în învățământul profesional și tehnic în toate unitățile de învățământ de acest tip; • Existența rețelelor inter-instituționale realizate în cadrul programelor europene; • Asigurarea accesului egal în IPT prin existența școlilor cu predare în limbile minorităților, a claselor de învățământ special și a claselor de a II-a șansă; • Îmbunătățirea parteneriatului unităților de învățământ cu operatorii economici, prin creșterea numărului de parteneriate ale unităților de învățământ, în special cele de învățământ dual • Dezvoltarea învățământului particular, în special la școala postliceală; • Înființarea Consorțiului pentru învățământ dual “Campus Oradea”.	• Atractivitatea în ușoară creștere (dar totuși redusă) a învățământului profesional și tehnic; deși a crescut numărul de profesori consilieri opțiunile elevilor se mențin în continuare în intervalul 25-27% pentru IPT; • Lipsa unei baze de date complete privind inserția absolvenților pe piața muncii; • Număr redus de unități de învățământ autorizate pentru programe de educație a adulților; • Lipsa strategiilor de dezvoltare a resurselor umane pe domenii de calificare cerute pe piața muncii; • Rata de succes a examenelor de certificare foarte ridicată (100%), dar competențe scăzute ale absolvenților la angajare; nepotrivire între exigențele angajatorilor și competențele absolvenților; • Eficiența scăzută a parteneriatelor școală-agent economic, în ceea ce privește formarea competențelor antreprenoriale ale elevilor, în cadrul stagiilor de practică; • Competențe scăzute privind marketingul educațional în rândul managerilor școlari (marketing educațional ineficient și ineficace); • Elaborarea formală a CDL-urilor, în parteneriat cu agenții economici; • Număr mic de absolvenți ai ciclului inferior al liceului care solicită continuarea studiilor prin stagii de practică; • Lipsa promovării oportunităților de carieră pentru elevi la nivelul unităților de învățământ; • Lipsa unei implicări mai mari a comunităților locale în viața școlilor; • Rata mică de tranziție în învățământul secundar superior mai ales în mediul rural;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI

• Posibilitatea realizării de proiecte finanțate prin fondurile structurale pentru îmbunătățirea infrastructurii școlare (POR); • Atractivitatea județului pentru investitorii străini în sectoarele economice din județ și crearea de noi locuri de muncă (parcurilor industriale publice, Oradea, Aleșd, Marghita, Borș, Săcueni, Beiuș, Tileagd etc.); • Rata șomajului la tineri este sub media națională - ceea ce denotă un interes crescut pentru angajare a tinerilor, dar pe altă parte, și oferte de muncă mai tentante pentru ei, ceea ce îi motivează să se angajeze; • Crearea de locuri de muncă prin proiecte finanțate prin fonduri europene; • Accesarea de fonduri europene; • Rata de activitate a resurselor de muncă în județul Bihor este peste media națională; • Rata de ocuparea a resurselor de muncă, de asemenea este peste media națională.	• Reducerea populației de vârstă preșcolară și școlară până în 2025 cu până la 30%; • Migrația populației spre țările UE; • Creșterea abandonului școlar; • Participare scăzută a adulților la programe de formare continuă - în contrast cu nevoile de formare în creștere și țintele europene; • Lipsa unor prognoze pe termen scurt și mediu privind dezvoltarea sectoarelor /domeniilor economiei regionale/locale; • Lipsa măsurilor legislative care să motiveze sau să încurajeze angajatorii în a primii elevi sau cursanți în stagii de practică în întreprinderile lor (subvenții, stimulente sau facilități fiscale).

Capitolul 9 - Rezumatul principalelor concluzii și recomandări pentru planul de măsuri

Demografia

Declinul demografic general va continua, în mod accentuat pentru populația tânără. De aici, nevoia unei gestiuni eficiente, previzionale, a dezvoltării resurselor umane, sprijinită de investiții corespunzătoare în capitalul uman.

Populația totală a județului Bihor este de 610 141 persoane, în scădere cu 6,52% față de populația județului de acum 25 ani. Se desprinde nevoia de: racordare realistă la piața europeană, națională și regională și locală a muncii a activităților de informare, orientare și consiliere în scopul realizării unei oferte de școlarizare cât mai aproape de cererea de pe piața muncii. Din analiza evoluției grupelor de vârstă ale populației, relevante pentru învățământul profesional și tehnic se constată tendința de îmbătrânire a populației, ponderea populației sub 14 ani în totalul populației a scăzut de la 22% (1992), la 15% (2021), în timp ce populația peste 65 de ani a crescut ca pondere de la 11% în 1992, la 16% în 2021.

Față de aceste constatări, se recomandă:

Măsuri la nivelul rețelei școlare: optimizarea alocării resurselor, prin: concentrarea pregătirii în școli viabile; rezolvarea problemelor de acces; funcționarea rețelelor de școli, care împreună să realizeze: o ofertă cuprinzătoare și diversificată; eliminarea paralelismelor nejustificate; colaborare pentru acoperire teritorială optimă; diversificarea grupurilor țintă (programe pentru adulți); implicarea activă a școlilor ca furnizori de programe de formare pentru adulți .

Fenomenul de îmbătrânire demografică (populația în vârstă de peste 65 de ani va reprezenta peste 20% până în 2030, din populația totală) conduce la: nevoi sporite de personal calificat - asistență socială și medicală; nevoi educaționale specifice (educație non-formală).

Populația urbană la nivel județean este preponderent feminină, la fel și în mediul rural. Ponderea semnificativă a populației feminine reclamă următoarele activități: din partea ofertei de pregătire - calificările dorite de populația feminină; programe de sprijin (facilități) pentru participarea la educație (ex. pentru mamele care participă la cursuri de formare continuă: îngrijirea copiilor în cadrul școlii pe parcursul orelor de curs).

Sistemul de educație și formare profesională este chemat să contribuie prin măsuri specifice vizând: ofertă de pregătire adecvată și asigurarea condițiilor de învățare în unitățile de învățământ din mediul rural, pentru a atrage elevii să rămână cât mai aproape de domiciliu; educație în sprijinul conservării și valorizării patrimoniului cultural specific și resurselor naturale din mediul rural; îmbunătățirea condițiilor de studiu în mediul rural prin dotarea corespunzătoare a atelierelor și laboratoarelor unde se realizează pregătire de specialitate. Distribuția populației după etnie arată că ponderea populației de etnie română este majoritară în toate județele regiunii, fiind de 74,9% din totalul regiunii și de aprox. 65% la nivelul județului Bihor.

În ceea ce privește nivelul de educație, ca unul din principalii indicatori de incluziune socială, conform studiului realizat în cadrul proiectului EU Inclusive, 25% dintre adulții romi

de peste 16 ani declară că nu știu să scrie și să citească, femeile fiind mai afectate în acest sens. Grupa de vârstă cu cele mai multe persoane care declară că nu știu să scrie și să citească sunt cei între 25 și 34 de ani, urmați de grupa de vârstă 35-44 de ani, deci cei care ar trebui să fie cei mai activi pe piața muncii.

Diversitatea etnică prezenta în regiunea Nord-Vest și în județul Bihor, recomandă o serie de măsuri, cum ar fi: educație multiculturală; soluții pentru asigurarea accesului egal la educație și a varietății opțiunilor; programe de sprijin pentru grupurile etnice dezavantajate.

Grupa de vârstă cea mai numeroasă care a emigrat, la nivelul regiunii și județului este cea cuprinsă între 25-64 de ani.

Conform datelor Eurostat, ponderea populației totale aflate în risc de sărăcie și excluziune socială este în scădere în Regiunea Nord-Vest și sub media națională. Rămâne ridicată ponderea populației aflată în situație de sărăcie (materială) severă, prin comparație cu valoarea indicatorului la nivel european. Aproximativ 24% din totalul populației regiunii se confrunta cu acest risc în 2011, față de 8% la nivelul UE; deși sunt mai puțini decât media pe țară, care este de aproximativ 30%.

Profilul economic județean

Necesarul de investiții în resursa umană și formarea profesională a cadrelor didactice în noile tehnologii pentru , dobândirea de noi competențe și abilități cerute de piața muncii.

Un rol important, în acest sens, îi va reveni educației inițiale (prin sistemele ÎPT și universitar) și educației continue, pentru dobândirea de noi competențe: mediu, calitate, comunicare, managementul riscului, conducerea afacerilor, pentru o activitate mai eficientă și adaptată la condițiile pieței în continuă schimbare, precum și pentru asigurarea competitivității.

Planurile de școlarizare vor trebuie să reflecte noile priorități ale zonei în ansamblu, dar și în perspectiva reorganizării teritoriale. Planurile de școlarizare vor trebui să reflecte prioritățile economice pe cele două componente de bază ale pieței muncii: dezvoltarea antreprenoriatului și dezvoltarea calificărilor (pregătirea tehnologică modernă/meseriile viitorului);

Necesitatea creșterii nivelului de calificare și asigurarea unei pregătiri de bază largi, competente tehnice generale, solide;

Eficientizarea parteneriatelor școală agent economic, prin introducerea elementelor de învățământ dual;

Realizarea de CDL conform cerințelor agenților economici;

Necesitatea creșterii nivelului de calificare și asigurarea unei pregătiri de bază largi, competențe tehnice generale, solide.

Piața muncii

Necesitatea creșterii ratei de ocupare și a ratei de activitate la nivelul județului presupune dezvoltarea învățământului profesional și tehnic, cu precădere a învățământului profesional după reînființare, începând cu anul școlar 2014/2015. Domeniile și calificările vor fi stabilite în funcție de cerințele angajatorilor.

Sunt necesare creșterea relevanței ÎPT în raport cu cerințele pieței muncii pentru creșterea ratei de ocupare în rândul absolvenților și necesitatea monitorizării inserției absolvenților de învățământul profesional și tehnic.

Realizarea unor parteneriate eficiente între unitățile de învățământ și operatorii economici, astfel încât numărul de elevi angajați la operatorii economici unde au efectuat instruirea practică trebuie să crească. Sprijinirea elevilor din mediul rural de către comunitate și operatori economici pentru finalizarea studiilor este necesară.

Asigurarea în proiectele planurilor de școlarizare a claselor pentru continuarea studiilor de către absolvenții învățământului profesional la învățământ liceal (zi, seral, frecvență redusă), iar pentru absolvenții de liceu, continuarea studiilor în învățământul postliceal, pentru creșterea șanselor de ocupare pe piața muncii.

Menținerea trendurilor la calificările din industrie, agricultură și construcții trebuie susținut.

În stabilirea calificărilor se va ține cont și de solicitările agenților economici locali.

Dezvoltarea sectoarelor economice și implicit creșterea numărului de locuri de muncă vacante are o semnificație deosebită pentru învățământul profesional și tehnic în sensul dezvoltării acelor domenii de calificare solicitate de piața muncii și alocarea prin planurile de școlarizare anuale a unui număr mai mare de locuri pentru calificările cerute.

Prin proiectele planurilor de școlarizare ale ISJ-urilor din județ se vor prevedea cu prioritate clase/grupe de studiu pentru domeniile: mecanică, electric, electronică și automatizări, construcții, servicii, comerț, sănătate și asistență socială.

Raportat la nivelul de calificare solicitat pentru locurile de muncă vacante la nivelul județului Bihor, se constată că piața muncii din județ are nevoie de calificări de nivel 3, dobândite prin învățământ profesional. Structura planului de școlarizare pentru învățământul profesional la nivelul fiecărui județ al regiunii, va cuprinde clase /grupe de studiu în funcție de cele mai solicitate calificări.

Învățământul profesional și tehnic

La nivelul județului Bihor în perioada 2004-2019, populația școlară cuprinsă în învățământul tehnic și profesional a avut o evoluție descendentă, de la peste 15.000 elevi de elevi în 2004, la puțin peste 5300 de elevi în 2020, adică o reducere cu aprox. 35%. În perioada 2004 - 2009 ponderea învățământului profesional și tehnic la nivelul județului a fost în jur de 60%, scăzând apoi an de an până la o valoare de 48% în 2020. Ponderea la nivel regional a fost mai scăzută decât la nivel național, fapt explicat prin creșterea în mai mare măsură a ponderii învățământului liceal din filiera teoretică și vocațională în Regiunea Nord-Vest și în județul Bihor.

Domeniile de formare cu cel mai mare număr de elevi în învățământul profesional la nivelul regiunii sunt:

- Turism și alimentație
- Mecanică
- Construcții, instalații și lucrări publice,

La nivelul județului Bihor, în anul școlar 2023-2024, domeniile de formare cu cel mai mare număr de elevi în ÎPT sunt:

- Economic
- Turism și alimentație

- Mecanică
- Electric.

La nivel național analizând datele statistice se poate afirma că evoluția ponderii personalului didactic pe categorii de vârstă a evoluat în sensul creșterii ponderii categoriei 35-54 ani și 55-64 ani, cu o creștere în ultimii ani a ponderii categoriei 65 de ani și peste. Statistic vorbind tot mai multe cadre didactice tinere nu mai optează pentru intrarea în sistemul de învățământ. Categoria de vârstă 35-54 ani și 55-64 ani reprezintă 81% din totalul cadrelor didactice din sistemul de învățământ profesional și tehnic în anul 2017-2018, iar categoria 65 ani și peste atinge o pondere de 2%.

La nivel național statistica privind numărul de laboratoare școlare în învățământul liceal, profesional și postliceal, pe regiuni de dezvoltare și județe, la începutul anului școlar 2017-2018, arată că Regiunea Nord-Vest a avut un număr de 1154 de laboratoare dintre care 251 sunt în județul Bihor.

Numărul PC-urilor în învățământul liceal, profesional și postliceal, în Regiunea Nord-Vest la începutul anului școlar 2017-2018, a fost de 18.891, al doilea ca mărime dintre care 4181 sunt în județul Bihor.

România a alocat în 2017, 2,8% din PIB pentru cheltuielile publice totale din educație. După situațiile Eurostat România alocă cel mai mic procent din PIB pentru educație comparativ cu celelalte state ale Uniunii Europene, fiind pe ultimul loc.

Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional a tinerilor (18-24 ani), la nivel național și implicit la nivel regional rămâne mult mai ridicată decât media europeană.

Dacă media europeană în 2017 era de 10,6%, România avea o rată de 18,1%, iar Regiunea Nord-Vest de 16,3%, a treia după Regiunea București-Ilfov și Regiunea Vest.

Testarea PISA aplicată în 2009, 2012 și 2015 a scos în evidență faptul că România are în continuare performanțe scăzute la toate cele trei tipuri de testări comparativ cu celelalte state ale UE.

Raportându-ne la perioada analizată (2007-2017) se constată că România are o rată a tinerilor NEET mai ridicată decât media europeană. În 2017 UE avea o rată de 15,5%, iar România 21%.

Datele statistice arată că rata de participare la formarea continuă a populației adulte din UE, se menține la valoarea de 10,9% în 2017. Comparativ la nivel național rata de participare a scăzut în 2017 la 1,1% și rămâne în continuare mult mai scăzută decât media europeană.

Din analiza realizată rezultă următoarele recomandări:

- Eficientizarea rețelei școlare prin reorganizarea acesteia la nivelul fiecărei județ;
- Autorizarea/acreditarea unităților de învățământ pe calificări solicitate de operatorii economici;
- Acțiuni de orientare și consiliere a elevilor, părinților, diriginților, cadrelor didactice;
- Marketing educațional realizat la nivelul unităților ÎPT;
- Monitorizarea inserției absolvenților la nivel de unitate de învățământ și la nivel județean;
- Autorizarea unităților de învățământ ca furnizoare de formare profesională continuă în toate județele regiunii.

Capitolul 10 - Planul de măsuri

PRIORITATEA 1: Creșterea relevanței ofertei învățământului profesional și tehnic din județ pentru piața muncii			
Obiective:			
Obiectivul 1.1: Identificarea nevoilor de calificare			
Obiectivul 1.2: Adaptarea ofertei pentru formarea profesională inițială la nevoile de calificare identificate			
Obiectivul 1.3: Creșterea gradului de adecvare a competențelor absolvenților IPT la nevoile pieței muncii			
Indicatori de impact:			
Rata de ocupare a absolvenților din grupa de vârstă 20 -34 de ani cu nivel ISCED 3-4 se apropie, la nivel național, la mai puțin de 5 puncte procentuale în 2025 față de media UE (față de 8,2 puncte procentuale în 2017)			

Obiectivul 1.1: Identificarea nevoilor de calificare			Precondiții și riscuri:
Indicatori: Cererea pieței muncii pe domenii de formare profesională și calificări relevante identificată pe termen mediu și scurt (anual)			<i>Piața muncii regională și județeană nu va suporta dezvoltări imprevizibile</i>
Rezultate asociate acțiunilor:			Precondiții și riscuri:
A 1. – Actualizarea anuală a datelor privind Demografia, Economia, Piața muncii și a capitolului de Învățământ profesional și tehnic, în vederea actualizării PLAI, pe baza informațiilor din PRAI actualizat			<i>PRAI actualizat</i>
A2. – Campanii de informare a operatorilor economici privind oportunitățile de formare profesională inițială prin IPT derulate la nivelul județean			
A3. - Date centralizate cu solicitările operatorilor economici pentru școlarizare în IPT			
A4. – Monitorizarea inserției socio-profesionale a absolvenților IPT			
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare/ Instituții implicate	Precondiții și riscuri
A 1. Actualizarea anuală a datelor privind Demografia, Economia, Piața muncii și a capitolului de Învățământ profesional și tehnic, în vederea actualizării PLAI, pe baza informațiilor din PRAI actualizat	Anual: luna noiembrie	ISJ Instituțiile din CLDPS	- Instituțiile reprezentate în CLDPS își asumă sprijinul în actualizarea PLAI
A 2. Desfășurarea de campanii de informare a operatorilor economici privind oportunitățile de formare profesională inițială prin IPT	Anual: lunile octombrie – decembrie	ISJ Bihor	Operatorii economici participă la acțiunile din cadrul campaniilor de informare
A 3. Investigarea nevoilor de forță de muncă la nivel regional și județean – colectarea și centralizarea solicitărilor operatorilor economici pentru școlarizare în IPT	Anual: lunile octombrie – decembrie	ISJ Bihor	Operatorii economici sunt interesați și transmit în timp util solicitări de școlarizare

A 4. Monitorizarea inserției socio-profesionale a absolvenților IPT	Anual- octombrie	Responsabil: ISJ Bihor, CJRAE Unitățile de învățământ ÎPT	Monitorizare empirică a inserției

Obiectivul 1.2: Adaptarea ofertei pentru formarea profesională inițială la nevoile de calificare identificate Indicatori: - Ponderea elevilor cuprinși în clasa a IX-a, învățământ liceal tehnologic de zi + învățământ profesional în anul școlar 2024-2025 este de minim 60% din totalul elevilor cuprinși în clasa a IX-a, zi - Ponderea elevilor cuprinși în clasa a IX-a învățământ profesional (inclusiv dual) în anul școlar 2024-2025 este de minim 35% din totalul elevilor cuprinși în clasa a IX-a, zi - Distribuția pe domenii de formare și calificări a planurilor de școlarizare răspunde solicitărilor operatorilor economici și respectă recomandările PRAI, PLAI și ale CR și CLDPS		Precondiții și riscuri: <i>Piața muncii regională și județeană nu suportă dezvoltări imprevizibile pe termen scurt ISJ își asumă recomandările PRAI, PLAI și ale CR și CLDPS și pun în aplicare măsurile necesare adaptării ofertei de școlarizare prin IPT. Creșterea atractivității IPT pentru absolvenții învățământului gimnazial</i>	
Rezultate asociate acțiunilor: A 5. Rapoarte anuale de monitorizare a PAS A 6. PLAI – actualizat anual A 7. PAS – urile actualizate ale tuturor unităților IPT actualizate anual A 8. Planuri anuale de școlarizare pentru IPT în concordanță cu recomandările PRAI, PLAI, solicitările operatorilor economici, avizate de către CNDIPT și CLDPS.		Precondiții și riscuri: <i>Membrii CLDPS își asumă roluri în echipele de monitorizare, evaluare și actualizare a PLAI. Instituțiile componente ale CLDPS își asumă rolul de monitorizare a PAS. ISJ își asumă luarea deciziilor privind îndeplinirea indicatorilor în proiectul planului de de școlarizare.</i>	
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
A 5. Monitorizarea și evaluarea acțiunilor planificate în PAS (anul precedent)	Anual: luna octombrie	ISJ Bihor Instituții implicate: toate din CLDPS	Membrii CLDPS își asumă roluri în echipele de monitorizare și evaluare
A 6. Actualizarea anuală a PLAI pe baza informațiilor din PRAI	Anual: luna noiembrie	ISJ Bihor Instituții implicate: toate din CLDPS	Instituțiile reprezentate în CLDPS își asumă sarcina de actualizare PLAI
A 7. Actualizarea anuală a PAS pentru toate unitățile școlare IPT, pe baza PLAI și a rezultatelor monitorizării PAS de către CLDPS	Anual: luna decembrie	ISJ Bihor Instituții implicate: unitățile școlare IPT	Unitățile de învățământ își asumă sarcina de actualizare PAS ISJ și CLDPS își asumă sarcina de a sprijini școlile în procesul de elaborare PAS
A 8. Proiectarea anuală a planurilor de școlarizare în concordanță cu recomandările din PRAI, PLAI, solicitările operatorilor economici și cu recomandările CLDPS	Anual: lunile decembrie - ianuarie	Responsabil: inspectoratul școlar Instituții implicate: toate din CLDPS	ISJ și CLDPS își asumă luarea deciziilor privind adaptarea planului de școlarizare în concordanță cu solicitările operatorilor economici și recomandările PRAI și PLAI

Obiectivul 1.3: Creșterea gradului de adecvare a competențelor absolvenților IPT la nevoile pieței muncii Indicatori: - Procentul de absolvenți IPT care lucrează în ocupații relevante în raport cu calificarea lor, în creștere în perioada 2020-2025 - Procentul de angajați care, într-o perioadă de 12-36 de luni de la finalizarea IPT, apreciază că formarea lor este relevantă pentru ocupația în care sunt angajați, în creștere în perioada 2020-2025 - Gradul de satisfacție a angajatorilor în recrutarea de forță de muncă din rândul absolvenților IPT, măsurat ca procentul al angajatorilor care sunt mulțumiți să găsească absolvenți IPT având calificările și competențele necesare pentru locul de muncă, în creștere în perioada 2020-2025 - Gradul de satisfacție a angajatorilor față de competențele absolvenților angajați, măsurat ca procentul al angajatorilor care sunt mulțumiți față de competențele absolvenților angajați, în creștere în perioada 2020-2025			Precondiții și riscuri: <i>Piața muncii înregistrează o creștere a ofertei de locuri de muncă vacante Oferta angajatorilor este atractivă pentru absolvenți</i>
Rezultate asociate acțiunilor: A 9. Structuri de cooperare ale angajatorilor la nivelul CLDPS, care sprijină învățarea la locul de muncă, adaptarea curriculumului și planificarea ofertei constituite și actualizate anual A 10. CDL elaborat de toate unitățile IPT în parteneriat cu agenții economici și avizat de CLDPS A 11. Mecanism de asigurare a calității învățării la locul de muncă, în IPT, implementat A 12. Rapoarte privind derularea stagiilor de pregătire practică a elevilor din IPT la operatorii economici A 13. Numărul de elevi din IPT care beneficiază de metodele de învățare care dezvoltă competențele antreprenoriale prin firma de exercițiu A 14. Programe de formare derulate/cadrele didactice din IPT și tutorii au parcurs programele de formare			Precondiții și riscuri: <i>Angajatorii se implică în grupuri de lucru Operatorii economici se implică în elaborarea CDL Instituțiile din CLDPS își asumă rolurile</i>
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
A 9. Constituirea și actualizarea anuală de structuri de cooperare ale angajatorilor (grupuri de lucru) la nivelul CLDPS, pe domenii de pregătire profesională, care să sprijine învățarea la locul de muncă, adaptarea curriculumului și planificarea ofertei pentru domeniul respectiv	Constituire: Septembrie Actualizare: Anual	ISJ Bihor Instituții implicate: toate din CLDPS, grupurile de lucru constituite	Angajatorii se implică în grupuri de lucru
A 10. Elaborarea curriculumului în dezvoltare locală în parteneriat cu operatorii economici, pe baza cerințelor specifice din partea acestora	Anual: Septembrie - Octombrie	ISJ Bihor Instituții implicate: Unitățile școlare IPT, CLDPS	Operatorii economici se implică în elaborarea CDL CLDPS și ISJ și își asumă rolul de avizare, respectiv aprobare în CA a CDL
A 11. Implementarea mecanismului de asigurare a calității învățării la locul de muncă, în IPT	Conform Strategia Educației și Formării Profesionale din	ISJ Bihor CLDPS	CNDIPT implementează proiect strategic cu finanțare POCU Instituțiile din CR și CLDPS își asumă rolurile

	România pentru perioada 2020-2030		
A 12. Monitorizarea stagiilor de pregătire practică a elevilor din IPT la operatorii economici	Anual	ISJ, CLDPS	Instituțiile reprezentate în CLDPS își asumă rolurile în procesul de monitorizare a stagiilor de pregătire practică a elevilor din IPT la operatorii economici
A 13. Extinderea metodelor de învățare care dezvoltă competențele antreprenoriale ale elevilor din IPT	Conform Strategia Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2020-2030	ISJ Bihor, CLDPS	CNDIPT implementează proiect strategic cu finanțare POCU Instituțiile din CLDPS își asumă rolurile
A 14. Dezvoltarea și furnizarea de programe de dezvoltare profesională continuă a tutorilor și a cadrelor didactice din IPT prin Centrul național de formare continuă a profesorilor, formatorilor, evaluatorilor externi și a tutorilor	Conform Strategia Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2020-2030	Responsabil: CNDIPT, Conform Strategia Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2020-2030 Instituții implicate: toate din CR și CLDPS	CNDIPT implementează proiect strategic cu finanțare POCU Instituțiile din CR și CLDPS își asumă rolurile

PRIORITATEA 2 : Creșterea participării și îmbunătățirea retenției în IPT

Obiective: Obiectivul 2.1: Facilitarea accesului la programele de formare profesională din sistemul de învățământ pentru tineri cu accent pe cei din grupuri vulnerabile Obiectivul 2.2: Îmbunătățirea orientării profesionale și a consilierii în carieră Indicatori de impact: Gradul de cuprindere în învățământ a populației din grupa de vârstă 15-18 ani în anul școlar 2024-2025 este de minim 80% față de în 77,9% anul școlar 2017-2018, la nivel regional Tinerii NEET cu nivel de educație 3-4, vocațional, reprezintă mai puțin de 4% din totalul tinerilor din grupa de vârstă 20 – 24 de ani, în anul 2025, față de 8,3% în 2017, la nivel național. Rata abandonului școlar la învățământul profesional, la nivel regional, maxim 2,5 % până în 2025, față de 4% în anul școlar 2017-2018, la nivel regional Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional a tinerilor (18-24 ani) la nivel regional în anul 2025 este de maximum 12%, față de 16,3% în anul 2017, la nivel regional	
Obiectivul 2.1: Facilitarea accesului la programele de formare profesională din sistemul de învățământ pentru tineri cu accent pe cei din grupuri vulnerabile Indicatori: - Ponderea elevilor cuprinși în clasa a IX-a, învățământ liceal tehnologic de zi + învățământ profesional în anul școlar 2024-2025 este de minim 60% din totalul elevilor cuprinși în clasa a IX-a, zi - Ponderea elevilor cuprinși în clasa a IX-a învățământ profesional (inclusiv dual) în anul școlar 2024-2025 este de minim 35% din totalul elevilor cuprinși în clasa a IX-a, zi	Precondiții și riscuri Existența resurselor financiare CNDIPT implementează proiect strategic cu finanțare POCU Consiliile județene, Consiliile locale adoptă măsuri pentru facilitarea mobilității elevilor

Rezultate asociate acțiunilor: A 15. Elevii din categoriile dezavantajate beneficiază de facilități specifice de acces și de sprijin pentru continuarea studiilor în cadrul ÎPT A 16. Toți elevii din IPT beneficiază de facilități pentru transport A 17. Toți elevii cu CES sunt identificați și integrați în învățământ A 18. Elevii cu risc de abandon timpuriu identificați și sprijiniți prin asistență specializată și consiliere A 19. Programe pentru a doua șansă oferite pentru toți elevii care au abandonat învățământul obligatoriu			Precondiții și riscuri <i>Existența resurselor financiare Unitățile școlare și CL își asumă rolul de promotori de proiecte cu finanțare din surse naționale, locale și fonduri structurale</i>
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
A 15. Acordarea sprijinului financiar tinerilor, din mediul rural și din medii defavorizate, populația romă, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau deficiențe, cuprinși în formarea profesională prin învățământul profesional în campusurile școlare/unitățile de învățământ profesional	Anual	ISJ Bihor CLDPS privind monitorizarea acțiunii	CNDIPT implementează proiect strategic cu finanțare POCU Instituțiile din CLDPS își asumă rolurile
A 16. Facilitarea mobilității elevilor în teritoriu (transport)	Anual	ISJ Bihor, Consiliul județean, Consilii locale	Consiliile județene, Consiliile locale adoptă măsuri pentru facilitarea mobilității elevilor
A 17. Adoptarea unui program de măsuri pentru identificarea și integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în ÎPT	Anual	ISJ Bihor Instituții implicate: unitățile de învățământ	
A 18 . Asistență specializată, consiliere și sprijin oferite familiilor/elevilor cu risc de abandon timpuriu din IPT	Anual	ISJ Bihor Instituții implicate: unitățile de învățământ	
A 19. Organizarea programelor de șansa a doua pentru tinerii care au abandonat învățământul obligatoriu și nu au nici o calificare	Anual	ISJ Bihor Instituții implicate: unitățile de învățământ	

Obiectivul 2.2: Îmbunătățirea orientării profesionale și a consilierii în carieră Indicatori: - Ponderea elevilor cuprinși în clasa a IX-a, învățământ liceal tehnologic de zi + învățământ profesional în anul școlar 2024-2025 este de minim 60% din totalul elevilor cuprinși în clasa a IX-a, zi - Ponderea elevilor cuprinși în clasa a IX-a învățământ profesional (inclusiv dual) în anul școlar 2024-2025 este de minim 35% din totalul elevilor cuprinși în clasa a IX-a, zi	Precondiții și riscuri <i>Existența resurselor financiare</i>
Rezultate asociate acțiunilor: A 20. Proiect de promovare și conștientizare a beneficiilor asupra dezvoltării carierei prin IPT, elaborat și implementat A 21. Acțiuni de consiliere și orientare profesională a elevilor din învățământul gimnazial și a părinților acestora	Precondiții și riscuri <i>Existența resurselor financiare</i>

A 22. Programe de formare profesională continuă pentru persoanele cu atribuții în domeniul informării, consilierii și orientării în carieră și a cadrelor didactice diriginți din învățământul gimnazial A 23. Acțiuni de informarea de către ISJ a tuturor unităților de învățământ gimnazial de posibilitatea continuării studiilor de către absolvenții claselor a VIII-a în învățământul profesional de stat A 24. Derularea acțiunii “Săptămâna meseriilor”, conform Calendar admitere A 25. Derularea acțiunilor de orientare și consiliere a tuturor elevilor de clasa a VIII-a, din toate județele regiunii, cu accent pe conștientizarea cerințelor pieței muncii și a oportunităților pentru carieră și pe continuare a pregătirii prin învățământul profesional de stat A 26. Derularea acțiunii „Târgul ofertelor educaționale”, conform Calendar admitere			<i>Unitățile școlare și CL își asumă rolul de promotori de proiecte cu finanțare din surse naționale, locale și fonduri structurale</i>
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
A 20. Dezvoltarea și implementarea unei strategii de promovare și conștientizare a beneficiilor asupra dezvoltării carierei, participării la programele de formare profesională inițială și continuă, recunoașterii rezultatelor învățării dobândite în context nonformal și informal	Conform Strategia Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2020-2030	Responsabil: CNDIPT, Conform Strategia Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2020-2030 Instituții implicate: toate din CR și CLDPS	CNDIPT implementează proiect strategic cu finanțare POCU Instituțiile din CR și CLDPS își asumă rolurile
A 21. Consiliere și orientare profesională a elevilor din învățământul gimnazial și a părinților acestora	Anual, conform Calendar	ISJ Bihor Instituții implicate: toate din CR și CLDPS	
A 22. Programe de formare profesională continuă pentru persoanele cu atribuții în domeniul informării, consilierii și orientării în carieră și a cadrelor didactice diriginți din învățământul gimnazial	Anual Noiembrie- Mai	ISJ Bihor	Implicarea unităților de învățământ
A 23. Derularea acțiunilor de informarea de către ISJ a unităților de învățământ gimnazial de posibilitatea continuării studiilor de către absolvenții claselor a VIII-a în învățământul profesional și dual	Anual Februarie - Martie	ISJ Bihor Instituții implicate: unitățile de învățământ	Mentalitatea părinților
A 24. Derularea acțiunii “Săptămâna meseriilor”	Anual Februarie - Martie	ISJ Bihor Instituții implicate: unitățile de învățământ	
A 25. Derularea acțiunilor de orientare și consiliere a elevilor de clasa a VIII-a, cu accent pe conștientizarea cerințelor pieței muncii și a oportunităților pentru carieră și pe continuare a pregătirii prin învățământul profesional și dual	Anual Noiembrie, Martie - Mai	ISJ Bihor, CJRAE Instituții implicate: unitățile de învățământ	

A 26. Derularea acțiunii „Târgul ofertelor educaționale”	Anual Mai	ISJ Bihor Instituții implicate: unitățile de învățământ	

PRIORITATEA 3: Îmbunătățirea condițiilor de învățare în ÎPT

Obiective:			
Obiectivul 3.1: Construcția/consolidarea/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii de formare profesională			
Obiectivul 3.2 : Dotarea cu mijloace didactice și echipamente a infrastructurii de formare profesională inițială			
Indicatori de impact:			
Gradul de cuprindere în învățământ a populației din grupa de vârstă 15-18 ani în anul școlar 2024-2025 este de minim 96%% față de 92,3% în anul școlar 2017-2018, la nivel județean			
Tinerii NEET cu nivel de educație 3-4, vocațional, reprezintă, la nivel național, mai puțin de 4% din totalul tinerilor din grupa de vârstă 20 – 24 de ani, în anul 2025, față de 8,3% în 2017, la nivel național			
Rata abandonului școlar la învățământul profesional, maxim 2,5 % până în 2025, față de 4% în anul școlar 2017-2018, la nivel regional			
Obiectivul 3.1: Construcția/consolidarea/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii de formare profesională			Precondiții și riscuri:
Indicatori: Toate unitățile IPT dețin autorizația de funcționare în urma derulării acțiunilor de consolidare/ reabilitare/ modernizarea/ extindere a infrastructurii, până în anul 2024			Disponibilitatea fondurilor din surse bugetare și din POR
Rezultate asociate acțiunilor:			Precondiții și riscuri:
A 27. PLAI cuprinde ierarhizarea unităților IPT, actualizată anual, pentru eficientizarea investițiilor în infrastructura educațională			Autoritățile locale își asumă rolurile
A 28. Numărul de unități IPT cuprinse anual în proiecte/programe de construcție/ consolidare/ reabilitare/ modernizare/ extindere a infrastructurii			
A 29. Toate unitățile IPT au infrastructura adaptată pentru accesul elevilor cu deficiențe/nevoi speciale, până în 2024			
A 30. Capacitatea de cazare în internate școlare crescută, în concordanță cu nevoile absolvenților învățământului gimnazial			
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
A. 27. Ierarhizarea unităților IPT pentru eficientizarea investițiilor în infrastructura educațională	Anual – luna noiembrie	ISJ Bihor Instituții implicate: CLDPS	
A 28. Construcția/ consolidarea/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea infrastructurii de formare profesională	Anual – funcție de disponibilitatea fondurilor	Responsabil: autorități locale Instituții implicate: ISJ, unitățile de învățământ, CLDPS	Disponibilitatea fondurilor din surse bugetare și din POR Autoritățile locale își asumă rolurile
A 29. Adaptarea Infrastructurii unităților școlare IPT pentru accesul elevilor cu deficiențe/nevoi speciale (rampe de acces, grupuri sanitare adaptate etc.)	Anual – funcție de disponibilitatea fondurilor	Responsabil: autorități locale Instituții implicate: ISJ, unitățile de învățământ, CLDPS	Disponibilitatea fondurilor din surse bugetare și din POR Autoritățile locale își asumă rolurile

A 30. Creșterea capacității de cazare în internate școlare, în concordanță cu nevoile absolvenților învățământului gimnazial	Anual – funcție de disponibilitatea fondurilor	Responsabil: autorități locale Instituții implicate: ISJ, unitățile de învățământ, CLDPS	Disponibilitatea fondurilor din surse bugetare și din POR Autoritățile locale își asumă rolurile

Obiectivul 3.2: Dotarea cu mijloace didactice și echipamente a infrastructurii de formare profesională inițială Indicatori: Toate unitățile IPT dispun cel puțin de dotările minime în raport cu SPP, până în 2024			Precondiții și riscuri: Disponibilitatea fondurilor din surse bugetare și din POR, POCU.
Rezultate asociate acțiunilor: A 31. Pentru toate unitățile IPT sunt identificate nevoile de dotări în raport cu SPP A 32. Dotarea cu mijloace didactice și echipamente a unităților IPT			Precondiții și riscuri: Disponibilitatea fondurilor din surse bugetare și din POR, POCU. Autoritățile locale își asumă rolurile CNDIPT implementează proiect strategic cu finanțare POCU
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
A 31. Identificarea nevoilor de dotări a unităților IPT	Conform Strategia Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2020-2030	Responsabil: autorități locale Instituții implicate: ISJ, unitățile de învățământ, CLDPS	Implementarea unui proiect strategic cu finanțare POCU Instituțiile din CR și CLDPS își asumă rolurile
A 41. Dotarea cu mijloace didactice și echipamente a unităților IPT	Anual	Responsabil: autorități locale	Disponibilitatea fondurilor din surse bugetare și din POR, POCU. Autoritățile locale își asumă rolurile
	Conform Strategia Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2020-2030	Instituții implicate: ISJ, unitățile de învățământ, CLDPS	Implementarea unui proiect strategic cu finanțare POCU Instituțiile din CR și CLDPS își asumă rolurile